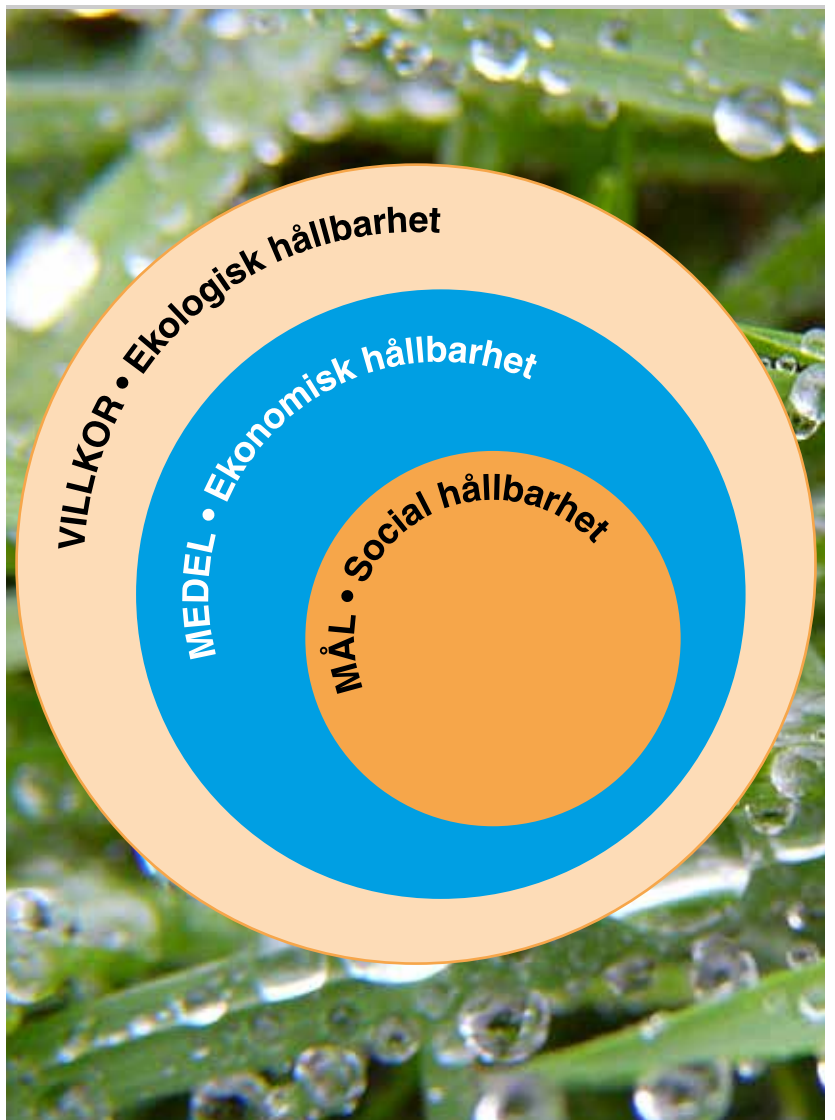

••• Samlad konsekvensbeskrivning

Översiktsplan 2021

Antagen av KF 2021-09-27

VISION & RIKTNINGAR

Ger en bild av det samhälle vi vill nå och visar de strategier som är avgörande för Luleå halvvägs till visionens år 2050.

PROGRAM & UTVECKLINGSPLANER

Tydliggör Luleå kommuns vilja och innehåller angreppssätt och principer för alla verksamheters arbete för att nå visionen. Program och utvecklingsplaner är också kommunens översiktsplan.

PLANER & RIKTLINJER

En plan visar enskilda nämnders långsiktiga ambitioner, insatser och förhållningssätt. En riktlinje visar på en hållning i en fråga som rör samhällets utveckling och ger vägledning i arbetet.

Dokumenttyp: Konsekvensbeskrivning

Dokumentnamn: Samlad konsekvensbeskrivning översiktsplan 2021

Dokumentansvarig: AnneLie Granljung

Senast reviderad: -

Fastställd: Ej fastställd

Beslutinstans: Kommunfullmäktige

Giltighetstid: 2021 - 2041

Dokument gäller för: Alla förvaltningar

Innehåll

Sammanfattning	5	
1. Inledning	6	
1.1 Hållbarhetsbedömning med integrerad miljöbedömning	6	
2. Genomförande	6	
2.1 Metod och bedömningsmodell	6	
2.2 Lagstiftning och läsanvisning	7	
2.3 Avgränsning	8	
3. Översiktsplanens syfte och huvudsakliga innehåll	9	
4. Alternativ	11	
4.1 Nollalternativ	11	
5. Konsekvenser Inriktning för mark och vatten till 2050	12	
5.1 Landsbygden (bebyggelsestruktur)	12	
5.2 Stadsbygden (bebyggelsestruktur)	12	
5.3 Områden för verksamheter (bebyggelsestruktur)	12	
5.4 Kommunikationer (kommunikationsstruktur)	12	
5.5 Natur och rekreation (grön- och blåstruktur)	13	
5.6 Principer och rekommendationer till 2040	14	
5.7 Samlad bild i förhållande till genomförandet av Inriktning mark och vatten	18	
6. Konsekvenser områdes- användning ny/ändrad	19	
6.1 Munkeberg Strand	20	
6.2 Skutviken/Röda havet	23	
6.3 Centrum	25	
6.4 Hertsöheden	28	
6.5 Hertsöfältet	30	
6.6 Kronan	32	
6.7 Hamnområdet vid Svartöberget och verksamhetsområde på Lövskatan	35	
6.8 Gammelstads kyrkby	38	
6.9 Sinksundet, väster om Bensbyvägen	40	
6.10 Hällbacken och Dalbo	42	
6.11 Rutvik	44	
6.12 Sunderby sjukhus och Bränslan	47	
6.13 Antnäs och Alvik	49	
6.14 Norrleden	51	
6.15 Grandenleden	54	
6.16 Söderled och verksamhetsområde	56	
6.17 Flygplatsen	59	

6.18 Verksamhetsområden på Porsön	61
6.19 Notviken	63
6.20 Verksamhetsområden längs väg 97	65
6.21 Karlshäll	67
6.22 Norrbotniabanan till Luleå C	69
6.23 Bangård och resecentrum	72
6.24 Järnväg mot Kalix	75
7. Konsekvenser Övergripande mål till 2050	77
7.1 Samlad bild i förhållande till de övergripande målen	81
8. Konsekvenser för miljön	82
9. Konsekvenser för människor och olika befolkningsgrupper	84
10. Konsekvenser för ekonomin	85
11. Planens förhållande till riksintressen	86
11.1 Riksintresse naturvård	86
11.2 Riksintresse Natura 2000	87
11.3 Riksintresse friluftsliv	88
11.4 Riksintesse rörligt friluftsliv	88
11.5 Riksintresse kulturmiljövård	89
11.6 Riksintesse rennäring	90
11.7 Riksintesse vattenbruk	91
11.8 Riksintesse kommunikationer	91
11.9 Riksintesse energiproduktion	94
11.10 Riksintesse vattenförsörjning	95
11.11 Riksintesse totalförsvaret	96
12. Planens förhållande till miljökvalitetsnormer	98
12.1 Vatten	98
12.2 Luft	99
13. Planens förhållande till andra mål och intressen	100
13.1 Planens förhållande till målen i Agenda 2030	100
13.2 Planens förhållande till nationella miljömål	103
13.3 Planens förhållande till nationella folkhälsomål	104
13.4 Planens förhållande till allmänna intressen	105
14. Planens genomförande och osäkerheter	108

Sammanfattning

Luleå kommun har gjort bedömningen att genomförandet av Program till Vision Luleå 2050 kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Därför ska en strategisk miljöbedömning genomföras och den ska dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning.

Arbetet med den strategiska miljöbedömningen är integrerat i en bredare hållbarhetsbedömning. Syftet med hållbarhetsbedömningen är att visa den samlade påverkan i förhållande till hållbar utveckling i Vision Luleå 2050. Bedömningen ska ha ett förhållande till våra övergripande mål till 2050.

Uppdraget att revidera Programmen till Vision Luleå 2050 (ÖP2013) gavs av kommunfullmäktige i maj 2017. Syftet var att koncentrera innehållet, ta fram digitala kartor, omformulera de övergripande målen, visa förhållandet till styrsystemet, ta fram principer för genomförande och tydliggöra avsikterna med mark- och vattenanvändningen. I arbetet med revidering har stora delar av tidigare översiktsplan behållits och den övergripande inriktningen har inte förändrats.

Om man jämför den nya översiktsplanen med den tidigare så är den största förändringen de digitala kartorna. Framförallt den nya hänsynskartan kommer att bli ett mycket viktigt underlag för planering och myndighetsutövning. Hänsynskartan ger en bra överblick av riksintressena och ger även förbättrade beslutsunderlag för ex jordbruksmark, vattenkvalitet, luftkvalitet, kulturmiljö och naturvärden. Om hänsynskartan används tillsammans med principerna kommer de värden som vi vill bevara inför framtiden att finnas kvar. Kulturmiljö och energiproduktion är två områden där ett framtida arbete med underlag kommer att behövas.

Genomförandet av översiktsplanen bedöms generellt leda till positiva effekter för alla hållbarhetsdelar och bidra till att de övergripande målen kan nås.

Den långsiktiga användningen av mark och vatten beskrivs i översiktsplanen under Inriktning mark och vatten till 2050. För inriktningarna att förtäta stadsbygden och funktionsblandning finns risk för negativa effekter i form av buller, påverkan på luft- och vattenkvalitet. För varje utpekade område för ny bebyggelse behövs en mer detaljerad bedömning och fler underlag inför planläggning eller myndighetsutövning.

Inriktningen att förtäta stadsbygden kommer också att påverka stränderna, då en exploatering strandnära kommer att behövas. Förtätning är en mycket viktig princip för Luleås utveckling och den kan inte ske utanför stadsbygden i samma omfattning eller med samma attraktivitet. Ny bebyggelse nära stränderna kan i vissa fall innebära att höga naturvärden prioriteras bort, men de ska i så fall kompenseras med utformning och skydd av motsvarande värden. I de flesta fall påverkas inte höga naturvärden, då stranden redan är förändrad och exploaterad. En princip för exploatering nära vatten är att allmänhetens tillgång till stranden och vattnet ska säkerställas och förbättras.

Bebyggelse på jordbruksmark hanteras restriktivt i översiktsplanen, marken får ett mycket bättre skydd än tidigare med hjälp av ett nytt kunskapsunderlag. Jordbruksmarken exploateras i ett fåtal fall och då med ett starkt allmänt intresse eller med ett regionalt intresse som motiv.

Norrbotniabanan är grundläggande för översiktsplanens inriktning och det östra alternativet förordas. Anläggningen av den kommer att ha effekter på alla hållbarhetsdelar. Om den inte genomförs till 2050 måste stora delar av översiktsplanen revideras.

1. Inledning

1.1 Hållbarhetsbedömning med integrerad miljöbedömning

Luleås översiktsplan är en avsiktsförklaring för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt. Det långa tidsperspektivet gör det möjligt att påbörja de förändringar som behövs. Planen ger en grov ram för utvecklingen, den ger vägledning för stora investeringar. För att genomföra olika konkreta förändringar kommer komplettering och fördjupning att behövas, med underlag, utvecklingsplaner och tillägg.

Miljöbalken ger uppdraget att först undersöka om genomförandet av programmet kan medföra en betydande miljöpåverkan för att sedan besluta om detta. Om en betydande påverkan kan antas ska arbetet inriktas på att göra en strategisk miljöbedömning som dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning. Luleå kommun har valt att integrera miljökonsekvensbeskrivningen av översiktsplanen i en bredare så kallad samlad konsekvensbeskrivning.

Under arbetets gång har hållbarhetsbedömningar genomförts kontinuerligt och konsekvensbeskrivningen ska visa detta arbete och den samlade påverkan i förhållande till hållbar utveckling i Vision Luleå 2050. Arbetet med hållbarhetsbedömningar har haft de nio övergripande målen till 2050 som ramverk. Syftet med bedömningsarbetet har varit att bidra till helhetssyn och långsiktighet samt kontinuerlig säkring av hållbarhet i planarbetet. Bedömningsarbetet har förändrat planens innehåll av principer och rekommendationer. Arbetet har också lett till att ett antal områden har tagits bort när konsekvenserna har bedömts bli för stora. Även synpunkter på konsekvenser från samrådet har lett till förändringar av planen. De avvägningar som har gjorts redovisas i kapitel 4.

Hållbarhetsbedömningen har granskat om planen skapar förutsättningar för att leva och verka hållbart i Luleå kommun. Arbetet har också lett till en kontinuerlig integrering av hållbarhetsaspekter.

2. Genomförande

2.1 Metod och bedömningsmodell

Det finns inget etablerat sätt att genomföra hållbarhetsbedömningar. Vår metod har varit en kombination av analyser under arbetets gång, workshops, interna remisser och regelbundna summeringar. Det är i huvudsak kommunens samhällsstrategier på samhällsutvecklingskontoret som har genomfört bedömningarna. Även synpunkter från samrådet har lett till förändringar av bedömningarna.

I arbetets första skede togs ett förslag till nio övergripande mål till 2050 samt en strategisk utvecklingskarta fram. Syftet med dessa är att visa vad Luleå kommun vill uppnå till 2050. Dessa två delar har gett utgångspunkter för bedömningsarbetet.

I arbetets nästa skede har programmets principer tagits fram. Dessa består till stor del av en bearbetning och komprimering av principerna i tidigare översiktsplan från maj 2013. Ett nytt underlag har tagits fram, inventering av brukningsvärd jordbruksmark, vilket har haft stor påverkan på arbetet med bedömningar.

Sedan har mark- och vattenanvändningskartan arbetats fram. Samhällsutvecklingskontoret har under detta arbete kontinuerligt bedömt förslagen till användning och de konflikter de kan innebära. De första avvägningarna mellan olika intressen genomfördes och riksintressen hanterades. Interna remisser har använts för olika frågor.

I arbetets avslutande skede har en hänsynskarta arbetats fram. Kartan har använts för att kontrollera innehållet i mark- och vattenanvändningskartan. Kontoret har då bedömt om områdena på användningskartan överensstämmer med hänsynskartan och justerat gjorda avvägningar samt gjort nya avvägningar mellan olika intressen. Samverkan har skett med andra förvaltningar.

Många av konsekvenserna för människa, ekonomi och miljö uppkommer indirekt. Till exempel innehåller programmet principer för en förändring av transportsystemet och om dessa genomförs ger de invånarna en ökad tillgänglighet till arbete som

i sin tur ger en möjlighet till ökad grad av egen försörjning som då kan minska de kommunala kostnaderna för bidrag eller andra stöd.

Många av konsekvenserna är beroende av en utveckling både globalt och nationellt som en kommun varken kan påverka eller värdera. Det betyder att beskrivningen av konsekvenser blir en spekulering, som vi har försökt att göra så väl underbyggd som möjligt.

Arbetet bygger på våra övergripande mål och betydande konsekvenser av planens genomförande i förhållande till människorna, miljön, ekonomin samt de möjligheter och svårigheter som är förknippade med genomförandet.

2.2 Lagstiftning och läsanvisning

Lagstiftningens syfte med att genomföra en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planer så att en hållbar utveckling främjas. Begreppet miljökonsekvensbeskrivning är produkten där den betydande miljöpåverkan som kan antas uppstå av planens genomförande beskrivs och bedöms.

Dispositionen av denna samlade konsekvensbeskrivning skiljer sig från konventionella miljökonsekvensbeskrivningar för planer och program.

Läsanvisning för att förtydliga var olika delar av miljölagstiftningens krav finns i denna beskrivning redovisas i tabellen nedan.

Detta dokument bör även läsas tillsammans med den digitala mark- och vattenanvändningskartan samt Program för Vision Luleå 2050. För mark- och vattenanvändningen finns ett flertal hänsynstagande som ska göras vid planering och byggande och som omnämns för de olika bebyggelseområdena. Dessa redovisas i den digitala kartan med olika lager som är möjliga att tända/släcka.

Miljöbalken kap 6 12§	Kapitel i detta dokument
1. En sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program	Kapitel 2
2. En beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen, programmet eller ändringen inte genomförs	Kapitel 1
3. En beskrivning av miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt	Kapitel 4, 7
4. En beskrivning av relevanta befintliga miljöproblem som har samband med ett sådant naturområde som avses i 7 kap eller ett annat område av särskild betydelse för miljön	
5. En beskrivning av hur relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen eller programmet	Kapitel 3, 4, 11
6. En beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på:	
...biologisk mångfald	Kapitel 4, 7
...befolkning, människors hälsa	Kapitel 4, 6
...djurliv, växtliv, mark, vatten, luft	Kapitel 4, 7
...klimatfaktorer	Kapitel 4, 7
...materiella tillgångar	Kapitel 4, 8
...landskap	Kapitel 4
...bebyggelse	Kapitel 4

...forn- och kulturlämningar och annat kulturarv	Kapitel 4
...samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter	Kapitel 4
7. En beskrivning av de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan	Kapitel 3, 4, 5
8. En sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes	Kapitel 1, 5
9. En redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför	Kapitel 9
En icke-tekniska sammanfattning av de uppgifter som anges i 1-9	Sammanfattning

2.3 Avgränsning

Hållbarhetsbedömningen har inriktats på de delar som kan anses vara betydande och relevanta för att nå de övergripande målen. Samråd om avgränsningen har genomförts med länsstyrelsen i maj 2018 efter att en skrivelse om avgränsning skickats i april 2018.

Avgränsning i tid

Tidshorizonten är 2030 med övergripande mål och utvecklingsstrategier som syftar till 2050.

Geografisk avgränsning

Kommungränsen. En större regional avgränsning används för transportsystemen och ett antal viktiga regionala funktioner som exempelvis sjukhus och universitet.

Avgränsning i detaljeringsgrad

Konsekvenserna beskrivs översiktligt och med generella analyser. Fokus är att beskriva de stora och betydande dragen när det gäller påverkan, effekter och konsekvenser, det vill säga de effekter som översiktsplanen har för den strategiska och långsiktiga utvecklingen.

Många frågors detaljeringsgrad gör att de bättre och mer ändamålsenligt hanteras, analyseras och belyses i kommande beslutsprocesser. Den påverkan som kan antas ske i senare planeringsskeden med utvecklingsplaner, tillägg, detaljplaner, vägplaner, järnvägsplaner mm tas därför inte med.

Avgränsning i ämne

Konsekvenserna beskrivs i förhållande till övergripande mål och inriktning för mark och vatten till 2050, som har gett de övergripande bedömningsgrunderna.

Avgränsningen i ämne ska ses som en prioritering utifrån den betydande miljöpåverkan som planen kan förväntas leda till. Programmets genomförande bedöms med fokus på påverkan inom följande ämnen:

- jordbruksmark
- vattenmiljöer
- naturvärden
- översvänningsrisker
- infrastrukturer
- verksamhetsområden
- förtätning av stadsbygden
- jämlikhet och jämställdhet

3. Översiktsplanens syfte och huvudsakliga innehåll

Översiktsplanens syfte är att bidra till en hållbar utveckling för att nå Vision Luleå 2050. Programmets förväntade resultat är sammanfattningsvis stärkta kommunikationsmöjligheter, fler bostäder och fler områden för verksamheter samt ett utvecklat hänsynstagande till värden som jordbruksmark, kultur och natur.

Översiktsplanen består av flera delar. Programmet och kartorna är kärnan. Där redovisas inriktningen för mark och vatten, principer, rekommendationer och hänsyn. I översiktsplanen ingår även ett antal antagna utvecklingsplaner och tillägg. Konsekvenserna av utvecklingsplanernas och tilläggens genomförande beskrivs i respektive dokument.

3.1 Översiktsplanens förhållande till andra planer och program

Planer visar nämnders långsiktiga ambitioner, insatser och förhållningssätt i syfte att uppfylla delar av programmet. Kopplingen mellan planer och översiktsplanen ska vara tydlig och innehållet i planer ska ha ett förhållande till översiktsplanens övergripande mål och principer.

Planer redovisar mål, medel och tid för olika handlingar eller åtgärder. Planer beslutas av den eller de nämnder som berörs av planens syfte. Vissa planer är mer övergripande och beslutas då av kommunstyrelsen. Planerna följs upp av berörda verksamheter och resultatet ger ett bidrag till uppföljningen av översiktsplanen. Planerna utgör inte en del av översiktsplanen.

Exempel på olika planer: VA-plan, Dagvattenplan, Grönplan, detaljplaner, planprogram. Grönplanen är en konkretisering

Översiktsplan 2020 utgörs av

av den övergripande grönstrukturen i översiktsplanen. Dagvattenplanen fungerar som ett verktyg för en mer hållbar och välfungerande dagvattenhantering. Den tydliggör asvarsfördelning och gäller vid all ny- och ombyggnation samt för åtgärder i befintlig struktur.

Utvecklingsplaner tas fram för stadsdelar, samlande byar och andra geografiska områden. När en utvecklingsplan antas ersätter den delar av gällande översiktsplan. Utvecklingsplanen har en högre detaljeringsgrad än den kommuntäckande översiktsplanen med syftet att belysa specifika frågor för området och att konkretisera översiktsplanen med ett tidsperspektiv på 20 år. Den tas fram i samverkan med det civila samhället och andra viktiga aktörer.

3.2 Översiktsplanens förhållande till Vision Luleå 2050 och övergripande mål

De nio övergripande målen ska tydliggöra Vision Luleå 2050. Målen har utpekade kopplingar till de globala målen i Agenda 2030 och syftar till att nå en hållbar utveckling. Målen har också kopplingar till andra nationella mål.

Luleås invånare har en god och jämlik hälsa

Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling

Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv

Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Luleå har ingen påverkan på klimatet

Luleås invånare bor i ett gott grannskap

Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv

Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation

Luleås invånare har arbete

4. Alternativ

4.1 Nollalternativ

Nollalternativet innebär att nuvarande översiktsplan (ÖP2013) med fördjupningar och tillägg fortsätter att gälla och att utvecklingen kommer att ske utan en tydlig strategisk plan.

I bedömningsarbetet har inte översiktsplanen jämförts mot andra tydliga alternativ. Det beror på den strategiska karaktären av planförslaget som gör att konkreta alternativ inte kan tas fram. Istället är det strategiska och långsiktiga vägval för utvecklingen som påverkar. Många av alternativen är prövade i arbetet med att formulera inriktning och principer i ÖP 2021 och dess huvuddokument Programmet.

Programmen till Vision Luleå 2050 (ÖP 2013) hade 20 år som tidshorisont, dvs från 2013 till 2033.

ÖP 2013 bestod av sex program med övergripande mål, viktiga principer att arbeta för till 2020 samt områdesrekommendationer för utveckling. ÖP 2013 innehöll också två kartor; rekommenderad mark- och vattenanvändning för stadsbygden samt rekommenderad mark- och vattenanvändning för landsbygden.

En utvärdering genomfördes med en enkät till handläggare på kommunen under november-december 2016 samt utvärdering och uppföljning från samtliga förvaltningar under januari-februari 2017. Synpunkterna har sammanställts och bearbetats på en förvaltningsgemensam workshop i mars 2017.

Inför beslutet att revidera översiktsplanen redovisades följande brister:

- Flera **politiska beslut** om ex utbyggnadsriktning, klimatmål, framtidens skola påverkar Luleås utveckling. Det finns också **fördjupningar**, ex utvecklingsplaner som påverkar.
- **Textinnehållet är för omfattande**, texten måste kortas ner och bli tydligare. Det finns många formuleringar som är likartade och som upprepas i flera program. Det finns också delar av innehållet som motsäger varandra. Det mer detaljerade innehållet som finns

under Att arbeta för... tas bort, så att innehållet blir mer tydligt långsiktigt och övergripande.

- Kartorna och rekommendationerna måste bli **digitala och sökbara**, även innehållet i form av texter med övergripande mål och principer behöver vara sökbara.
- De **övergripande målen** är olika formulerade och greppar över stora områden. Målen behöver tydligare visa de större utvecklingsfrågorna och kopplingen till riktningarna behöver bli mer synligt. Uppföljningen har utvecklats med indikatorer som har tillkommit senare, de har ibland fungerat väl men ibland varit svåra att koppla till målen.
- Förhållandet mellan programmets övergripande mål samt principer och kommunens **stysystem** måste tydliggöras och beskrivas.
- Alla principer som behandlar syfte och uppdrag med **utvecklingsplanerna** eller andra fördjupningar ska beskrivas mer generellt och samlas på ett ställe.
- Det saknas tydliga principer för **genomförandet**, som hanterar arbetet med dialog, samverkan, styrning, rutiner, policys med mera. Syftet med samverkan mellan kommunala verksamheter och andra aktörer måste beskrivas tydligare.
- Synen på hur **den byggda miljön** ska användas, utvecklas och bevaras beskrivs mycket översiktligt. Kartorna som visar kommunens avsikt för **mark- och vattenanvändning måste bli tydligare**.

4.1.1 Konsekvenser av ett fortsatt genomförande av översiktsplan 2013 eller nollalternativet

Nollalternativet innebär att ÖP 2013 genomförs med de brister som kom fram vid utvärderingen. Vision Luleå 2050 samt riktningar är desamma som i planförslaget (ÖP 2021).

Detta innebär flera osäkerheter i förhållande till möjligheterna att nå en hållbar utveckling på lång sikt. Bristfälliga underlag och avsikter för mark- och vattenanvändningen leder till en långsam handläggning.

Rekommendationer för olika områden kan inte hittas. Brister i bevarandet av jordbruksmark, grönstruktur och kulturmiljöer med otydliga principer och underlag. Större negativa effekter av klimatförändringarna och negativ påverkan på vattenförekomster. Sämre utvecklingsmöjligheter för näringslivet med få verksamhetsområden och otydliga prioriteringar.

Troligen blir konsekvenserna mest i form av effekter från ett långsamt och osäkert genomförande av ÖP 2013 och inte i förhållande till möjligheterna att nå en hållbar utveckling.

5. Konsekvenser Inriktning för mark och vatten till 2050

I planen beskrivs inriktningen för användningen av mark och vatten till 2050. Nedan följer en kort sammanfattning av inriktningen, som är indelad i tre teman: för bebyggelse, för kommunikationer samt för grön- och blåstruktur.

Bebyggelsestruktur omfattar noder för ett område som har betydelse för framtida utveckling. En nod är bebyggelse med en viktig funktion, exempelvis ett centrum i en stadsdel eller by, ett universitet eller ett sjukhus.

Kommunikationsstruktur har också noder, vilket då syftar på resecentrum eller en station. Stråk inom kommunikationsstrukturen är förbindelser som gör att infrastrukturen blir en helhet. Anläggningar ingår också som är områden med olika funktioner för strukturen, exempelvis stationer, vattenverk och värmeverk.

Grön- och blåstruktur omfattar områden för ytor som har betydelse för rekreation, upplevelser och biologisk mångfald. Det kan vara naturområden, parker och vatten. Stråk inom strukturen är förbindelser som har stor betydelse för funktionerna och knyter ihop områden till en sammanhängande struktur.

5.1 Landsbygden (bebyggelsestruktur)

Fokus på Råneå och Antnäs som ska växa och likna stadsdelarna. Persön ska behålla sin service. Sunderbyn med plats för fler bostäder och verksamheter och prioritering av sjukhusets möjligheter till expansion. Betydelsefulla kulturmiljöer i Mel-

derstein och Selets bruk. Landskapen vid Persöfjärden, södra sidan om Luleå älv, Antnäs och Råneå älvdal samt skärgårdens kulturmiljöer är viktiga att spara. Bebyggelse i grupper nära befintliga byar. Fokus på jordbruksmarkens och skogens värden.

5.2 Stadsbygden (bebyggelsestruktur)

Stadsbygden prioriteras som ett starkt allmänt intresse och ska fortsätta att rymma 80% av kommunens befolkning. Förtätning och intensivare användning av marken. Kyrkstaden som den viktigaste kulturmiljön. Stärka Centrums viktiga funktioner för regionen. Centrum med service mm ska finnas för varje stadsdel.

5.3 Områden för verksamheter (bebyggelsestruktur)

Inriktning på förtätning och utveckling för att rymma fler i befintliga områden. Nya verksamhetsområden nära kommunikationer och i anslutning till befintliga områden med integrerad elproduktion. Viktigt att expansion för Sunderby sjukhus och Luleå Tekniska Universitet säkerställs. Störande verksamheter nära Svartön på Hertsöfältet eller på Svartön med goda kopplingar till hamn och kombiterminal. Bra förutsättningar för areella näringar, värdefull jordbruksmark och skogsbruksskogar. Ökad självförsörjningsgrad och regional marknad.

5.4 Kommunikationer (kommunikationsstruktur)

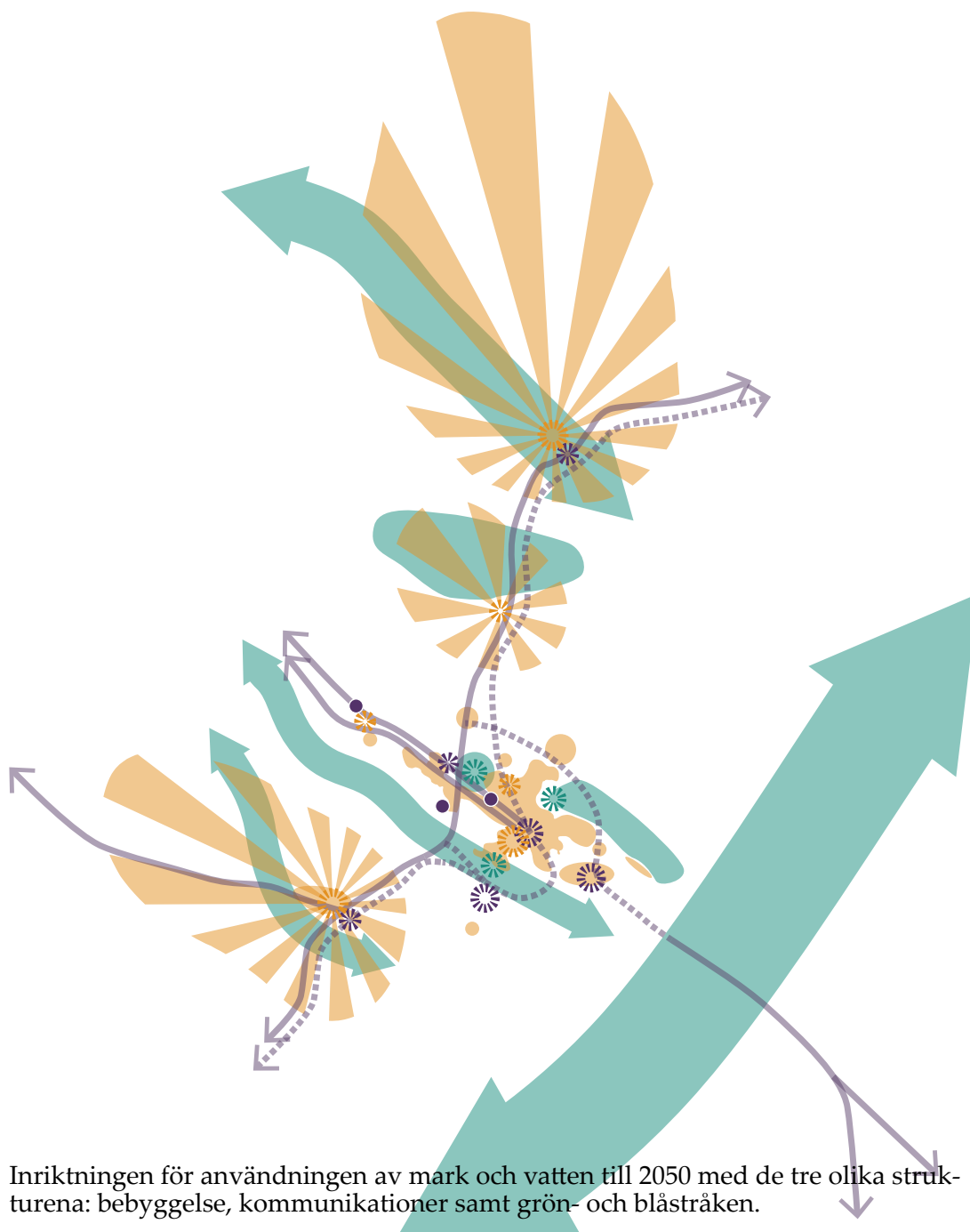
Tågtrafik och sjöfart är i fokus. Norrbottenabanan förbi flygplatsen med en station i Antnäs. Större hamn, djupare farled och Norrleden som knyter ihop. Kustjärnväg mot Kalix med stationer i Centrum och Råneå. Hamn, flygplats och kombiterminal är viktiga funktioner för regionen. Viktiga transportnoder i Centrum, Antnäs och Råneå. Cykeltrafik och kollektivtrafik prioriteras. Trafikytor för biltrafik ska minska. Energisystemet byggs ut, Svartön och Hertsöfältet blir centrum för produktion och lagring. Elproduktion och fjärrvärme ska ha utrymme att expandera. De tekniska systemen ska hanteras integrerat. Pendling för barna längs E4 och älvdalar.

Infrastruktur för vatten och avlopp väl utbyggd för stadsbygden, Råneå, Rutvik, Sunderbyn och Antnäs. Digital kommunikation är viktig för utveckling.

5.5 Natur och rekreation (grön- och blåstruktur)

Parker finns i stadsbygden, Råneå och Antnäs. Grönområden i och nära stadsbygden prioriteras och sparas. Viktiga områden i den blå strukturen är skärgården och Råneå älv. Betydelsefulla platser är Hinder-

sön, Brändöskär, Småskär, Kluntarna och Rödkallen. Viktiga områden i den gröna strukturen är landskapen vid Persöfjärden, södra sidan om Luleå älv, Antnäs och längs Råneå älvdal samt skärgårdens öar. Platser som Gammelstadsviken, Hertsölandet, Sandön, Sandgrönnorna och Småskär är viktiga för den gröna strukturen i ett större sammanhang.

Inriktningen för användningen av mark och vatten till 2050 med de tre olika strukturena: bebyggelse, kommunikationer samt grön- och blåstråken.

5.6 Principer och rekommendationer till 2040

Översiktsplanens kärna är Program till Vision Luleå 2050 som innehåller principer samt mark- och vattenanvändningskartan med rekommendationer.

Principerna ger vägledning för alla aspekter i förhållande till en hållbar utveckling. De syftar till att nå de övergripande målen till 2050 samt inriktningen för mark och vatten. Principerna är samlade i 18 kapitel i programmet.

Mark och vattenanvändningskartan ger rekommendationer för områdets utveckling och förändring.

Syftet med detta avsnitt är att besvara frågan: Vilka effekter och påverkan ger genomförandet av planens inriktning för mark och vatten till 2050?

Landsbygd och stadsbygd (bebyggelsestruktur)

Förslaget

Förslaget ger utrymme för nya bostäder framförallt i samlande byar och stadsnära byar. Tillskottet ska främst ske i närheten av befintlig bebyggelse.

Verksamhetsområden föreslås i närheten av samlande byar och stadsnära byar men också i goda kommunikationslägen.

Inriktningen för 2050 betonar och stärker skyddet av skärgårdens värden för både Luleås invånare och besökare. Den pekar också ut vilka andra värdefulla kulturmiljöer som ska värnas.

Inriktningen innebär ett ökat hänsynstagande till areella näringar, speciellt jordbruksmark.

Förtätning av stadsbygden är den övergripande strategin för utvecklingen och viktigt för behovet av bostäder. Inom stadsbygden ska det vara ett fokus på att nå stadskvaliteter för att öka attraktiviteten. Förtätningen är också nödvändig för att nå en större investeringsvilja av andra aktörer. Förtätningen ska i första hand ske på redan exploaterad mark.

De geografiska förutsättningarna, med älv, hav och innerfjärdar gör att en strandnära exploatering blir både nödvändig och önskvärd för att genomföra inriktningen.

Inriktningen för en blandning av upplåtelseformer och funktioner i den täta bebyggelsestrukturen ger ett ökat folkliv och bättre förutsättningar för jämlikhet och integration. Boende i den täta bebyggelsestrukturen ska enkelt kunna nå gröna områden med natur för att ha goda förutsättningar för rekreation och vila.

Inriktningen på funktionsblandning betonar att verksamheter även ska finnas blandat med bostäder i den täta strukturen. Underlaget för kommersiella verksamheter kan öka med nya bostäder och större andel besökare.

Inriktningen betonar och stärker skyddet av Gammelstads kyrkstad som ett av de viktigaste värdena för både Luleåborna och besökare. Den pekar också ut vilka andra värdefulla kulturmiljöer som ska värnas.

Påverkan och effekter

Jordbruksmark. Endast i undantagsfall kommer jordbruksmark att bebyggas, påverkan bedöms som mycket liten.

Naturvärden. Goda förutsättningar för turism kan ge en negativ påverkan på naturvärden speciellt i skärgården. Förutsättningar för rennäringen förbättras med ett mer utvecklat hänsynstagande.

En ökad hänsyn till grönområden nära stadsbygd och i de nya områdena Hertsoheden, Dalbo samt områden för verksamheter stärker naturvärdena. Ett tydligt bevarande av gröna ytor och strukturer säkrar upp dessa värden för framtiden.

Stränderna blir tillgängligare och en tydlig del av grönstrukturen.

Förtätning medför ett ökat tryck på grönområden. Vissa åtgärder tar även oexploaterad mark i anspråk. Planens syfte och principer innebär att ingen nettoförlust av ekosystemtjänster ska inträffa.

Vattenmiljöer. Positiv påverkan med tydligare principer för hantering av dagvatten.

Förtätning medför fler hårdgjorda ytor och ökar avrinningen till vattenmiljöer. Enstaka exploateringsområden medför också utfyllnad av vattenområden.

Infrastrukturer. Ökat underlag för kommunikationer med buss. Bebyggelse i Antnäs kommer att medföra en utbyggnad av systemet för dricks- och spillvatten.

Samtliga infrastrukturer kommer att kunna användas effektivare, men kostnader för drift och behovet av underhåll samt nyinvesteringar kommer ändå att öka med en ökad befolkning i stadsbygden. Kostnaderna för kommunal service kommer att öka, men även kunna användas effektivare.

Jämlikhet och jämställdhet. Blandning av upplåtelseformer och funktioner ger förutsättningar för en ökad jämlikhet. En förtätning kan medföra problem med buller, ljus och luftföroreningar som påverkar människors hälsa. Boendekostnaderna kan bli för höga för grupper med svag betalningsförmåga. Även ambitionerna kring effektivitet och attraktivitet kan bidra till detta.

Stor positiv påverkan på omland och region med en ökad befolkning i stadsbygden som ger ett bättre underlag för service och kommunikationer som gynnar hela regionens utveckling. En stor utmaning är att säkerställa en variation i boendekostnader så att segregation motverkas.

Ökade möjligheter att bo och verka på landsbygden.

Kulturmiljöer kan påverkas negativt om förtätningstrategin genomförs utan kännedom om viktiga miljöer och byggnader.

Åtgärder

Säkerställa att genomförandet av ny bebyggelse går hand i hand med utbyggnaden av infrastrukturer.

Uppmärksamma risker för negativ påverkan av naturvärden och vid behov vidta åtgärder, genom till exempel kompensations.

Med hjälp av avtal och överenskommelser försöka att styra blandning och boendekostnader.

En plan för dagvattenhanteringen samt en grönpelan har tagits fram och ska tillämpas.

Ett underlag om värdefulla kulturmiljöer ska tas fram

Säkerställa en ekonomi för drift, underhåll och nyinvesteringar i infrastrukturer samt kommunal service.

Fortsatt arbete för ett mer hållbart resande med prioritering av buss, cykel och gång.

En plan för kommunikationer ska tas fram, i samarbete med region och trafikverk för den statliga strukturen.

Områden för verksamheter (bebyggelsestruktur)

Förslaget

Inriktningen förordar utrymme för nya verksamheter som är störande i goda kommunikationslägen och i anslutning till befintliga verksamheter. Den förordar också en förtätning av befintliga verksamhetsområden.

I den täta strukturen betonas funktionsblandning, dvs att även verksamheter ska finnas blandat med bostäder i den täta strukturen.

Underlaget för kommersiella verksamheter kan öka med nya bostäder och större andel besökare.

Utvecklingsmöjligheterna för Sunderby sjukhus och Luleå tekniska universitet prioriteras.

Inriktningen innebär ett ökat hänsynstagande till förutsättningar och värden som behövs för att driva areella näringar som jordbruk, skogsbruk, fiske, rennäring och turism.

Påverkan och effekter

Områden för energiproduktion är otydligt utpekade och de vägval som behövs för att

få en mer av lokal och förnybar energi är inte beskrivna.

Jordbruksmark. Endast i undantagsfall med starka regionala eller statliga intressen kommer jordbruksmark att användas för verksamheter, påverkan är mycket liten.

Vattenmiljöer. Ökad närproduktion av livsmedel som beroende på brukningsmetoder kan påverka vattnets kvalitet negativt. Verksamhetsområden innebär ökad andel hårdgjord mark vilket kan påverka vattnets kvalitet negativt om åtgärder för att hantera dagvatten inte genomförs.

Naturvärden. Endast i undantagsfall med starka regionala eller statliga intressen kommer mark med höga naturvärden att användas för verksamheter, påverkan är liten.

Infrastrukturer. Nya områden för verksamheter påverkar transportarbetet, vilket kan ge negativa effekter på luftkvalitet och buller. Lokalisering i närheten av goda kommunikationer minskar de negativa effekterna.

Förtätning av stadsbygden. Blandningen av verksamheter och boende kan öka störningar för boende.

Jämlighet och jämställdhet. Fler områden med störande verksamheter kan beroende på typ av verksamhet öka risker och påverka hälsan negativt. Inriktningen minimerar detta genom samlokaliseringar med liknande verksamheter och nyttjandet av befintliga kommunikationer.

Forskning har visat att en blandad stad med bostäder, arbetsplatser, handel och nöjen skapar attraktivitet, tillgänglighet, trygghet och jämlighet till skillnad från en stad där dessa funktioner delas upp. Den blandade staden ger också bättre förutsättningar för ett mer hållbart resande.

Åtgärder

Hantera de principer som beskriver lokalisering av verksamheter samt olika hänsynstaganden i arbetet med planering, bygglovsgivning och tillsyn.

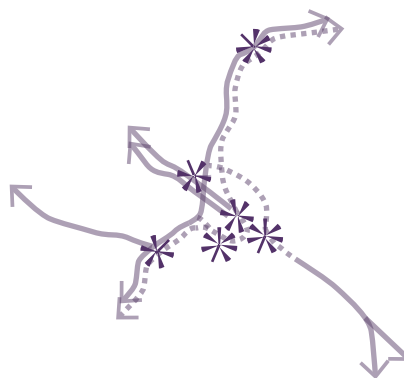
Säkerställa lugna miljöer nära bostaden.

I samverkan med verksamheterna i befintliga verksamhetsområden driva på en

förtätning av områdena istället för att ny mark exploateras i närheten.

Dagvattenhanteringen ska utredas och lösas vid planering, bygglov och tillståndsgivning för respektive verksamhetsområde.

Ett underlag för att tydligare peka ut åtgärder för energiomställningen ska tas fram.

Kommunikationer (kommunikationsstruktur)

Förslaget

Inriktningen pekar ut flera nya kommunikationsleder som Norrled, Söderled (vägar) samt Norrbotniabana och kustjärnväg (järnvägar). Den har ett fokus på spårbundet trafik som Norrbotniabana och kustjärnväg mellan Luleå och Kalix, vilket ger goda förutsättningar för en större arbetsmarknadsregion och näringslivets utveckling. Genomförandet av Norrbotniabanan har en mycket stor betydelse för den långsiktiga utvecklingen. Utan denna järnväg måste stora delar av inriktningen förändras och utvecklingsmöjligheterna kommer att försämrats.

Förbättrade kommunikationer med omvärlden ökar möjligheterna till studier och arbete inte bara för kommunens invånare utan hela regionen.

Inriktningen prioriterar också sjöfartens expansion, utvecklingen är beroende av farleder, hamn och Norrled. Även kombiterminal påverkar möjligheterna till utveckling.

Inriktningen innebär en prioritet av persontransporter med buss, gång och cykel. Den innebär att fler har nära till service och upplevelser. Prioritering av buss, cykel och gång ger möjlighet att för de flesta att

minska användningen av bilen och öka fysisk aktivitet.

Inriktningen för ny bebyggelse är att effektivare använda befintliga infrastrukturer som cykelvägar och kollektivtrafik, även satsningar på att förbättra dessa finns beskrivna.

En befolkningstillväxt som inriktningen beskriver kommer dock att öka resandet med bil även om förutsättningarna för andra färdmedel förbättras. Dock kan ökningen bli mer begränsad än de pågående utvecklingstrenderna. Inriktningen bygger på att statliga styrmedel kommer att förändra trafiken i enlighet med de nationella målen.

Inriktningen innebär en utbyggnad av systemet för dricksvatten och avlopp, en utbyggnad som mer detaljerat beskrivs i VA-plan för Luleå antagen 2018.

Påverkan och effekter

Nya trafikleder och en motsvarande minskning av befintliga trafikleder kommer att bidra till att dämpa trafikökningen. Samtidigt leder en ökad befolkning till ett ökat resbehov.

Jordbruksmark. Områden med jordbruksmark kommer att tas i anspråk för kommunikationer. Det blir en negativ effekt på möjligheterna till lokal produktion av livsmedel.

Vattenmiljöer. Utveckling av sjöfart och farled kommer att påverka vattenmiljöer negativt. Även mark i närheten av vattenområden kommer att tas i anspråk.

Naturvärden. Områden med höga naturvärden kommer att tas i anspråk för kommunikationer. Det blir negativa effekter på biologisk mångfald.

Verksamhetsområden. Positiva effekter med bättre kommunikationer som bidrar till näringslivets utvecklingsmöjligheter.

Förtätning av stadsbygden. Mark kan användas för andra ändamål när förändringar av transportsystemet sker. Ett ökat hållbart resande ger en bättre boendemiljö och bidrar till att öka tillgängligheten.

Jämlikhet och jämställdhet. Positiv effekt med en utökad arbetsmarknadsregion. Ett ökat hållbart resande ger förutsättningar för en bättre folkhälsa.

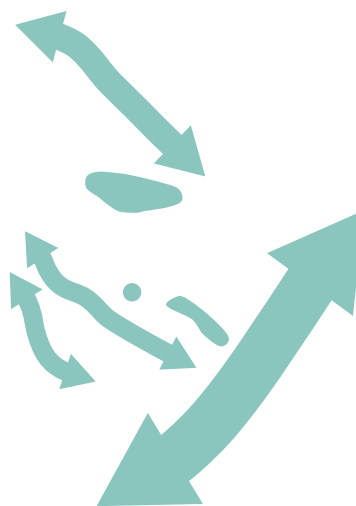
Åtgärder

Ökade trafikmängder måste hanteras med fler lokala styrmedel som parkeringsavgifter, bilpooler, avgifter, framkomlighet med mera.

Fortsatt arbete för ett mer hållbart resande med prioritering av buss, cykel och gång.

En övergripande plan för kommunikationerna i en regional/nationell kontext ska tas fram, i samarbete med Region Norrbotten och Trafikverket.

Mer detaljerad beskrivning av effekterna ska ske i respektive planeringsprocess. Effekterna bedöms sammantaget vara positiva för utvecklingen även om jordbruksmark, vattenområden och naturvärden påverkas negativt i vissa områden.

Natur- och rekreationsområden (grön- och blåstruktur)

Förslaget

Inriktningen säkerställer behovet av områden för biologisk mångfald och rekreation. Den gröna strukturen förstärks.

Inriktningen syftar till att göra det enkelt att nå gröna områden med natur för att ha goda förutsättningar för rekreation och vila.

Påverkan och effekter

Vattenmiljöer. Eftersom inriktningen värnar om vattnets kvaliteter så förbättras förutsättningarna.

Naturvärden. Eftersom inriktningen sä-

kerställer naturvärdena så förstärks dessa värden.

Översvämningsrisker. Minskar riskerna för negativa effekter på byggnader och anläggningar.

Verksamheter. Ger positiva effekter för utvecklingen av turism och upplevelser.

Jämlikhet och jämställdhet. Mycket stora positiva effekter för folkhälsan.

Åtgärder

Inga åtgärder.

5.7 Samlad bild i förhållande till genomförandet av Inriktning mark och vatten

Sammantaget bidrar innehållet i översiktsplanen till att de övergripande målen kan nås och därmed till att Vision Luleå 2050 kan uppfyllas. Det finns dock flera delar i genomförandet som kan äventyra måluppfyllelsen.

Speciella utmaningar är att genomföra en förtätning och öka befolkningen samtidigt som de negativa konsekvenserna minimeras. Förslaget innehåller flera principer för att dessa konsekvenser ska minimeras.

Flera utredningar och fördjupningar behövs kring dagvatten, kommunikationer, kulturmiljöer och energiomställningen.

6. Konsekvenser områdesanvändning ny/ändrad

Avsnittet beskriver resultatet av de avvägningar och ställningstaganden som gjorts för områden där ny eller ändrad användning föreslås samt områden där flera motstående intressen finns och som prioriteras. Avsnittet syftar till att besvara frågan: Vilka konsekvenser ger genomförandet av översiktsplanens områden med nya eller ändrade områdesanvändningar?

För varje område beskrivs vad översiktsplanen föreslår, de motiv och avvägningar som ligger bakom samt de konsekvenser som förslaget kan medföra.

Kartorna till respektive område redovisar föreslagen mark- och vattenanvändning med röd streckad linje. Kartan finns i sin helhet i digital form.

Planområde

Områdesanvändning

 Tät struktur, Oförändrad

 Tät struktur, Ny/Ändrad

Område med stads- eller tätortsmässig karaktär, oftast indelad i kvarter. I tät struktur ingår bostäder, kontor, handel, annan verksamhet, gator, parker och fritidsanläggningar.

 Landsbygd, Oförändrad

 Landsbygd, Ny/Ändrad

Område för areella näringar och andra landsbygdsanknutna verksamheter samt bostadsbebyggelse i mindre omfattning.

 Verksamheter, Oförändrad

 Verksamheter, Ny/Ändrad

Område för verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande eller genererar tung trafik eller stor mängd övrig trafik. I verksamheter ingår även mark som reserveras för enbart företag.

 Grönområde, Oförändrad

 Grönområde, Ny/Ändrad

Område som tillsammans med grönstråken och naturområdena utgör den gröna huvudstrukturen i stadsbygden. Grönområdet innefattar även vatten i de fall det finns betydande sociala värden eller där strandnära grundområden har en viktig ekologisk funktion.

 Natur, Oförändrad

 Natur, Ny/Ändrad

Område med formellt skyddad natur, planerade statliga och kommunala naturreservat samt andra områden som bedöms hålla mycket höga naturvärden.

 Vatten, Oförändrad

 Vatten, Ny/Ändrad

Vattenområden som hav, älvar, stora vattendrag och större sjöar där användningen av vattenområdet är överordnad annan användning. Detta innefattar till exempel områden för yrkesfiske, fiskodling, isväg, isbana och friluftsliv.

Grönstråk

 Grönstråk, Oförändrad (heldragen)

 Grönstråk, Ny/Ändrad (streckad)

Stråk av park- eller naturmark med viktig ekologisk och/eller social funktion som knyter ihop grön- och/eller naturområden till en sammanhängande struktur.

Vattenstråk

 Vattenstråk, Oförändrad (heldragen)

 Vattenstråk, Ny/Ändrad (streckad)

Vattendrag med viktig biologisk funktion eller av betydelse för friluftsliv och rekreation som knyter ihop större vattenområden och/eller innerfjärdar till en sammanhängande struktur.

Transportsystem, kollektivtrafik

 Kollektivtrafik, Oförändrad (heldragen)

 Kollektivtrafik, Ny/Ändrad (streckad)

Viktiga stråk för busstrafiken.

 Gång- och cykeltrafik, Oförändrad (heldragen)

 Gång- och cykeltrafik, Ny/Ändrad (streckad)

Stråk för gång- och cykeltrafik som utgör huvudvägnätet inom stadsbygden eller sammanlänkar stadsbygden med stadsnära byar och samlande byar med omlandet.

 Järnvägstrafik, Oförändrad (heldragen)

 Järnvägstrafik, Ny/Ändrad (streckad)

Anläggning för person- och godstransporter med tåg.

 Biltrafik, Oförändrad (heldragen)

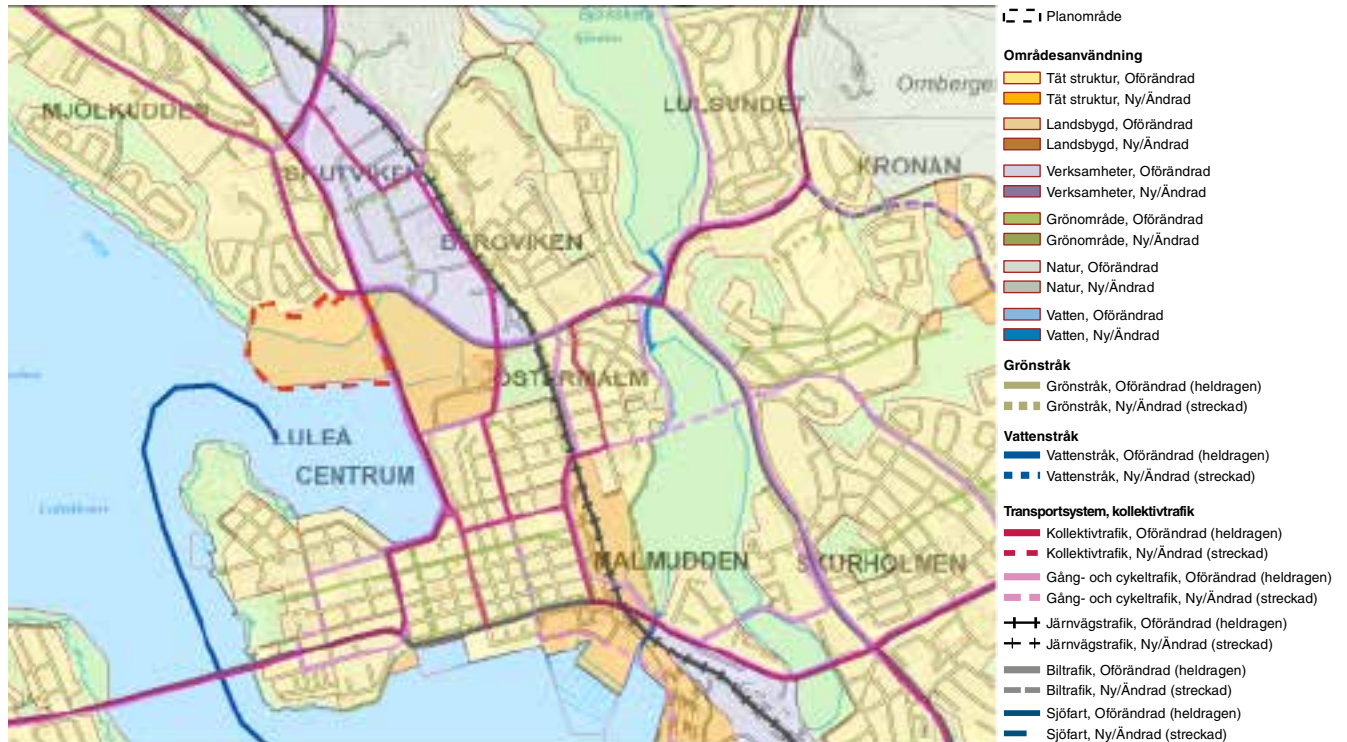
 Biltrafik, Ny/Ändrad (streckad)

Huvudnät för biltrafik.

 Sjöfart, Oförändrad (heldragen)

 Sjöfart, Ny/Ändrad (streckad)

Farleder för sjöfart.

6.1 Munkeberg Strand

Beskrivning

Bebyggelse på Munkeberg Strand är en del av utvecklingen av ett växande Luleå där bostads-, arbetsplats- och rekreationsområden behöver tillskapas för att kunna möjliggöra denna utveckling, se även Stadsbygden under 5.1.

Nytt bebyggelseområde föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse på Mjölkudden. Förslaget innebär utökad områdesanvändning för tät struktur. Nytt område för tät struktur innebär att oexploaterade mark- och vattenområden tas i anspråk.

Förutsättningar

Munkeberg Strand ligger cirka 1 kilometer norr om Centrum.

Munkebergs Strand angränsar i norr till bostadsområdet Mjölkudden och i söder till Stadsfjärden. Området används idag främst som rekreations- och strövområde och har stor betydelse som värdekärna i stadsbygdens grönstruktur med ett rikt fågelliv.

Området är låglänt och bevuxet med främst ungskog och buskvegetation. De topografiska förutsättningarna ger ett långgrunt och flackt område där de naturliga

vattenståndsfluktuationerna i havet ger en bred översvämningszon. Strandområdet är ett våtmarksområde med strandsuccession som ger goda förutsättningar för ett rikt fågelliv, med ett flertal häckande arter inklusive rödlistade sådana.

Området behöver därmed fyllas ut med stora mängder fyllnadsmassor innan byggnader kan uppföras.

Gångvägen som löper längs stranden är ett mycket viktigt rekreationsstråk. Den västra delen med en spontan badstrand och stenpir är den del som bedöms ha högst sociala värdena. Stråket är mycket viktigt att bevara och utveckla vid framtida exploateringar.

Området omfattas av strandskydd 100 meter från strandlinjen på land och i vatten enligt miljöbalken 7 kap. Vid planläggning krävs upphävande av strandskyddet.

Det finns sulfidjordar i området som kräver särskild hantering för att inte förorena omgivningen.

Väg 97 (Bodenvägen) och Svartövägen som utgör primär transportled för farligt gods angränsar till området. Hänsyn måste tas till riskavstånd för farligt gods samt bullersituationen vilket kan påverka placering och utformning av ny bebyggelse.

Allmänna intressen:

- Bostadsförsörjning
- Friluftsliv rekreation- och strövområden
- Naturvärden/ekologi
- Obrukad mark/skogsmark
- Vattenkvalitet
- Luftkvalitet
- Riskområde för översvämning
- Farligt gods (Bodenvägen och Svartövägen)

Riksintressen inom området:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Kommunikationer - väg 97 (MB 3 kap 8§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Totalförsvaret – särskild hindersfrihet (MB 3 kap 9§)

Avvägningar och ställningstaganden

Ett väsentligt tillskott av arbetsplatser och attraktiva boenden och boendemiljöer i centrumnära lägen är ett angeläget allmänt och regionalt intresse samt därmed ett särskilt skäl till dispens från strandskyddet. Luleå som universitetsstad, den urbana miljön och tillgång till goda kommunikationer lockar nya företag och kvalificerad arbetskraft som blir en tillgång för Luleå, för närliggande kommuner och för regionen som helhet. Då Luleås centrala delar är omgivna av vatten är den möjliga markytan att förtäta begränsad och strandnära lägen för bostäder och arbetsplatser kommer att behöva tas i anspråk.

Det har under flera år funnits ett intresse för det centrumnära och attraktiva läget vid vatten.

Området Munkebergs Strand har stor betydelse som värdekärna i stadsbygdens grönstruktur. Det är ett våtmarksområde med strandsuccession som ger förutsätt-

ningar för ett rikt fågelliv, med ett flertal häckande arter inklusive rödlistade sådana. Vid en avvägning har intresset att förtäta stadsbygden gjort att bevarandet av naturvärden här har fått stå tillbaka och ska kompenseras på annan plats.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Exploatering på Munkebergs Strand medför negativa konsekvenser för det rika fågellivet i området.

Förslaget innebär att vattenområden fylls ut vilket innebär negativa konsekvenser för strand- och våtmarksbiotop.

Exploatering på Munkebergs Strand kan medföra negativ konsekvens för stadens grönstruktur och rekreationsområde.

Hantering av sulfidjordar kan medföra negativ konsekvens för vattenkvaliteten.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Positiv påverkan med förbättrad kontakt med vattenområde.

Negativ påverkan med risk för översvämning.

Negativ påverkan med höga kostnader.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda påverkan på biologisk mångfald och djurlivet, främst fågelliv och rödlistade arter. Som kompensation för de höga naturvärden som försvinner inom Munkebergs Strand ska motsvarande kvaliteter tillskapas och skyddas på annan plats i anslutning till området. Detta utreds i samband med tillstånds- och planeringsprocess.

Utreda påverkan på rekreation och rörligt friluftsliv i området.

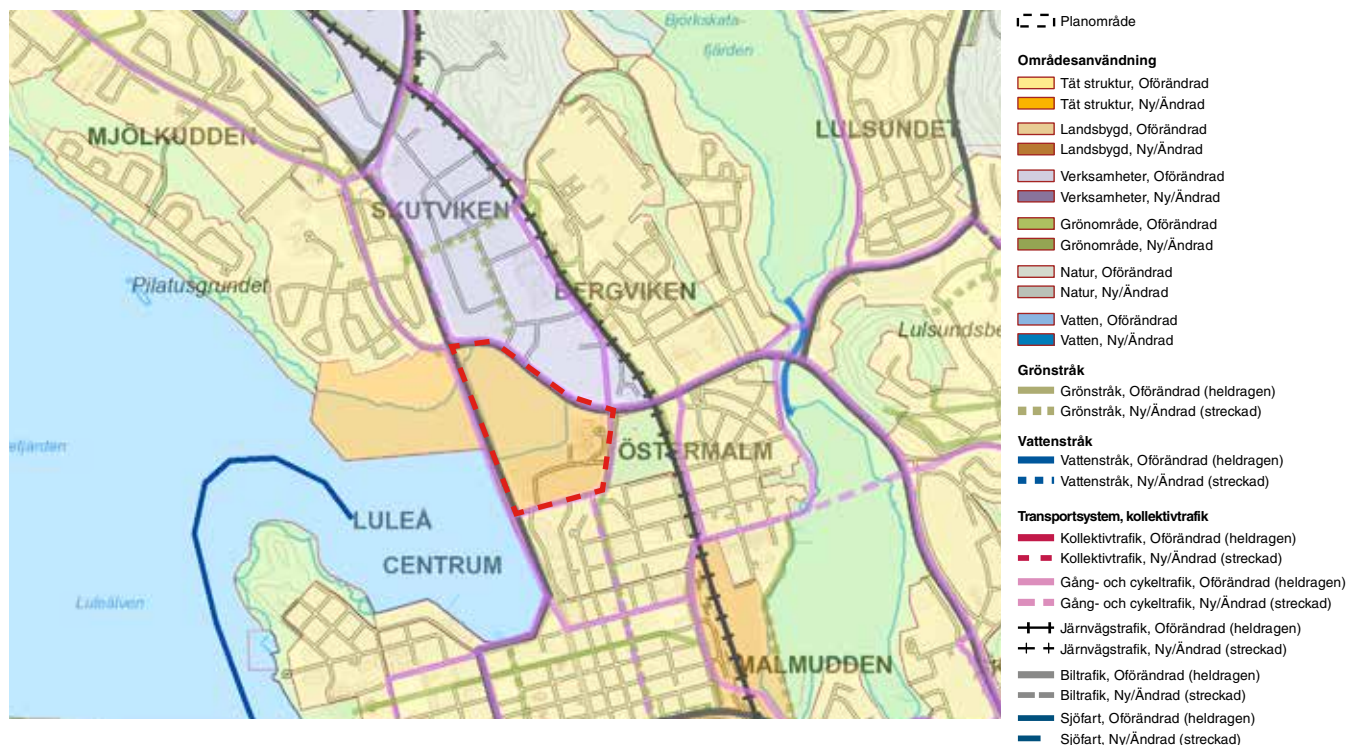
Utreda påverkan på stadsbilden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

Utreda hantering av sulfidjordsmassor och dess risker för urlakning och påverkan på vattenkvalitet och ekologi.

Utreda risk för hälsa och säkerhet på grund av buller och transport av farligt gods på Bodenvägen och Svartövägen.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.2 Skutviken/Röda havet

Beskrivning

Nytt bebyggelseområde föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse på Stadsviken. Förslaget innebär ett utökat område för tät struktur. Exploatering av Röda havet innebär att vattenområdet fylls igen och bebyggs med stadsmässig karaktär. I tät struktur ingår bostäder, kontor, handel, annan verksamhet, gator, parker och fritidsanläggningar.

Förutsättningar

Stadsviken och "Röda havet" (vattnet Skutviken) ligger cirka 1 kilometer norr om Centrum. Stadsviken utgörs idag av ett verksamhetsområde med kontor, handel, restauranger, gymnasieutbildning och hälsocentral.

Området angränsar i norr mot verksamhetsområdet Skutviken samt Svartövägen, i öster till kyrkogården och i söder till bostadsområdet Charlottendal, där även badhus och idrottsarena finns. I väster gränsar området till Bodenvägen.

Området är låglänt. Röda havet är ett vattenområde som tidigare var en del av Stadsviken, men som separerats av Bodenvägen.

Området omfattas av strandskydd 100 meter från strandlinjen på land och i vatten enligt miljöbalken 7 kap. Vid planläggning krävs upphävande av strandskyddet.

Området behöver fyllas ut med stora mängder fyllnadsmassor. För att göra det krävs prövning enligt miljöbalken, tillstånd för vattenverksamhet.

Det finns sulfidjordar i området som kräver särskild hantering för att inte förorena omgivningen. Vattenområdet Skutviken har under lång tid fått ta emot både vatten och föroreningar från ytvatten och markföroreningar från omgivningen. Det är därför troligt att bottensediment innehåller förhöjda halter av metaller och troligen andra föroreningar.

Väg 97 (Bodenvägen) och Svartövägen utgör primär transportled för farligt gods. Hänsyn måste tas till riskavstånd för farligt gods samt bullersituationen, avseende placering och utformning av ny bebyggelse.

Allmänna intressen:

- Bostadsförsörjning
- Naturvärden/ekologi
- Oexploaterad mark (vattenområde)
- Vattenkvalitet
- Luftkvalitet
- Riskområde för översvämning samt för förorenat vatten och bottensediment
- Farligt gods (Bodenvägen och Svartövägen)

Riksintressen inom området:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Kommunikationer - väg 97 (MB 3 kap 8§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Totalförsvaret, särskild hindersfrihet (MB 3 kap 9§)

Avvägningar och ställningstaganden

Förtätning och bebyggelse på Stadsviken och Röda havet är en del av utvecklingen av ett växande Luleå där bostads-, arbetsplats- och rekreationsområden behöver tillskapas. De föreslagna bebyggelseområdena knyter ihop stadsdelar och Centrum ges förutsättningar att utvidgas.

Ett väsentligt tillskott av arbetsplatser och attraktiva boenden och boendemiljöer i centrumnära lägen är ett angeläget allmänt och regionalt intresse samt därmed ett särskilt skäl till dispens från strandskyddet. Luleå som universitetsstad, den urbana miljön och tillgång till goda kommunikationer lockar nya företag och kvalificerad arbetskraft som blir en tillgång för Luleå, för närliggande kommuner och för regionen som helhet. Då Luleås centrala delar är omgivna av vatten är den möjliga markytan att förtäta begränsad och strandnära lägen för bostäder och arbetsplatser kommer att behöva tas i anspråk.

Alternativa platser som studerats är Skutviken. Det har dels bedömts som olämpligt med bostäder i området eftersom flera bullerkällor finns i området. Behovet av verksamhetsområden är dessutom stort varför det är önskvärt att bibehålla Skutviken som fortsatt verksamhetsområde.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

En blandad stad med bostäder, arbetsplatser, handel och nöjen skapar attraktivitet, tillgänglighet, trygghet och jämlikhet till skillnad från en stad där dessa funktioner

delas upp. Den blandade staden ger också bättre förutsättningar för ett mer hållbart resande. Däremot är det viktigt att i en blandstad säkerställa lugna miljöer nära bostaden.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Förslaget innebär att vattenområden fylls ut vilket kan innebära negativ konsekvens för strand- och våtmarksbiotop.

Hantering av sulfidjordar och risk för andra föroreningar kan medföra negativ konsekvens för vattenkvaliteten. Behov av fördröjning och rening av dagvatten kan behöva studeras särskilt.

Hantering av sulfidjordar och den generella föroreningsituationen i området kan innebära ökade kostnader för en etablering.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar att påverka totalförsvaret riksintresse negativt. I övrigt bedöms inte riksintressena för Totalförsvarets intressen påverkas.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av djur- och naturvärden i outredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

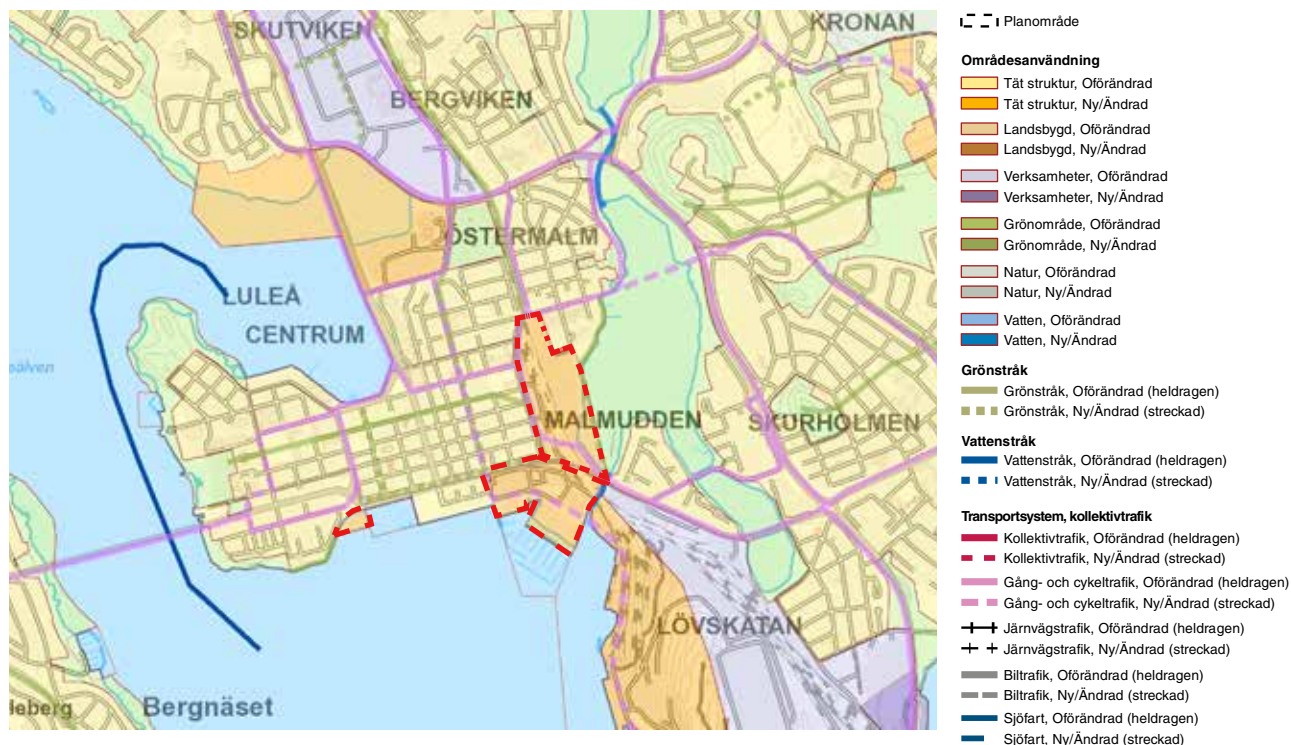
Utreda påverkan på stadsbilden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

Utreda hantering av sulfidjordsmassor, områdets generella föroreningsituation och dess risker för urlakning och påverkan på vattenkvalitet och ekologi.

Utreda risk för hälsa och säkerhet på grund av buller och transport av farligt gods på Bodenvägen och Svartövägen.

Samordning och dialog måste ske med Forsvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.3 Centrum

Beskrivning

Inom Centrum föreslås en förtätning med utrymme för fler lokaler och bostäder. Centrum ska också vara navet för handel, kultur, möten och kommunikationer.

I Centrum föreslås utökat område för tät struktur på Östra stranden, i Södra utvecklingsområdet samt på kvarteret Fågeln. Skutviken/Röda havet ingår också i stadsdelen Centrum men beskrivs separat, se föregående område Skutviken/Röda havet.

Södra utvecklingsområdet och Östra stranden föreslås omvandlas till en del av Centrum med en tät och stadsmässig karaktär samt med en blandning av bostäder och arbetsplatser.

Förutsättningar

Centrum ligger på en halvö vid Luleå älvs utlopp. Det nya bebyggelseområdet Östra stranden ligger öster om stadskärnan och utanför centrumets rutnätsplan samt angränsar till Skurholmsfjärden i öster. Inom området finns järnvägsstationen som planeras för ett nytt resecentrum, se vidare avsnitt Bangård och resecentrum. Området är låglänt och har fyllts ut under 1900-talet.

Södra utvecklingsområdet ligger i anslut-

ning till Södra hamn och Södra hamnleden. Kvarteret Fågeln ligger i anslutning till Oscarsvarv i sydvästra delen av Centrum.

I Centrum finns ett behov av bostäder, verksamheter och arbetsplatser. Idag bor cirka 10 000 personer i Centrum. Flera administrativa verksamheter för kommun, stift, län och region finns samt lokaler för exempelvis bibliotek, konst, teater, musik, idrott, handel, nöjesliv, museum och religiös verksamhet. I området finns också utbildning från förskola till gymnasieskola, teaterhögskola, vård- och omsorgsbonden, hälsocentral och tandvård. Totalt finns ungefär 13 000 arbetsplatser.

De nya bebyggelseområdena omfattas av strandskydd 100 meter från strandlinjen på land och i vatten enligt miljöbalken 7 kap. Vid planläggning krävs upphävande av strandskyddet.

Östra stranden behöver fyllas ut med stora mängder fyllnadsmassor. För att göra det krävs prövning enligt miljöbalken, tillstånd för vattenverksamhet. I området finns markföroreningar som behöver saneras. Hänsyn måste även tas till buller från järnvägen och trafikleder, avseende placering och utformning av ny bebyggelse.

Järnvägsstationens huvudbyggnad och de

tre kvarter som tillkommit i samband med järnvägsutbyggnaden väster om järnvägsstationen är kulturhistoriskt intressanta. Dessa ska beaktas och skyddas.

Det finns områden som har betydelse för ekosystemtjänster, bland annat stranden mot Skurholmsfjärden.

I centrum riskerar luftkvaliteten periodvis vara dålig. I särskilt utsatta områden finns risk för höga halter kväveoxider och partiklar.

I anslutning till Östra stranden finns ett reserverat område för framtida va-ledning. Nya byggnader och anläggningar i dessa områden får inte försvåra tillkomsten av ledningar. Dragning av ledning ska samordnas med utveckling av Östra stranden.

I fjärdarna kring centrumhalvön är vattenkvaliteten påverkad negativt. Gråsjöfjärden och Lulefjärden är ett viktigt rekreationsområde för angränsande stadsdelar och bostadsområden.

Strandnära delar av centrum är särskilt utsatta för översvämning.

Allmänna intressen

- Bostadsförsörjning
- Kulturmiljövård
- Bebyggelseinventering, kulturmiljö 2015
- Ekologi
- Luftkvalitet
- Vattenkvalitet
- Riskområde för översvämning

Riksintressen inom området:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Kommunikationer - järnväg, bangård-sjöfart, flyg (MB 3 kap 9§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Avvägningar och ställningstaganden

Ett väsentligt tillskott av arbetsplatser och attraktiva boenden och boendemiljöer i centrumnära lägen är ett angeläget allmänt och regionalt intresse samt därmed ett särskilt skäl till dispens från strandskyddet. Luleå som universitetsstad, den urbana miljön och tillgång till goda kommunikationer lockar nya företag och kvalificerad arbetskraft som blir en tillgång för Luleå, för närliggande kommuner och för regionen som helhet. Då Luleås centrala delar är omgivna av vatten är den möjliga markytan att förtäta begränsad och strandnära lägen för bostäder och arbetsplatser kommer att behöva tas i anspråk.

Vattnet runt Centrum är mycket viktigt för stadens karaktär samt för möjligheten till rekreation och friluftsliv året runt.

Trots att luftkvaliteten i Centrum periodvis och lokalt riskerar att vara dålig bedöms planförslaget inte riskera leda till att miljö kvalitetsnorm för luft överskrids. Framförallt eftersom den förtätning som föreslås samt de åtgärderna i bil, gång- och cykelvägnätet i ett långt perspektiv antas leda till ett mer hållbart sätt att resa.

Utvecklingen av Östra stranden som en del av Centrum med nytt resecentrum och planerad Norrbotniabana är viktig för Luleås tillväxt, attraktivitet och avser att bli ett nav för kommunikationer för byte av olika trafikslag. Inga alternativa lokaliseringar för bebyggelse har utretts.

För Östra stranden och Södra utvecklingsområdet finns planprogram. Avgränsningen av området är i enlighet med planprogrammet. Alternativa områden för de föreslagna bebyggelseområden har inte utretts. För kvarteret Fågeln utreds trafiklösning vid Sandviksgatan/Södra hamnleden.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

En utveckling av Centrum är viktigt för kommunen och regionen. Tillkommande bostäder, verksamheter, arbetsplatser, mötesplatser och kommunikationer innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppnå Luleå Vision 2050.

En blandad stad med bostäder, arbetsplatser, handel och nöjen skapar attraktivitet, tillgänglighet, trygghet och jämlikhet till skillnad från en stad där dessa funktioner delas upp. Den blandade staden ger också bättre förutsättningar för ett mer hållbart resande. Däremot är det viktigt att i en blandstad säkerställa lugna miljöer nära bostaden.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur ger en positiv påverkan gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark/strandområde tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt stadsbilden.

Förslaget innebär att vattenområden fylls ut vilket kan innebära negativ konsekvens för strand- och våtmarksbiotop.

Hantering av markföroreningar kan medföra negativ konsekvens för vattenkvaliteten. Behov av fördröjning och rening av dagvatten kan behöva studeras särskilt.

Hantering av föroreningsituationen i området kan innebära ökade kostnader vid en etablering.

Nya bostäder uppförs i närheten till trafikleder och järnväg vilket kan generera negativ omgivningspåverkan. Järnvägen är även utpekad som led för farligt gods.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt. I övrigt bedöms inte riksintressena mot försvarets intressen påverkas negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda och säkerställ ny lokalisering för de verksamheter som måste flyttas.

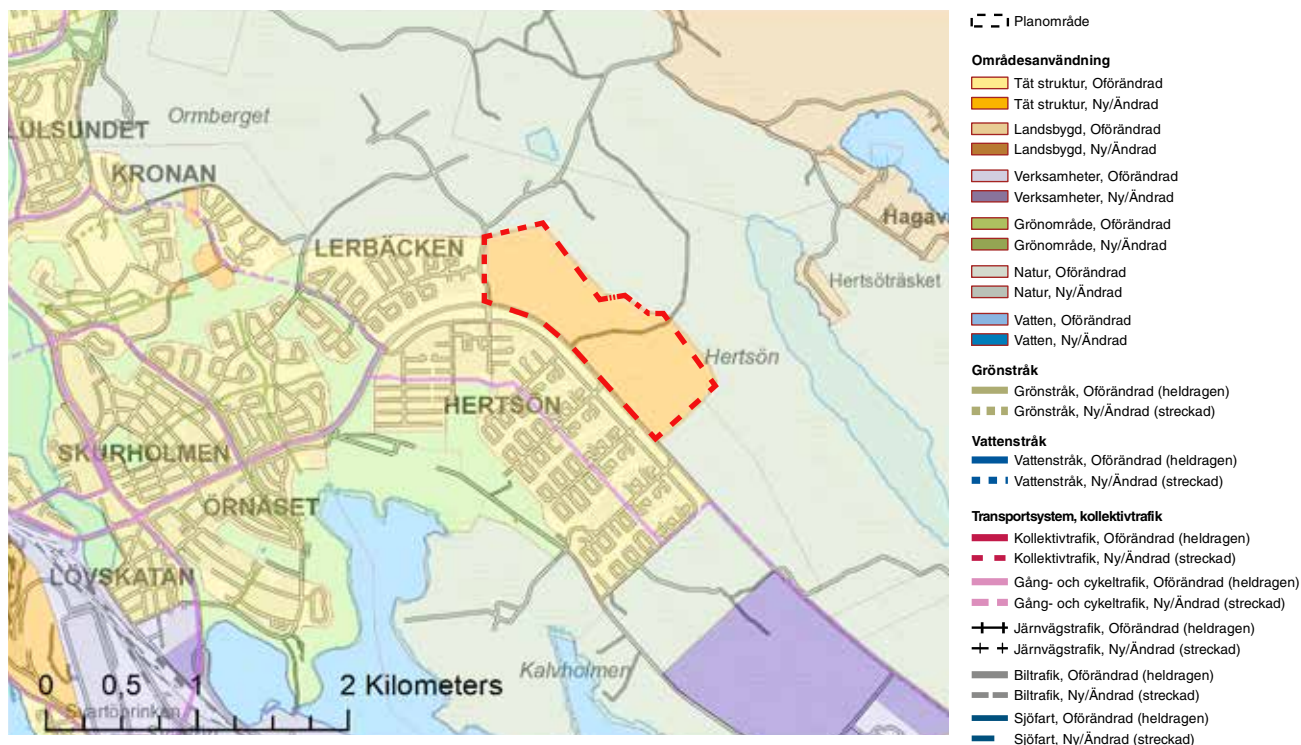
Utreda påverkan på stadsbilden i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Utreda omgivningspåverkan från befintliga verksamheter, bland annat trafikbuller samt risker för farligt gods.

Avrinning från området behöver studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande. Omhändertagandet av dagvatten ska ske så att ytterligare påverkan på vattenförekomsten minskas.

Samordning och dialog med Trafikverket och andra berörda myndigheter, intressenter och markägare om Norrbotniabanans dragning samt vid planering och byggande av resecentrum.

Samordning och dialog måste ske med Försvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.4 Hertsöheden

Beskrivning

Nytt bebyggelseområde föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse på Hertsön - Lerbäcken. Förslaget innebär ett utökat område för tät struktur. Det nya området tar i anspråk delar av Ormberget-Hertsölandet naturreservat. Vid utveckling av det nya bostadsområdet ska tillgängligheten till naturområdet förstärkas.

Mellan Luleå hamn och väg E4 finns mark reserverad för ny väganlutning, Norrleden. Norrleden föreslås ansluta mot Hertsöleden via Hertsöheden. Se vidare områdesanvändning för Norrleden Svartön.

Förutsättningar

Hertsöheden ligger i anslutning till stadsdelarna Hertsön och Lerbäcken, cirka 5 kilometer från Centrum i östlig riktning.

Området som föreslås utvecklas för bostäder består idag av skogsmark. Vissa naturvärden finns dokumenterade i området men det behöver utredas ytterligare.

I anslutning till området finns tät struktur med småhus. Söder om området går Hertsöleden som är ett huvudstråk för bil.

I direkt anslutning till området finns stora

grönytor med höga kvaliteter. Det kommunala naturreservatet Ormberget-Hertsölandet innebär goda möjligheter för rekreation och friluftsliv i mångfacetterad natur med höga naturvärden.

Genom området går en luftburen kraftledning. Kraftledningen behöver förläggas i nytt läge alternativt grävas ner vid framtida exploatering. Samlokalisering med annan infrastruktur ska beaktas.

Genom området går spill- och vattenledning. Området ingår inte i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Allmänna intressen som berörs

- Bostadsförsörjning
- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Kommunalt naturreservat Ormberget – Hertsölandet
- Kommunikationer, vägreservat för Norrleden
- El-kraft, luftburen ledning

Riksintressen inom området (MB 3 och 4 kap):

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Totalförsvaret, särskild hindersfrihet (MB 3 kap 9§)
- Rennäring (MB 3 kap 5§)

Avvägningar och ställningstaganden

Hertsöheden ingår i stadsbygden, dvs det område som kommunen avser ska förtätas och inrymma huvuddelen av kommunens invånare. För att skapa plats för fler föreslås därför förtätning och att områden i anslutning till den befintliga stadsstrukturen tas i anspråk. Hertsöheden är det enda framtida området som inrymmer en större volym småhustomter och flerbostadshus. Området är också en del i utvecklingen av stadsdelarna Hertsön och Lerbäcken.

En exploatering av området bedöms leda till en större variation av upplåtelseformer och även stärka stadsdelarna Hertsön och Lerbäcken vilket gynnar området i ett större sammanhang.

Det nya bostadsområdet får närhet till rekreationsområdet Ormberget- Hertsölandet samtidigt som infrastruktur och service som finns i området kan nyttjas bättre och mer resurseffektivt.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Området bidrar till en jämnare blandning av upplåtelseformer för stadsdelen, vilket har positiva effekter med ökad jämlikhet och ökad integration.

Investeringar och andra åtgärder i syfte att stärka stadsdelarna kan innebära en positiv påverkan med ökad jämlikhet och ökad trygghet i stadsdelen.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Risk för negativ påverkan i form av störningar från tillkommande biltrafik.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar att påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Riksintresse för friluftsliv samt rörligt friluftsliv bedöms påverkas positivt då stora områden för natur säkerställs samt att tillgängligheten till dessa områden ska förstärkas.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut vilket kan innebära ökade kostnader.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

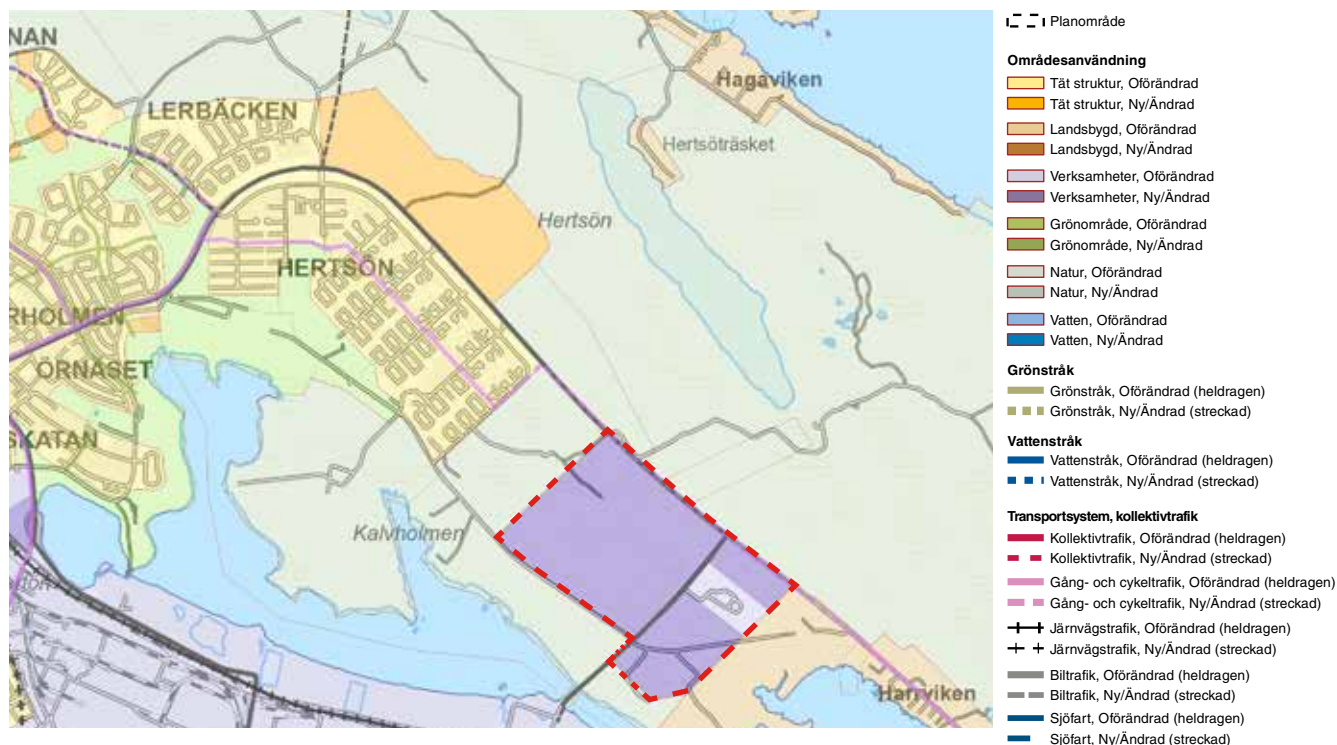
Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Som kompensation för de naturvärden inom Ormberget - Hertsölandets naturreservat som försvinner ska motsvarande kvaliteter skyddas som naturreservat på annan plats i anslutning till området.

Reservatet för Norrleden ska beaktas vid planering av Hertsöheden. Exploatering i området behöver planeras och samordnas med Norrleden.

Trafikbuller behöver utredas i kommande planering.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.5 Hertsöfältet

Beskrivning

Förslaget innebär ett nytt område för verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande eller genererar tung trafik eller stor mängd övrig trafik. I verksamheter ingår även mark som reserveras för enbart företag.

Förutsättningar

Området är beläget cirka 8 kilometer sydost om Centrum. På områdets östra sidan angränsar Ormberget-Hertsölandets naturreservat, i norr bostadsområdet Hertsöängar och i söder Svartöns industriområde. På områdets sydvästra sida ligger Hertsöfjärden och Sörbrändöfjärden. Området är idag obebyggt och består av blandskog av löv och barr. Angöring till området kan ske från Hertsövägen och från Svartön.

Verksamhetsområdet Hertsöfältet är sedan tidigare utpekad i den översiktliga planeringen som ett framtida område lämpligt för industriverksamhet. Läget är strategiskt med sin närhet till Luleå hamn och till järnväg.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Friluftsliv och rekreation/Strövområden
- Elkraft
- Vattenkvalitet (MKN Hertsöfjärden/Sörbrändöfjärden)

Riksintressen inom området

- Rörligt friluftsliv (4 kap 1, 2 §§ MB)
- Totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Hertsöfältet verksamhetsområde är det enda större nya exploateringsområdet lämpat för mer störande verksamheter. Verksamhetsområdet ligger strategiskt lokaliserat i anslutning till Svartöns industriområde vilket kan ge samordningsfördelar för såväl befintliga som framtida infrastrukturanläggningar. Verksamhetsområdets omfattning till ytan ger förutsättningar för att kunna tillåta verksamheter av störande karaktär.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Kommunen kan långsiktig erbjuda mark till företag vilket kan innebära positiv påverkan för näringslivets utveckling och tillväxt.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar att påverka totalförsvaret riksintresse negativt. I övrigt bedöms inte riksintressena för Totalförsvarets intressen påverkas.

Trafikmängden och trafikbullret ökar vilket kan innebära negativ påverkan för miljö eller för människors hälsa.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

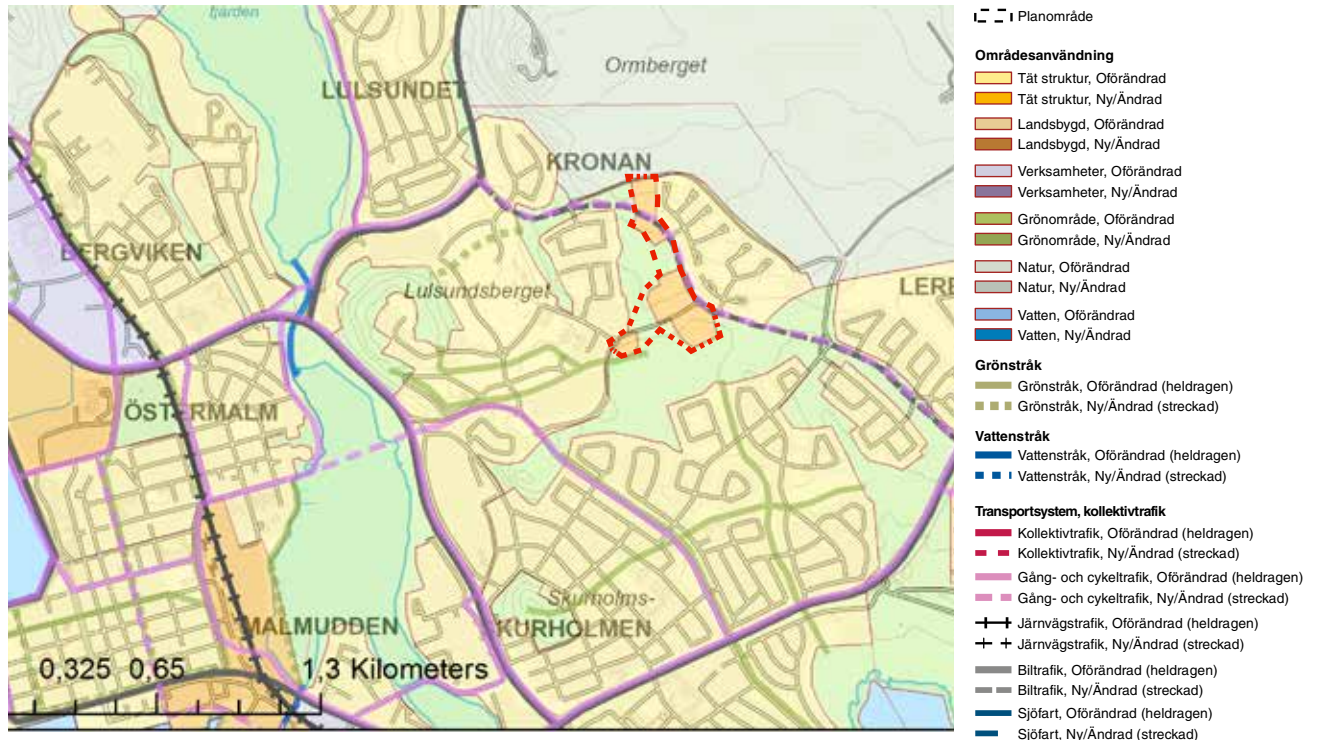
Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda påverkan på landskapsbilden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Beakta tillräckligt skyddsavstånd till närliggande bostadsbebyggelse.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.6 Kronan

Beskrivning

Inom det aktuella området föreslås på lång sikt ny markanvändning i form av tät struktur. Området ska präglas av en hög exploateringsgrad samt en hög grad av blandning av boendetyper och funktioner. I stadsdelen ska finns utrymme för både kommunal och kommersiell service.

Kronan är ett tidigare militärt område som ska bli Luleås nya stadsdel. Området är under senare år utbyggt med villor, flerbostadshus, förskola, skola och sporthall. Utbyggnaden av Kronandalen pågår och ska innehålla ett stadsdelscentrum.

Tillkommande bebyggelse på Kronan syftar till att förtäta stadsbygden, framförallt för en effektivare användning av befintlig infrastruktur. Ytterligare förtätning föreslås främst i anslutning till den framtida Kronanvägen.

En ny länk i huvudvägnätet planeras i syfte att binda ihop stadsdelarna i öster med Lulsundet och i anslutning till den nya Kronanvägen föreslås en ny gång- och cykelväg som är en del av huvudvägnätet för cykel inom stadsbygden.

Genom området sträcker sig stråk av park- eller naturmark med viktig ekologisk och/

eller social funktion som knyter ihop grön- och/eller naturområden till en sammanhängande struktur.

Förutsättningar

Kronanområdet ligger cirka 2 kilometer nordost om Luleå centrum och omfattar Lulsundsberget, Kronandalen, Kronanbacken, Honnørsbacken, Kulturbyn Kronan, Östra Kronan och Kronanhöjden.

Området innehåller natur- och rekreationsvärden som delvis är påverkade av ledningsgator i mark eller i luften. Området består av skogsmark bevuxen med blandskog och barrblandskog. Även hållmarks-skog och myrmarker förekommer.

Området kring vägreservatet för Kronanvägen är en del ett avrinningsområde med tidvis mycket stora grundvattenströmmar och viktigt för omhändertagande av dagvatten.

Området har en tydlig ekologisk koppling mot omgivande natur, vilket är viktigt för den långsiktiga funktionen. Strukturen bedöms vara någorlunda väl fungerande idag.

Avvattning från området sker mot Hertsöfjärden.

Inre Hertsöfjärden uppnår inte miljökvalitetsnormen god kemisk ytvattenstatus. Förutom de miljögifter som överskrider

gränsvärdet i landets samtliga vattenförekomster finns här också problem med fluroranten och polyaromatiska kolväten.

Den ekologiska statusen är otillfredsställande på grund av vissa särskilt förorenande ämnen och framför allt för att konnektiviteten är störd av dämningen vid Gräsörenbron och den artificiella miljön i strandområdet vid industriområdet på Svartön.

Vattenförekomstens påverkanskällor är huvudsakligen angränsande industriområde som alstrar utsläpp och som har givit upphov till påtagliga morfologiska förändringar.

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjning
- Kommunikation/transporter
- Naturvärden, ekologiska värden
- Rekreationsområden

Riksintressen som berörs:

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap. 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap. 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)

Avvägningar och ställningstaganden

Området kring vägreservatet för Kronanvägen är en del ett avrinningsområde med tidvis mycket stora grundvattenströmmar och viktigt för omhändertagande av dagvatten. Vid avvägning har intresset bedömts vara förenligt med exploateringsintresset.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Stadens huvudvägnät länkas ihop med Kronanvägen, vilket kan innebära positiv påverkan för kommunikationer; kollektivtrafik, gående och cyklister, men även biltrafikanter som får en genare väg och kortare restid.

En genare väg och kortare restid för biltrafikanter kan innebära mindre utsläpp av växthusgaser och positiva effekter för miljön avseende luftföroreningar.

Trafikflödet förändras, vilket kan innebära positiv påverkan på luftkvaliteten och på människors hälsa om trafikflöden på övriga gator och vägar minskar.

Risk för att barriäreffekter uppkommer, vilket kan innebära negativ påverkan för människor möjlighet till rekreation och för naturmiljön som helhet.

Risk för negativ påverkan i form av störningar från tillkommande biltrafik.

Mark möjliggörs för nya bostäder, vilket innebär en positiv påverkan då det bidrar till målfyllelse för Luleå Vision 2050.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning, grundvattennivåer, vattenflöden och recipient, samt landskapsbilden i området.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära risk för negativ påverkan på de sociala värdena som naturområdet innehåller.

Höga byggnader (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvarets riksintresse negativt.

Negativ påverkan avseende ekonomisk hållbarhet och exploateringsekonomi då exploateringen innebär höga kostnader.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Risk för påverkan på grund- och dagvatten ska utredas och hanteras vid planering och byggande. Omhändertagandet av dagvatten ska ske utan påverkan på vattenförekomstens status.

Dagvattensystemet som avvattnas till fjärden ska utredas för eventuella åtgärder. Påbörjas 2022 enligt kommunens dagvattenplan.

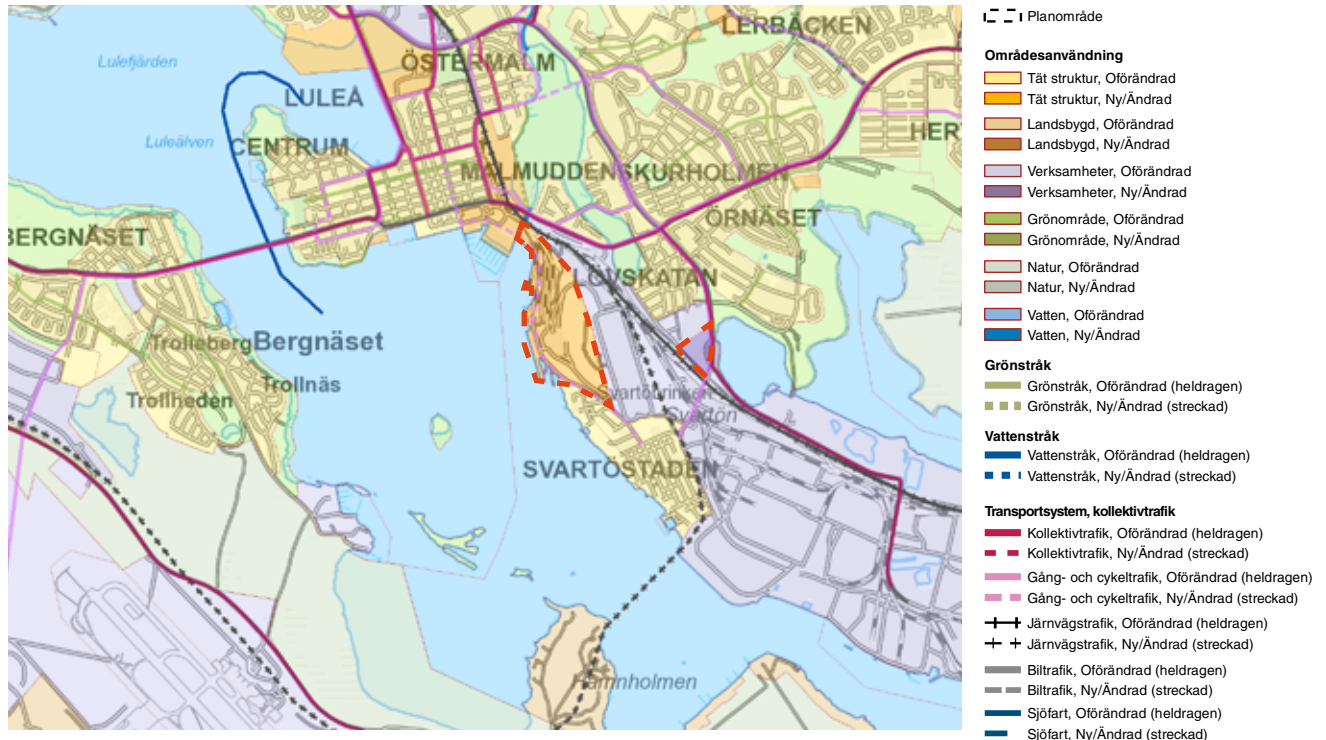
Trafikbuller behöver utredas i kommande planering.

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelse- och transportsystemutvecklingen.

Utforma attraktiva passager för att motverka barriäreffekter i samband med planering av Kronanvägen.

Utreda påverkan på landskapsbilden.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.7 Hamnområdet vid Svartöberget och verksamhetsområde på Lövskatan

Beskrivning

Inom hamnområdet vid Svartöberget föreslås på lång sikt ny markanvändning i form av tät struktur såsom bostäder kontor, handel och annan verksamhet. Gator, parker och fritidsanläggningar ingår också i tät struktur.

Ett nytt område för ny/ändrad markanvändning i form av verksamheter föreslås i östra delen av Lövskatan. Förslaget avser verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande och generera tung trafik eller stor mängd övrig trafik. I verksamheter ingår även mark som reserveras för enbart företag.

Ett framtida stråk för busstrafik planeras längs med Svartövägen.

Förutsättningar

Det föreslagna bebyggelseområdet ligger strax sydost om Centrum. Delar av området är idag verksamhetsområde med hamn för isbrytare, järnvägsspår för uppställning av tågvagnar samt annan industriverksamhet. Området omfattas av strandskydd

enligt miljöbalken (MB kap. 7) 100 meter från strandlinjen på land och i vatten. Vid planläggning krävs dispens från strandskyddet.

Strandskyddszonen är redan ianspråktaget på ett sätt som gör att det saknar naturvärden. Allmänheten har tillgång till området genom en gång- och cykelväg men sociala värden saknas i övrigt. Befintligt gång- och cykelstråk ingår i huvudvägnätet inom stadsbygden.

Svartöberget är idag ett oexploaterat naturområde som antas ha naturvärden. Detta behöver utredas ytterligare.

Föreslagen markanvändning innebär att verksamheterna vid befintliga hamnar måste flyttas (Cementa och gamla malmkajen).

Marken i området är förorenad som en följd av tidigare verksamheter. En exploatering av området kommer att kräva sanering av förorenad mark.

Särskild grundläggning kan komma att krävas i området med berg i dagen.

Det föreslagna verksamhetsområdet ligger i direkt anslutning till befintliga verksamheter på Lövskatan, strax norr om järnvägen. Det är idag obebyggt och skogsbevuxet. Området gränsar i söder mot järnvägen, i norr mot befintligt verksamhetsområde,

österut mot Svartövägen och trafikplats Järnverket. Via Svartövägens förbindelse över järnvägen förbinds området söderut med befintligt verksamhetsområde på Svartön (tung industri).

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjning
- Naturvärden och/eller sociala värden, värdefullt för ekosystemtjänster
- Rekreatiomsområden/viktigt socialt stråk
- Översvämningsrisk
- Vattenförekomst, MKN Gråsjäljärden

Riksintressen som berörs:

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap. 2§)
- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Kommunikationer (MB 3 kap. 8§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap. 9§)
- Planerad järnväg

Riksintressen som ligger i områdets närhet och som kan komma att beröras

- Kulturmiljövård (MB 3 kap. 6§)

Avvägningar och ställningstaganden

En exploatering av hamnområdet ger ett väsentligt tillskott av bostäder och knyter ihop Svartöbrinken med Kuststad som ingår i det Södra utvecklingsområdet inom Centrum.

Allmänhetens tillgång till vattenområdet ska säkerställas och förbättras. Mellan strandlinjen och tillkommande bebyggelse ska det finnas ett område som möjliggör fri passage för allmänheten.

Platsen ger goda förutsättningar för nya bostäder i ett mycket attraktivt läge. Det centrumnära läget möjliggör en mer effektiv användning av befintlig infrastruktur.

Inom område för framtida Norrbotniabana ska ingen ny permanent bebyggelse eller anläggningar tillkomma innan beslut om järnvägsplan för Norrbotniabanan. Byggnader eller anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas

efter samråd med Trafikverket. Byggrätter i enlighet med gällande detaljplan inom området ska kunna nyttjas.

Som en följd av ett önskat genomförande av Norrbotniabanans östra sträckning minskar områdets betydelse som hamn för isbrytare och för industriverksamhet. Ny lokalisering för isbrytarna och industriverksamheten ska säkerställas på Svartön vid Luleå hamn. Behovet av uppställning av järnvägsvagnar ska dock tillgodoses.

Det råder stor efterfrågan på verksamhetsområden. I anslutning till det befintliga verksamhetsområdet på Lövskatan finns utrymme för utökning och en fortsatt utveckling av området. Kommunens inriktning förordar utrymme för nya verksamheter i goda kommunikationslägen och i anslutning till befintliga verksamheter. En förtätning av befintliga verksamhetsområden förordas också. I den täta strukturen betonas funktionsblandning, dvs att verksamheter ska finnas blandat med bostäder.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Mark möjliggörs för verksamheter, vilket innebär en positiv påverkan med fler arbetstillfällen, vilket bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

En utökning av verksamheter i närheten av befintliga bostäder kan medföra risk för störningar.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv påverkan gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Höga byggnader (över 20 meter) riskerar att påverka riksintresset för totalförsvaret negativt.

Exploatering av området kan bidra till en positiv påverkan för stadsbilden samt ge ökad trygghet samt ökade sociala värden i området.

Positiv påverkan på allmänhetens tillgång till strandområdet. Ett stärkt strandstråk bidrar till en ökad tillgänglighet och trygghet för gående och cyklister.

Nytt bostadsområde uppförs i närheten till befintligt verksamhetsområde samt befintlig och framtida järnväg vilket kan generera negativ omgivningspåverkan, bland annat från tillkommande trafik.

Sanering av förorenad mark kan innebära positiv påverkan för miljön.

Negativ påverkan för de verksamheter som måste flyttas.

Svåra grundläggningsförhållanden kan innebära höga kostnader.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda och säkerställ ny lokalisering för de verksamheter som måste flyttas.

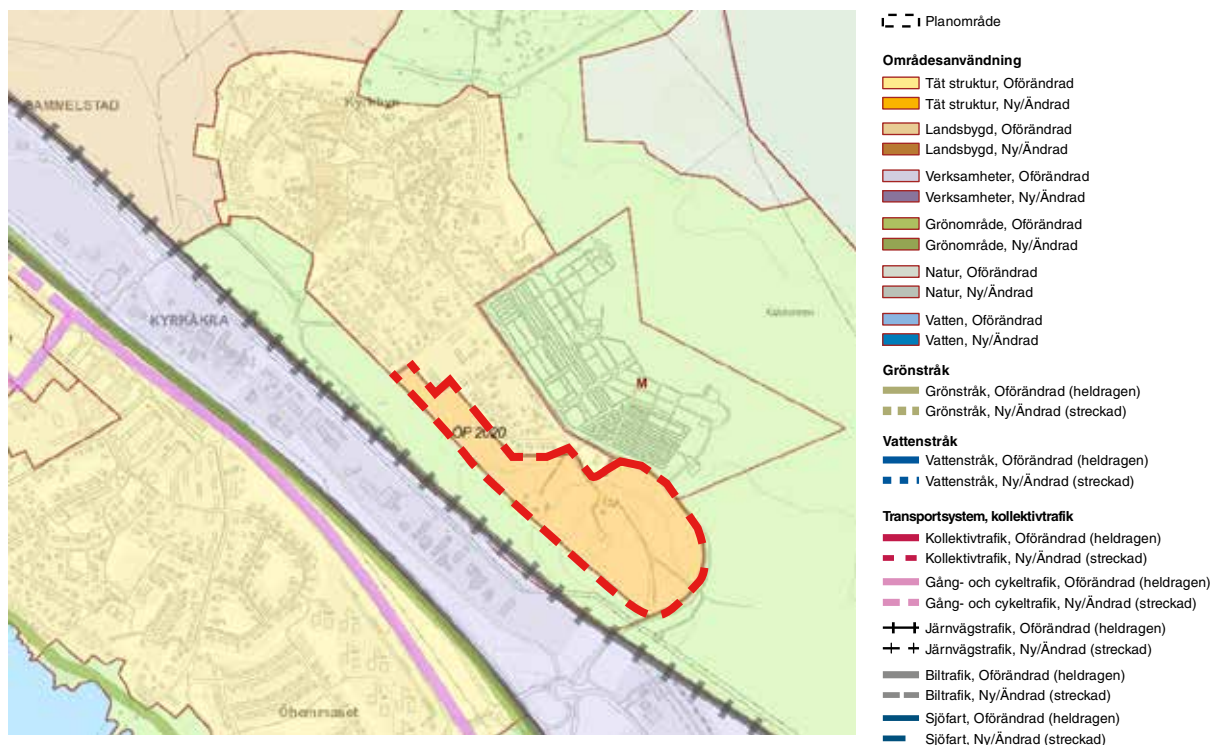
Utreda påverkan på landskapsbilden i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Utreda omgivningspåverkan från befintliga verksamheter, bland annat trafikbuller.

Avrinning från området behöver studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande. Omhändertagandet av dagvatten ska ske så att ytterligare påverkan på vattenförekomsten minskas.

Samordning och dialog med Trafikverket och andra berörda myndigheter om Norrbottenbanans dragning.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.8 Gammelstads kyrkby

Beskrivning

En utökning av bebyggelseområde föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse i Gammelstads kyrkby. Förslaget innebär utökat område för tät struktur med bland annat bostäder kontor och handel. Gator, parker och fritidsanläggningar ingår också i tät struktur.

Förutsättningar

Gammelstads kyrkby är ett bostadsområde med restauranger och kaféer, beläget cirka 10 kilometer från Luleå centrum i nordvästlig riktning. Kyrkbyn angränsar till stadsdelen Gammelstad där offentlig service finns med bland annat skolor, hälsocentral, dagligvaruhandel och restauranger.

I kyrkbyn finns Gammelstads kyrkstad som är en samling kyrkstugor och kyrkstall kring Nederluleå kyrka. Gammelstads kyrkstad är utsedd av Unesco som världsarv. Världsarvet Gammelstads kyrkstad är kommunens högst prioriterade kulturmiljö, där de kulturhistoriska värdena är styrande för områdets förvaltning, utveckling och utformning. Kyrka, kyrkstugor och andra byggnader samt miljöer ska bevaras, förvaltas, användas och utvecklas så att värdet inte påverkas negativt.

Det föreslagna bebyggelseområdet består till största delen av skogsmark. Inom området finns även två bostadsfastigheter. Området ligger nära verksamhetsområdet Tuvåkra med järnväg och bangård som kan generera buller.

Planering och byggnation i områden av riksintresse för kulturmiljön ska utföras så att det som tillkommer eller förändras samspelar med värdet. Vid detaljplanläggning ska kulturmiljöns värden skyddas. Området ingår i buffertzonen för världsarvet och innehåller delar som är viktiga för att upprätthålla världsarvets status. Buffertzonen med entréer, vägar, siktlinjer, byggnader ska hanteras med särskild hänsyn.

Siktlinjer mot värdefulla byggnader inom världsarvet och utblickar ska bevaras.

Vidare utredning krävs för att definiera världsarvets bärande delar och vad som kan innebära negativ påverkan på dess värden.

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjning
- Obrukad mark/skogsmark
- Kulturmiljövård
- Naturvärden

Riksintressen inom området:

- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§) Mycket högt kulturhistoriskt värde, Gammelstads kyrkby, världsarvsområde
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Kommunikationer, järnväg, bangård, väg 97 (MB 3 kap 8§)

Avvägningar och ställningstaganden

Gammelstad ingår i stadsbygden, det vill säga det område som kommunen avser ska förtätas och inrymma huvuddelen av kommunens invånare. För att skapa plats för fler föreslås därför förtätning och att områden i anslutning till den befintliga stadsstrukturen tas i anspråk. Exploatering i Gammelstads kyrkby ger ett tillskott av bostäder och effektivare användning av befintlig infrastruktur.

Området har under en lång tid varit utpekad som ett möjligt bebyggelseområde. Utbyggnad av VA-kapacitet och flytt av brandstation är åtgärder som behöver ske innan området är möjligt att bebyggas.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut vilket innebär en kostnad för kommunen.

Nytt bostadsområde uppförs i närheten till befintligt verksamhetsområde vid järnvägen, vilket kan generera negativ omgivningspåverkan.

Åtgärder

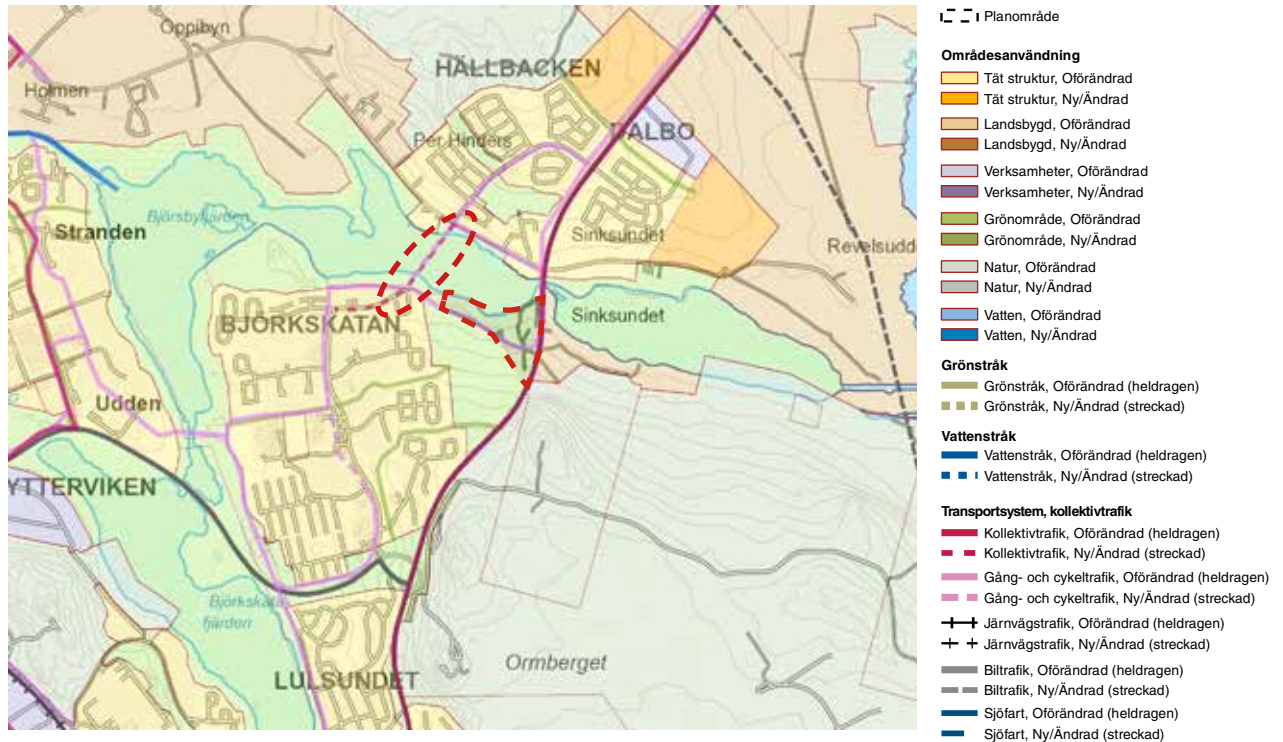
För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda och minimera påverkan på landskapsbilden med hänsyn till världsarvet.

Utreda omgivningspåverkan från verksamhetsområde.

Samordning och dialog måste ske med Försvarsmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.9 Sinksundet, väster om Bensbyvägen

Beskrivning

Fritidshusområde väster om Bensbyvägen ska omvandlas till ett grönområde. Det har fått större betydelse som område för rekreation och friluftsliv i och med exploateringen av Hällbacken och Dalbo.

När staden växer och förtätas ökar risken för att befintliga fritidshus blir permanentbostäder och strand- och skogsområden privatiseras. Med anledning av detta avser kommunen tydliggöra inriktningen om att lösa in befintliga fritidshus för att tillgodose allmänhetens tillgång till strandområdet. Fritidshusområdet öster om Bensbyvägen bibehålls.

En ny bro som stärker kopplingen mellan Bensbyn/Hällbacken och Björkskatan föreslås väster om grönområdet. Bron för gång- och cykeltrafik samt busstrafik stärker kopplingen mellan bostadsområdena, underlättar för skol- och arbetsresor samt gynnar bussens konkurrenskraft för resande mellan Hällbacken och Centrum. Ett mer exakt läge ska utredas vidare.

Förutsättningar

Sinksundet är beläget mellan Björkskatan och Hällbacken, cirka 6 kilometer från Luleås centrum i nordlig riktning.

I anslutning till grönområdet går Bensbyvägen som tillhör huvudvägnätet för biltrafik och är en viktigt koppling norrut.

Inom området finns enstaka byggnader med kulturhistoriska värden som tillkom omkring 1940. Området är omnämnt i länsstyrelsens kulturmiljöprogram från 2010. Länsstyrelsen har även vid en inventering 2018 preciserat kulturmiljövärde och konstaterar att det finns sju stugor med kulturmiljövärden. Området omfattas av områdesbestämmelser från 1994 där markanvändningen anges som Naturområde.

Allmänna intressen

- Kulturmiljövård
- Vattenkvalitet (Björkskatafjärden)
- Riskområde för översvämning
- Va-kvalitet
- Grönområden

Riksintressen inom området:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Områden för bostäder har övervägts både vid Bodskataudden och inom grönområdet öster om Björkskatan. Udden nyttjas som rekreationsområde och med de nya bostadsområdena Hällbacken och Dalbo ökar behovet av större natur- och rekreationsområden samt tillgång till strand.

Kommunen anser att de mest bärande delarna av kulturmiljön finns öster om Bensbyvägen. Där är kulturmiljön mer representativ för att beskriva områdets omvandling från fåbovall till fritidshusområde.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Grönområde med möjlighet till rekreation nära Björkskatan och Hällbacken/Dalbo säkerställs vilket leder till positiv påverkan på naturvärden, djurliv samt människors möjlighet till rekreation.

Fritidshus med identifierade kulturmiljövärden avvecklas, vilket kan leda till negativ påverkan på kulturmiljövärden.

Bro för gång- och cykel och kollektivtrafik över Sinksundet säkerställs vilket leder till positiv påverkan på möjligheten att resa hållbart och därmed minska klimatpåverkan.

En ny bro tar delar av grönområdet i anspråk och kan innebära ett intrång i miljön. Den kan också innebära en negativ påverkan på landskapsbilden.

Område av riksintresse för rörligt friluftsliv bedöms påverkas positivt då mark säkerställs för rekreation och grönområde.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

De identifierade kulturmiljövärden som finns öster om Bensbyvägen ska beaktas vid framtida planering och lovgivning.

Utreda bronns läge över Sinkundet samt bronns påverkan på landskapsbilden.

6.10 Hällbacken och Dalbo

Beskrivning

En utökning av bebyggelseområde föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse på Hällbacken och Dalbo. I tät struktur ingår bostäder, kontor, handel, annan verksamhet, gator, parker och fritidsanläggningar.

Förutsättningar

Området är beläget mellan Björkskatan och Bensbyn, cirka 8 kilometer från Luleås centrum i nordostlig riktning. De två nya föreslagna områdena skiljs åt av Bensbyvägen samt befintligt verksamhetsområde och bostadsområde.

Hällbacken är i huvudsak bebyggt med enbostadshus. Dalbo är under uppförande. Området i sin helhet är till stor del detaljplanelagt och bebyggt med i huvudsak enbostadshus. Längs stranden mot Sinksundet finns ett område med fritidshus som kommunen har för avsikt att lösa in för att tillgängligheten till strandområdet ska förbättras.

Norr om Hällbacken finns ett skogsområde/strövområde som omfattas av ridvägar och promenadstråk med betydelse för friluftslivet. Den närliggande och varierade skogen ger förutsättningar för biologisk mångfald.

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjning
- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Friluftsliv och rekreation
- Vattenkvalitet

Riksintressen inom området:

- Rörligt friluftsliv (4 kap 1, 2 §§ MB)
- Friluftsliv (3 kap 6 § MB)
- Totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Hällbacken och Dalbo ingår i stadsbygden, det vill säga det område som kommunen avser ska förtätas och inrymma huvuddelen av kommunens invånare. För att skapa plats för fler föreslås därför förtätning och att områden i anslutning till den befintliga stadsstrukturen tas i anspråk. Den föreslagna bebyggelsen kan leda till större variation i upplåtelseform som gynnar området i ett större sammanhang.

De tillkommande bebyggelseområdena får närhet till rekreationsområden samtidigt som befintlig infrastruktur och service kan nyttjas bättre och mer resurseffektivt.

Alternativa lokaliseringar har övervägts i anslutning till Hällbacken södra, men har valts bort på grund av sämre markförhållanden. Likaså ett område i anslutning till Dalbo. Tillgången till stranden har värderats högre.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Tillåtelse till hög bebyggelse och höga anläggningar kan innebära negativ påverkan på riksintresse för totalförsvaret.

Åtgärder

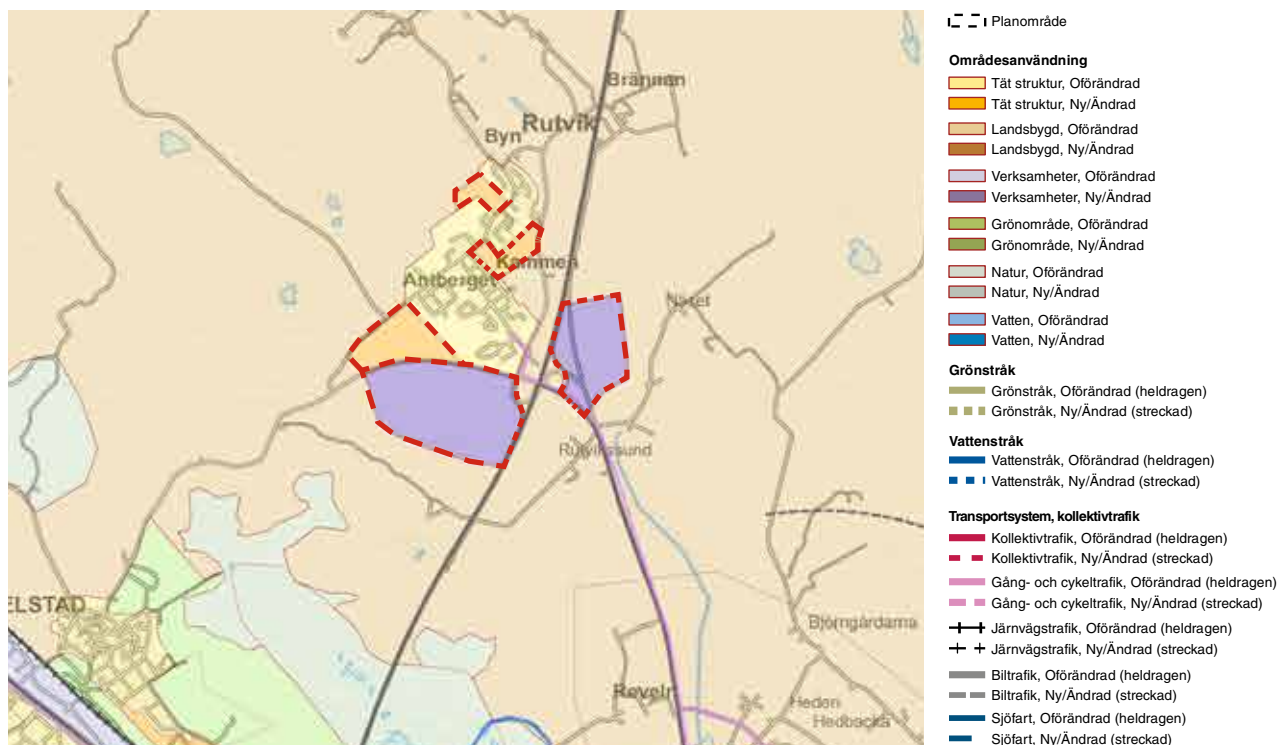
För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden.

Utreda förutsättningarna för att bilda ett naturreservat för att säkerställa område av betydelse för naturvärden, friluftslivet och möjligheten till rekreation.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.11 Rutvik

Beskrivning

Förslaget innebär att befintlig bebyggelse kompletteras med tre nya områden för bostäder samt två nya verksamhetsområden. Det ena verksamhetsområdet föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse väster om väg E4, det andra i anslutning till väg E4 öster om trafikleden.

Områdena ligger i blickfånget från E4 och Rutviksvägen. Rutviksvägen utgör infart till världsarvsområdet i Gammelstad.

De föreslagna verksamhetsområdena avser verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande eller genererar tung trafik eller stor mängd övrig trafik. I verksamheter ingår även mark som reserveras för enbart företag.

Verksamheter som etableras inom området måste vara möjliga att kombinera med en framtida kustjärnväg till Kalix och Haparanda.

Förutsättningar

Områdena för ny bebyggelse för verksamheter söder och öster om Rutvik ligger i anslutning till väg E4 och befintlig bebyggelse i Rutvik. Marken består i dagsläget av oexploaterad skogsmark. Kommunen äger marken. Det finns behov av verksamhetsytor. Området omfattas inte av detaljplaner eller detaljplanprogram.

Områdena för ny bebyggelse för bostäder i Rutvik ligger i anslutning till befintlig villabebyggelse och i anslutning till skola och fotbollsplan. Marken består i dagsläget av oexploaterad skogsmark och jordbruksmark. Det finns ett behov av bl a villa- och radhusbebyggelse.

Planering för ny vattenledning till Råneå samt ny spillvattenledning till Porsön pågår. Förändringar i infrastrukturen innebär en utökad kapacitet för spillvatten i Rutvik och möjliggör för ny exploatering.

E4 är en väg av riksintresse för kommunikation och som även är en primär transportled för farligt gods. Hänsyn måste tas till riskavstånd för farligt gods samt till trafikbuller, vilket kan påverka placering och utformning av ny bebyggelse.

Ett reservat för framtida VA-ledning följer Haparandavägen och delvis E4. Nya byggnader och anläggningar får inte försvåra

tillkomsten av ledningar för vatten och spillvatten.

Odlingslandskapet samt vissa enstaka bevarandevärda byggnader bidrar till områdets landskapsbild. Vägen mellan Rutvik och Världsarvet Gammelstads kyrkby är kulturellt viktig.

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjning
- Friluftsliv rekreation- och strövområden
- Naturvärden/ekologi
- Kulturmiljö
- Obrukad mark/skogsmark
- Vattenkvalitet
- Luftkvalitet
- Rekommenderad väg för farligt gods (E4)
- Reservat för Norrleden
- Reservat för nytt huvudstråk för vatten och avlopp.

Riksintressen som berörs:

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)
- Kommunikationer, väg E4 (MB 3 kap 8§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§), Mycket högt kulturhistoriskt värde, Gammelstads kyrkby, världsarvsområde

Avvägningar och ställningstaganden

Ny dricksvattenledning till Råneå ska anläggas. I samband med genomförandet av ny infrastruktur till Råneå planeras även ny VA-ledning till Rutvik. Samordning av ny infrastruktur ger samordningsvinster.

Exploatering av detta område ger ett tillskott av bostäder och utökad underlag för service samt effektiv användning av befintlig och planerad infrastruktur.

Alternativa lokaliseringar för tät struktur har övervägts mellan Reveln och Rutviksund men valts bort för att det inte är i linje med Luleås principer om att förtäta och nyttja befintlig infrastruktur.

De områden som föreslås för tät struktur ligger i direkt anslutning till befintlig bostadsbebyggelse. Tillkommande bostäder bedöms ge underlag för bibehållen eller utökad service i form av skola och kollektivtrafik i Rutvik vilket motiverar ianspråktagande av jordbruksmark. Tillkommande bebyggelse ska anpassas till landskapsbilden.

Områdets närhet till Rutviksvägen som infartsväg till världsarvsområdet Gammelstads kyrkby måste beaktas vid planläggning. Tillkommande byggnader ska gestaltas med hänsyn till det exponerade läget vid E4 och Rutviksvägen. Särskilda krav på gestaltningen av tillkommande bebyggelse ska ställas med hänsyn till närheten till Rutviksvägen som är infart till världsarvsområdet.

De områden som föreslås för nya verksamheter ligger strategiskt lokaliserade intill E4 med hänsyn till hantering av transporter. Verksamhetsområdena ligger på sådant avstånd från befintliga bostäder att framtida verksamheter inte bedöms vara störande för befintlig och tillkommande bostadsbebyggelse.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Förslaget skapar förutsättningar för nya verksamheter/företag och därmed fler arbetstillfällen, vilket bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Fler bostäder ger positiva konsekvenser för Rutviks by som stärks som stadsnära by genom förtätning och ett större underlag till utökad kollektivtrafik.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv påverkan gällande effektiv resurshushållning.

Förslaget innebär bostäder nära område för verksamheter, vilket kan medföra risk för störningar.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient samt landskapsbilden i området.

Exploatering av området kan innebära ne-

gativ påverkan på närliggande riksintresse för kulturmiljövård.

Höga byggnader över 20 meter riskerar att påverka totalförsvarets riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

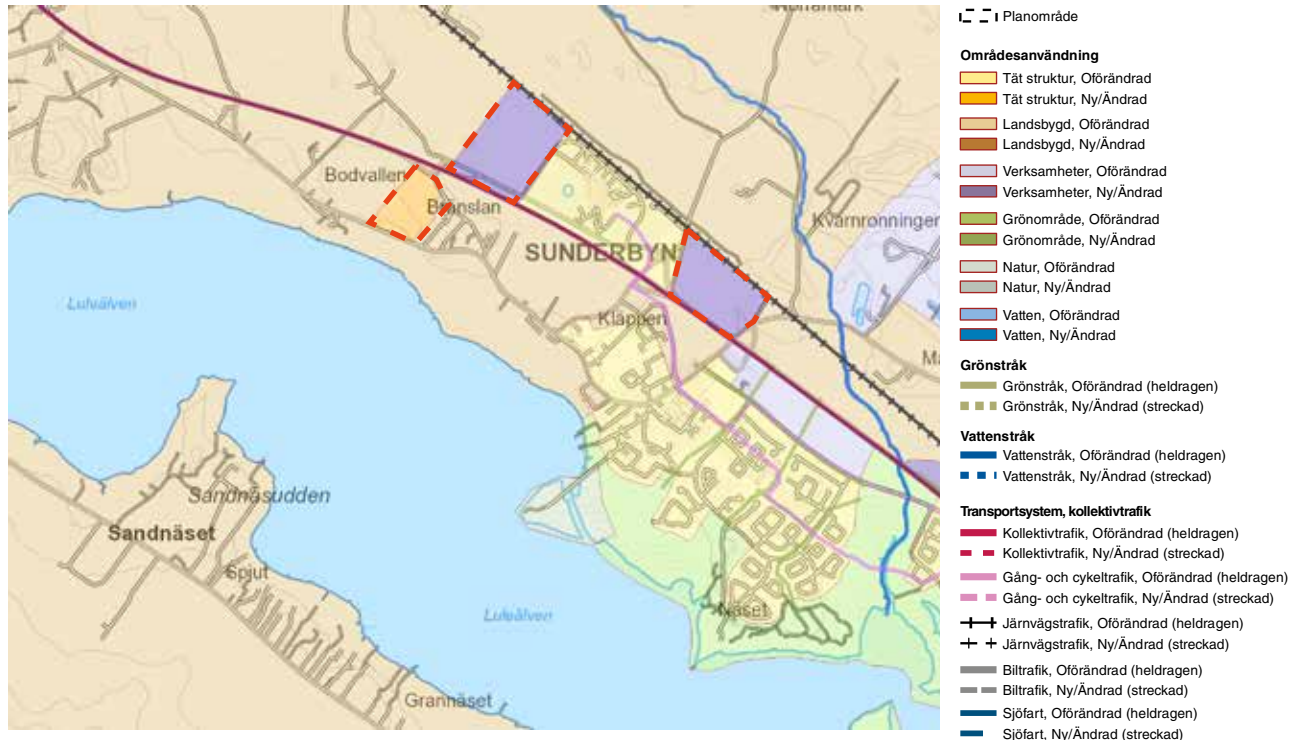
Utreda och minimera påverkan på landskapsbilden. Särskilda krav på gestaltningen av tillkommande bebyggelse ska ställas med hänsyn till världsarvet.

Utreda omgivningspåverkan från verksamhetsområde.

Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden.

Avrinning från området måste studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande.

Samordning och dialog måste ske med Försvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.12 Sunderby sjukhus och Bränslan

Beskrivning

Nya verksamhetsområden föreslås i anslutning till Sunderby sjukhus. Dessa är avsatta för verksamheter med anknytning till sjukvård.

Nytt område för tät struktur med bostäder föreslås i Bränslan. Ny bostadsbebyggelse på Bränslan innebär en utökning av befintligt bostadsområde.

Förutsättningar

Stora delar av Södra Sunderbyn utgörs av brukningsvärd jordbruksmark. Hela området för ny tät struktur vid Bränslan och delar av nya verksamhetsområden vid sjukhuset ligger inom brukningsvärd jordbruksmark.

Föreslagna områden består till största delen av oexploaterad mark. Bränslan ligger inom vattenförsörjningsområde (Luleå älv) och i anslutning till väg 97.

Området för nya verksamheter angränsar till väg 97 och järnvägen. Hänsyn måste tas till riskavstånd för farligt gods samt bullersituationen vilket kan påverka placering och utformning av ny bebyggelse.

Hela området har rik förekomst av sulfidjordar. Vid planering och byggande i områden med sulfidjordar ska åtgärder vidtas för att undvika påverkan på vatten.

Områdena är oexploaterade i dagsläget och därför är det rimligt att anta att exploatering i området kommer ha viss påverkan på växt- och djurliv dagvattenhantering mm.

Allmänna intressen som berörs:

- Brukningsvärd jordbruksmark
- Obrukad mark/skogsmark
- Farligt gods
- Vattenförsörjning

Riksintressen inom området:

- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Kommunikationer, järnväg och väg 97 (MB 3 kap 8§)

Avvägningar och ställningstaganden

Sunderby sjukhus är länssjukhus med specialistfunktioner och närsjukhus för Luleå och Boden. Vid Sunderby sjukhus bedrivs både akut och planerad verksamhet inom de flesta specialistområden.

Sjukhuset är en av Luleås största arbetsplatser och en av regionens viktigaste arbetsplatsområden. Behov finns att utöka området med verksamheter som är beroende av närheten till sjukhuset. Andra alternativ har därför inte studerats.

För att skapa underlag till att fler människor kan bo nära en stor arbetsplats föreslås ny bebyggelse på Bränslan, i anslutning till befintlig bystruktur. Arbete pågår med planskild korsning från Bodenvägen som kopplar på det nya området. Kommunen äger och råder över marken och kan därför styra bebyggelseutvecklingen av detta område.

Området söder om Bodenvägen är ett tänkbart alternativ som en naturlig utökning av bystrukturen. Området utgörs dock av jordbruksmark. Kommunen äger inte i marken och har därför heller inte rådighet över den.

Ytterligare en alternativ lokaliserings för bebyggelse har studerats i anslutning till sjukhuset, norr om befintlig järnväg. Barriärverkan är stor och bebyggelseområdena blir mindre sammanhållna varför alternativet har avfärdats.

Föreslagna områden för bostäder och verksamheter ingår inte i verksamhetsområde för VA, vilket innebär att verksamhetsområdet för vatten och avlopp behöver byggas ut.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Sjukhuset utgör en mycket viktig regional funktion. Expansionsmöjligheter vid sjukhuset ger positiv påverkan på regionens fortsatta utveckling.

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient samt landskapsbilden i området.

Hantering av sulfidjordar kan medföra negativ konsekvens för vattenkvaliteten.

Hög bebyggelse över 20 meter riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

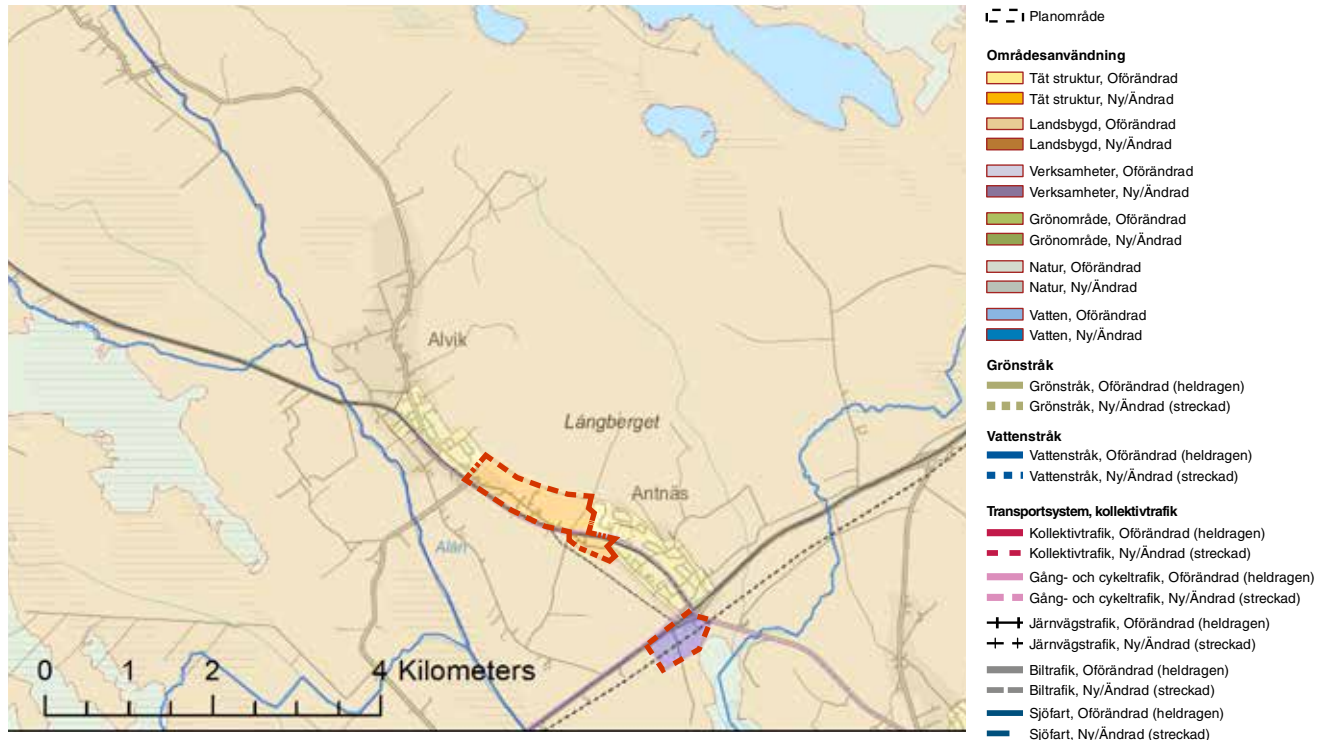
Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför planering och byggande.

Utreda påverkan på landskapsbilden och kulturmiljön. Siktlinjer som synliggör platsens historia som främst jordbrukslandskap ska säkerställas.

Utreda hantering av sulfidjordsmassor och dess risker för urlakning och påverkan på vattenkvalitet och ekologi.

Utreda risk för hälsa och säkerhet på grund av buller och transport av farligt gods på Bodenvägen och järnvägen.

Samordning och dialog måste ske med Forsvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.13 Antnäs och Alvik

Beskrivning

Förslaget innebär ett utökat område för tät struktur och på så vis skapa möjligheter för att Antnäs och Alvik byggs ihop.

Vid en framtida dragning av Norrbotnia-banan föreslås ett stationsläge i Antnäs, varför ett nytt verksamhetsområde föreslås i direkt anslutning till väg E4, väg 94 och förordat järnvägsspår.

Antnäs är en av byarna som på lång sikt föreslås utvecklas till en samlad by för sitt omland, se även avsnitt 5.1 Landsbygden.

Genom Antnäs by går väg 94 som föreslås kompletteras med gång- och cykelväg. För sträckan och dess kommande anslutningar föreslås åtgärder och anordningar för höjd trafiksäkerhet och tillgänglighet.

Söder om byn föreslås en ny vägsträckning i huvudvägnätet för bil som ersätter nuvarande vägsträckning på väg 94. Bilvägen kommer att finnas kvar efter att den nya vägsträckningen är byggd, men avser inte att ingå i huvudvägnätet. Syftet är att minska genomfartstrafiken i bebyggelseområdet.

Förutsättningar

Byn Antnäs ligger cirka 2 mil söder om Luleå centrum, längs med väg E4.

Föreslaget bebyggelseområde för tät struktur består idag av skogsmark. Intill finns tät struktur med småhus. Även det område som föreslås för verksamheter består av skogsmark. Obrukad mark kan antas innefatta särskilda naturvärden, vilket inte är utrett.

Väg 94 är utpekad primärled för farligt gods, det innebär att det finns ett säkerhetsområde kring vägen med som det vid planering och utveckling ska tas hänsyn till. Vid planering av nya bostäder eller annan känslig markanvändning kring rekommenderad väg för farligt gods ska behovet av säkerhetshöjande åtgärder utredas.

Föreslaget bostadsområde samt verksamhetsområdet ingår inte i verksamhetsområdet för va, vilket innebär att verksamhetsområdet för vatten och avlopp behöver byggas ut.

Den föreslagna bilvägen söder om byn innebär att skogs- och jordbruksmark tas i anspråk.

Allmänna intressen

- Obrukad mark/skogsmark
- Olycksrisk väg 94
- Brukningsvärd jordbruksmark

Riksintressen inom området:

- Kommunikationer, järnväg, väg (MB 3 kap 9§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Norrbotniabanans framtida stationsläge i Antnäs ger förutsättningar för ny bebyggelse både för bostäder och verksamheter. Genom byn finns två förslagna järnvägsdragningar. En som följer E4 genom Ersnäs och förbi Antnäs, vilket är kommunens förordade alternativ. Den andra föreslagna dragningen viker av västerut och passerar mellan Alvik och Antnäs. Detta alternativ kan innebära stora intrång i boendemiljöer samt begränsar möjligheten till bebyggelseutvecklingen som knyter ihop byarna Antnäs och Alvik. En järnväg i detta läge skapar också barriäreffekter för bebyggelseområdena.

Utvecklingen av Antnäs måste ske med hänsyn till riksintresse för kommunikationer, Norrbotniabanan, hänsyn ska tas till framtida järnvägssträckning. Vid planeringen av järnvägen krävs hänsyn för att begränsa påverkan på kultur- och odlingslandskapet samt intrång i boendemiljöer.

Ett alternativt bebyggelseområde har avvägts i Skäret, norr om bebyggelsen i Antnäs. Detta har dock bedömts som ett sämre alternativ eftersom det inte finns en befintlig struktur att bygga vidare på.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Område för tät struktur och bostäder säkerställs vilket innebär en positiv påverkan på möjligheten att uppfylla mål i Luleå Vision till 2050.

Kommunen kan långsiktig erbjuda mark

till företag vilket innebär en positiv påverkan för näringslivets utveckling och tillväxt.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Norrbotniabanans sträckning kan innebära en negativ påverkan på kultur- och odlingslandskapet samt intrång i boendemiljöer.

Tillåtelse av hög bebyggelse och höga anläggningar kan innebära negativ påverkan på riksintresse för totalförsvaret.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut vilket innebär ökade kostnader för kommunen.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

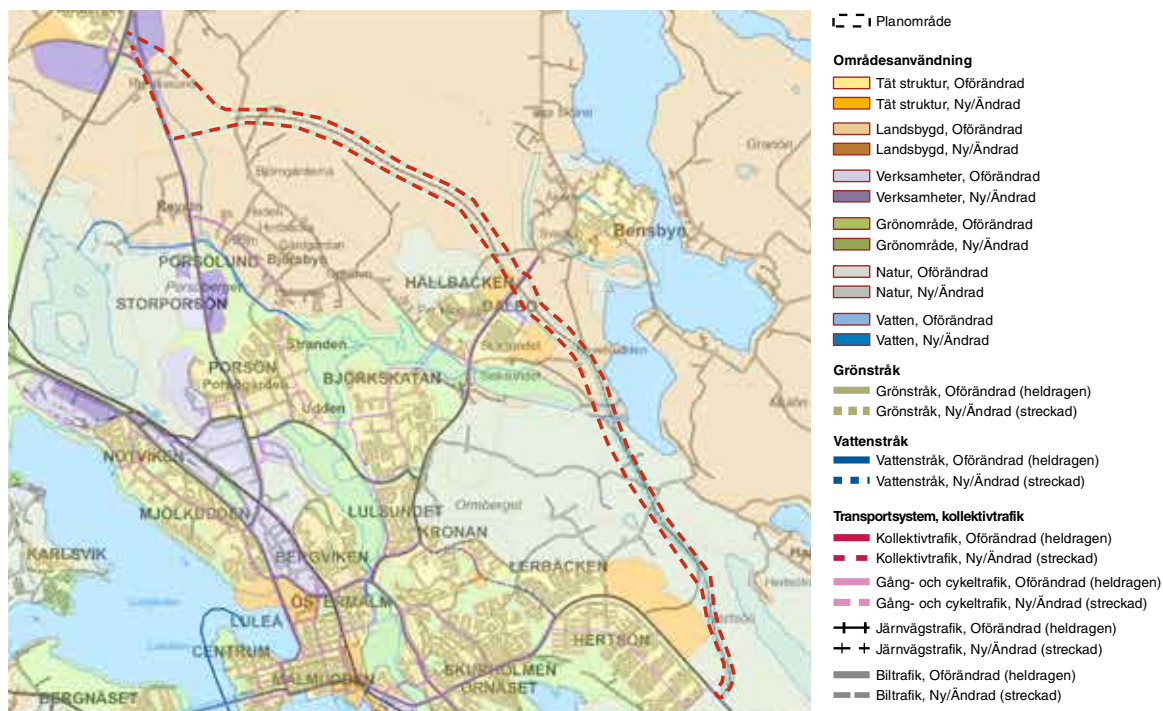
Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda påverkan på landskapsbilden, odlingslandskapet och kulturmiljön.

Vid planering och byggande av bostäder och verksamheter ska samordning med Trafikverket ske angående Norrbotniabanan.

Vid planering och byggande av järnvägen ska anpassningar eftersträvas så att störningar från tågtrafiken begränsas för de närboende.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

På mark- och vattenanvändningskartan redovisas också hänsyn, kommunikationer, väg (korsprickar)

6.14 Norrleden

Beskrivning

Förslaget innebär en ny väg, Norrleden, som ska ingå i huvudvägnätet och förbinda Luleå hamn med E4 och väg 97 till Boden. Den är en viktig del för utvecklingen av både hamn och det framtida verksamhetsområdet på Hertsöfältet. Norrleden är även av betydelse för näringslivsutveckling i hela regionen då ökad framkomlighet och tillgänglighet till hamnen säkerställs. Norrleden ska primärt utgöra en trafikled för tung trafik.

Vägen ansluter Haparandavägen/E4 i väster, passerar Hällbacken/Dalbo samt Ormberget-Hertsölandets naturreservat och ansluter Hertsöleden i öster.

Förutsättningar

Norrleden är ett markanspråk för en framtida trafikled som sträcker sig i nordvästlig riktning från Lerbacken/Hertsön till Rutvik.

Norrleden är lokaliserad mellan Hällbacken/Dalbo och Bensbyn.

Norrleden omfattar till största delen obebyggd mark med inslag av höga naturvärden.

Allmänna intressen som berörs:

- Bostadsförsörjningen på Hertsöheden,
- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden (bl a Ormberget-Hertsölandets naturreservat)
- Friluftsliv och rekreation/Strövområden
- Jordbruksmark
- Rennäring
- Vattenkvalitet (MKN Björbyfjärden/Björkskatafjärden)

Riksintressen inom området:

- Rörligt friluftsliv (4 kap 1, 2 §§ MB)
- Totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Norrleden är sedan tidigare utpekad i den översiktliga planeringen som en del av en framtida trafikled och ringled. Den bedöms ha stor betydelse för utvecklingen av Luleå hamn, verksamhetsområdet Hertsöfältet och det befintliga industriområdet på Svartön. Den bedöms även ha betydelse

för trafikmiljön för Hällbacken/Dalbo och Porsön/Björbybyn då den innebär att nya förbindelser med leden kan tillskapas.

Norrleden påverkar både värdefull natur och brukningsvärd jordbruksmark. När avvägning mellan dessa intressen och Norrledens betydelse för hamnen som en regionalt och nationellt viktig funktion gjorts, bedöms vägens positiva effekter vara överordnade de negativa effekterna på natur och jordbruksmark.

Två alternativa sträckningar mellan Revelsudden och Rutvik har studerats, dels en sträckning i enlighet med ÖP 2013 (alternativ 1), dels en ny sträckning längre söderut (planförslag, alternativ 2). De största skillnaderna mellan de två alternativen är området mellan Hällbacken/Dalbo och Bensbyn. En bedömning har gjorts att alternativ 2 innebär mindre påverkan på jordbruksmark, mer gynnsamma förutsättningar för vägens anpassning till landskapets topografi och jordartsförhållanden. Alternativ 2 innebär även ökade förutsättningar för samordning med framtida energiinfrastruktur till Hertsöfältet och därmed minskad risk för fragmentisering av landskapet vid ett genomförande av ny väg och ny infrastruktur för energi.

Två alternativa anslutningar till Hertsövägen har utretts, dels en anslutning mellan befintligt bostadsområde Lerbäcken och det nya bebyggelseområdet Hertsöheden, dels en anslutning öster om Hertsöheden. Den senare möjliggör infrastrukturella samordningsvinster med en förläggning av kraftledningsgata som planeras för elförsörjningen till det nya verksamhetsområdet Hertsöfältet och förordas därför för vidare planering.

Tidigare har sträckningen för Norrleden varit förlängd från Rutvik/E4 till Bodenvägen vid Gammelstad. En bedömning har gjorts att intrånget i landskapsbilden till världsarvet, kulturmiljön och jordbruksmarken blir för stort i relation till den samhällsnytta en förlängning av Norrleden bedöms ge. Bodenvägen/väg 97 kan nås via befintlig trafikplats.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Funktionen innebär att trafiken genom stadsbygden och Centrum kan förbättras. Trafikflödet förändras vilket bedöms innebära en positiv påverkan på luftkvaliteten och på människors hälsa när förekomsten av tung trafik i Centrum och tätbebyggda områden minskar.

Som en del i det övergripande trafiksystemet där Norrleden knyter ihop Svartön, Hertsöfältet och hamnen med E4 ges stora regionala fördelar med effektiva transporter, närhet, tillgänglighet och framkomlighet. Det bedöms ge en mycket positiv påverkan på ekonomin och bidra till Luleås attraktionskraft, näringslivsutveckling och därmed en starkare ekonomisk tillväxt. Sammantaget bidrar planförslaget till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Planerad Norrled tar mark i anspråk och kan därmed ha en negativ påverkan för boende samt för utvecklingen av det nya bostadsområdet Hertsöheden med en eventuell minskad expolatering.

Ormberget-Hertsölandets naturreservat berörs vilket innebär en negativ påverkan på de höga friluftslivs-, natur- och landskapsvärden som reservatet avser att skydda.

Reservatsföreskrifterna medger anläggning av Norrleden enligt den sträckning som angavs i ÖP 1990, väster om planerad bebyggelse på Hertsöheden. Föreslagen sträckning av vägen öster om planerad bebyggelse på Hertsöheden bedöms inte innebära ytterligare påverkan på naturreservatet.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, jordbruksmark och landskapsbilden.

Trafik och därmed trafikbuller och farligt gods tillkommer längs leden, vilket kan innebära negativ påverkan för naturmiljön och/eller för människors hälsa och säkerhet.

Barriäreffekter uppkommer vilket kan innebära negativ påverkan för människor möjlighet till rekreation och för naturmiljön som helhet.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda Norrledens anslutning till Herstövägen och det framtida bostadsområdet Hertsöheden för att belysa konsekvenserna för bostadsförsörjningen.

Utreda Norrledens alternativa anslutningsvägar till Haparandavägen eller E4.

Utreda Norrledens barriärverkan och utforma attraktiva passager för att motverka barriäreffekter.

Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför byggande av Norrleden och den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda kompensationsåtgärder för intrånget i naturreservatet i form av tillskapande av naturvärden och/eller utvidgning av reservatet.

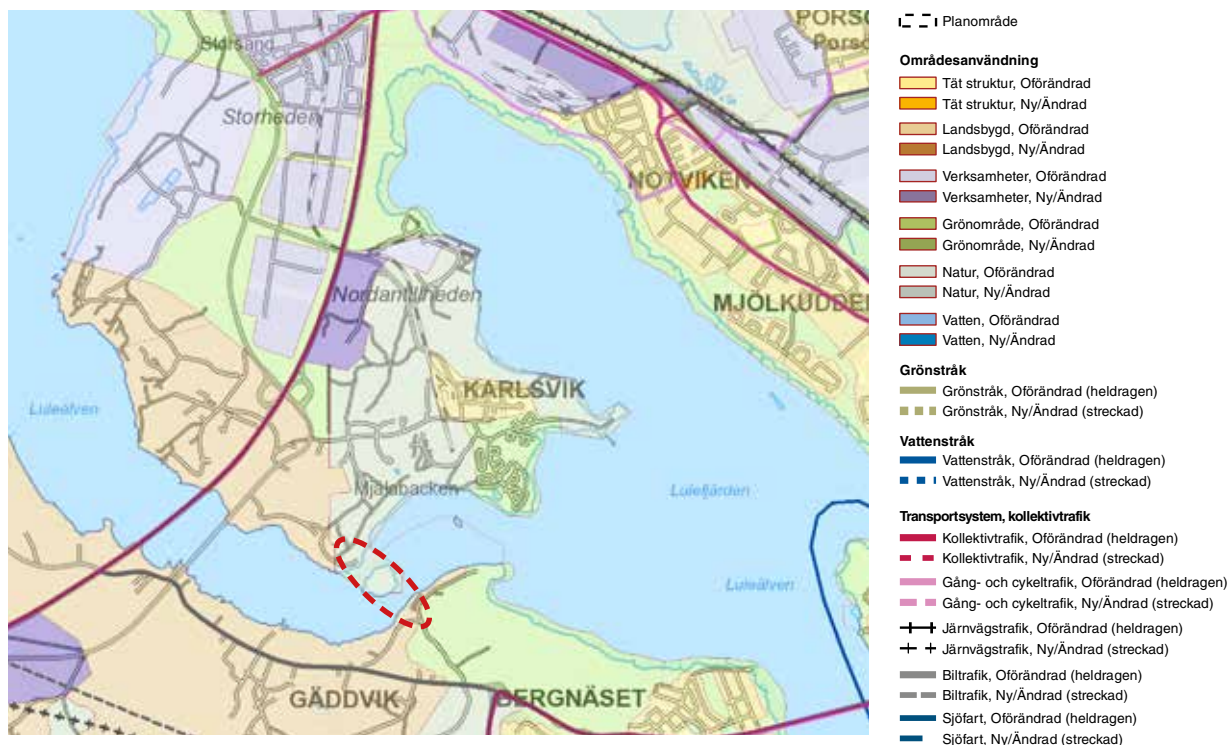
Utreda påverkan på landskapsbilden.

Utreda hur vägdragningen kan anpassas för att minimera påverkan på brukningsvärd jordbruksmark.

Beakta riktlinjerna för skyddsavstånd till transportleder farligt gods i samband med den mer detaljerade planering av ledens placering.

Eftersträva samordning och samlokalisering med annan teknisk infrastruktur som kraftledningar samt vatten- och avloppsledningar där särskild hänsyn ska tas till Ormberget-Hertsölandets naturreservat.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

6.15 Grandenleden

Beskrivning

Grandenleden avser ett tidigare reservat för Söderleden med en sträckning mellan E4 trafikplats Gäddvik norra och väg 616, Älvbrovägen. Leden är också ett riksintresse för kommunikationer, väg. Sträckningen skulle knyta ihop trafikplatsen med en broförbindelse över älven. Planförslaget innebär att den så kallade Grandenleden utgår.

Förutsättningar

Inom området finns höga kulturhistoriska värden och naturvärden med lämningar från Luleås industrihistoria och skogsområden med bland annat tall av anseelig ålder. Därtill ger området goda möjligheter till friluftsliv med strövstigar och anslående landskapsavsnitt. Niporna mot älven är ett viktigt utflyktsmål och för landskapsbildningen. Idrottsanläggningar och bassängbad finns i området. Längs nipkanterna förekommer viss erosion.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Kulturmiljövård

- Vattenförsörjning Gäddvik vattentäkt
- Vattenkvalitet
- Riskområde för översvämning
- Va-kvalitet

Riksintressen inom området:

- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§)
- Kommunikationer, flyg, järnväg NBB västra alternativ, väg Grandenleden (MB 3 kap 9§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Förbindelsen avseende riksintresse kommunikationer, Grandenleden, tas bort med hänsyn till landskapsbildningen vid niporna och Karlsvik samt områdets värdefulla natur och höga kulturella värde. Trafik från flygplatsen kan nå Centrum via befintliga vägar genom Bergnäset och E4 kan i framtiden nås via Söderleden. Kommunen anser därför att riksintresset bör utgå.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Oexploaterad mark reserverad för ny vägförbindelse tas bort vilket kan innebära en positiv påverkan på befintliga naturvärden, djurliv, vattenkvalitet samt värdefull kulturmiljö i området.

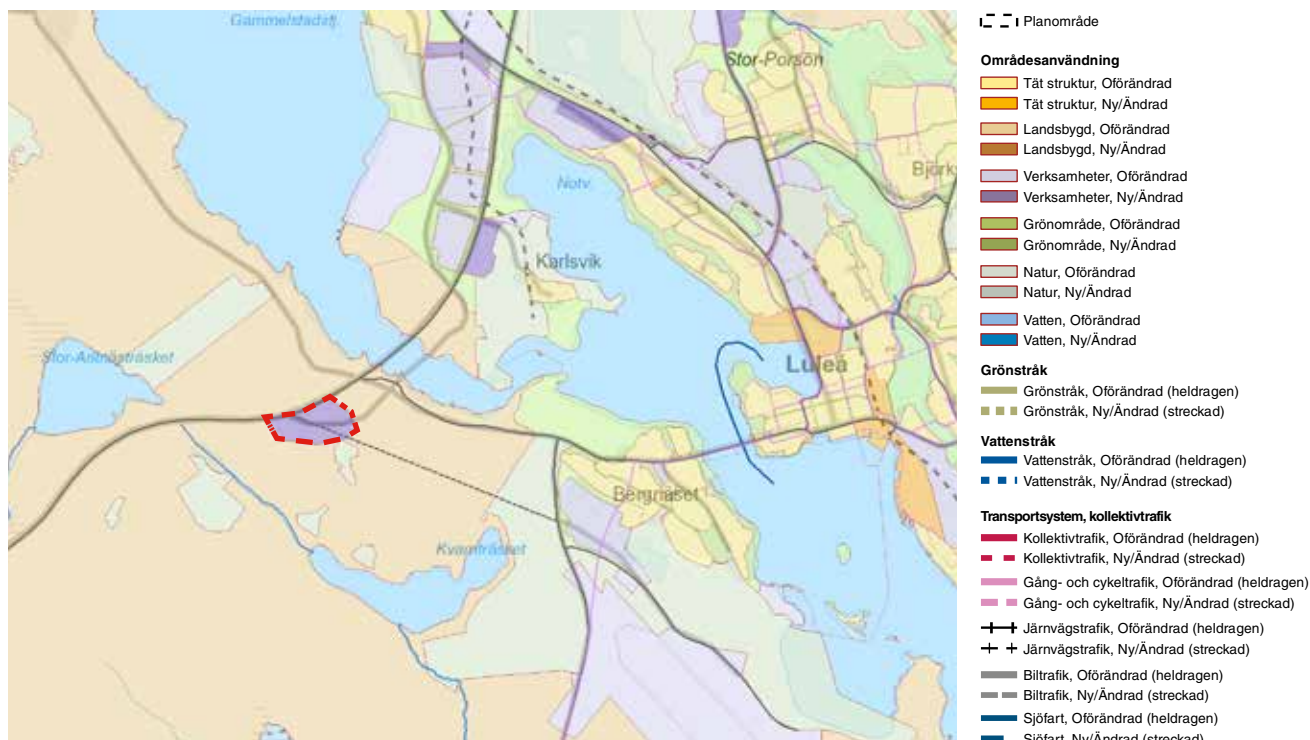
Det kan också innebära en positiv påverkan på landskapsbilden i området och särskilt vid niporna i området.

Riksintresset för kommunikationer, väg Grandenleden riskerar att påverkas negativt eftersom det föreslås att utgå.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Planering och byggande av Söderleden för att kompensera borttagandet av reservat för Grandenleden.

6.16 Söderled och verksamhetsområde

Beskrivning

I och med anläggande av Norrbottniabanan i en östlig sträckning planeras en ny trafikled mellan väg E4 och flygplatsen, Söderleden.

Söderleden blir en mycket viktig regional funktion och dragningen av leden samordnas med Norrbottniabanans östra alternativ. Söderleden är av riksintresse, kommunikationer för framtida väg. Inom området ska ingen ny bebyggelse eller andra anläggningar tillåtas.

I anslutning till trafikplats E4/Gäddvik föreslås ett nytt verksamhetsområde som med Söderleden kan dra stor nytta av det strategiska läget vid järnvägsspår och E4.

Förutsättningar

Föreslagen dragning av ny trafikled innebär en minskad trafikbelastning på Älvsbrovägen genom Gäddvik. Nytt verksamhetsområde innebär att obrukad mark tas i anspråk.

Den nya trafikleden och verksamhetsområdet riskerar påverka en rad strategiskt viktiga intressen. Reservaten för Norrbottniabanan och Söderled överlappar

varandra varför det är viktigt att dessa två intressen samordnas.

I områdets direkta närhet, kring Gäddviks bebyggelse på södra sidan om älven, finns utpekade mycket höga kulturmiljövärden. Området kring Gäddvik är utpekat som riksintresse kulturmiljövård. Vid planering av Söderleden är det därför viktigt att beakta och ta hänsyn till dessa intressen. Planering och byggnation ska utföras så att det som tillkommer eller förändras samspelar med värdet.

Söderledens sträckning går genom skogsmark som delvis kan ha höga naturvärden, bland annat inom Kallaxhedens naturreservat.

Delar av Kallaxheden är utpekat som område av riksintresse för rennäringen. Planering och byggnation ska ske utan påverkan på renarnas möjlighet att förflytta sig eller deras tillgång till vinterbete. Nya byggnader och anläggningar får endast tillkomma i anslutning till redan befintliga byggnader eller anläggningar. Anläggningar som endast nyttjas sommartid får tillkomma i hela området.

Området kring flygplatsen omfattas av flera riksintressen som inte går att kombinera. Om konflikt mellan riksintressena uppstår prioriterar kommunen riksintresse för

totalförsvaret samt kommunikation, flyg och planerad järnväg i dessa delar. Åtgärder ska dock ske med hänsyn till rennäringsområdet.

Föreslaget verksamhetsområde ingår inte i verksamhetsområde för va, vilket innebär att verksamhetsområdet för vatten och avlopp behöver byggas ut.

Söderleden berör vattenskyddsområde Gäddvik/Kallaxheden, gällande skyddsföreskrifter ska tillämpas vid planering och byggande så att inte risk för negativ påverkan uppstår.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Brukningsvärd jordbruksmark
- Vattenskyddsområde (Gäddvik/Kallaxheden)
- VA-kvalitet
- Kulturmiljövärden

Riksintressen inom området:

- Rennäring (MB 3 kap 5§)
- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§), Svartöstad
- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Naturvård (MB 3 kap 6§)
- Kommunikationer - flyg, järnväg, väg E4, Söderleden samt befintlig väg till flygplatsen (MB 3 kap 9§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Planerat verksamhetsområde utgör en viktig knutpunkt mellan Söderleden och E4. Det strategiska läget vid flera kommunikationer innebär att detta utgör ett framtida attraktivt arbetsplatsområde. Inga alternativa lokaliseringar har därför övervägts.

Norrbotniabanans framtida dragning måste beslutas innan verksamhetsområdet kan bebyggas. Kommunen äger inte marken

och kommer därför också att behöva förvärva mark. Byggnader och anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas i korridoren efter samråd med Trafikverket.

Se även delområde flygplatsen och Norrbotniabanans, östra alternativ.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Söderledens funktion innebär att trafiken genom stadsbygden och Centrum kan förbättras. Det förändrade trafikflödet innebär en positiv påverkan på luftkvaliteten och på människors hälsa med ökad trafiksäkerhet och minskad utsatthet för trafikbuller när förekomsten av tung trafik genom Gäddvik, i Centrum och andra tätbebyggda områden minskar.

Som en del i det övergripande trafiksystemet där Söderleden knyter ihop flygplatsen med E4 ges stora regionala fördelar med effektiva och multimodala godstransporter. Detta bidrar till Luleå och regionens attraktionskraft för nya etableringar och näringslivsutveckling, vilket bedöms ha en mycket positiv påverkan på ekonomisk tillväxt. Sammantaget bidrar planförslaget till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Söderleden bidrar till en ökad tillgänglighet till flygplatsen söderifrån via E4.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på naturvärden, djurliv, avrinning, jordbruksmark, samt kulturmiljö i området.

Kallaxhedens naturreservat berörs till viss del vilket innebär en negativ påverkan på de höga friluftslivs-, natur- och landskapsvärden som reservatet avser att skydda.

Höga kulturmiljövärden riskerar att påverkas vilket kan innebära en negativ påverkan på riksintresse för kulturmiljövård.

Ett sammanhängande betesområde måste tas i anspråk och minskas vilket kan innebära en negativ påverkan på rennäringsområdet.

När stora markytor för vägkorridorer reserveras kan det innebära en negativ på-

verkan på möjligheterna för fortsatt landsbygds- och stadsutveckling för en lång tid framöver.

Tillåtelse av bebyggelse eller anläggningar inom järnvägsreservatet kan försvåra genomförande av Norrbotniabanan, vilket kan innebära stora ekonomiska konsekvenser.

Söderleden kan innebära en negativ påverkan på befintlig reservvattentäkt.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut vilket innebär ökade kostnader för kommunen.

Höga byggnader och objekt (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Planering och byggande av Söderleden avses utredas vidare för att kompensera för borttagandet av reservat för Grandenleden.

Planering och samordning mellan Norrbotniabana och Söderledens dragning är viktig. Åtgärder, planering och byggande inom järnvägsreservatet ska ske i dialog och samverkan med Trafikverket.

Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför byggande av Söderleden och den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

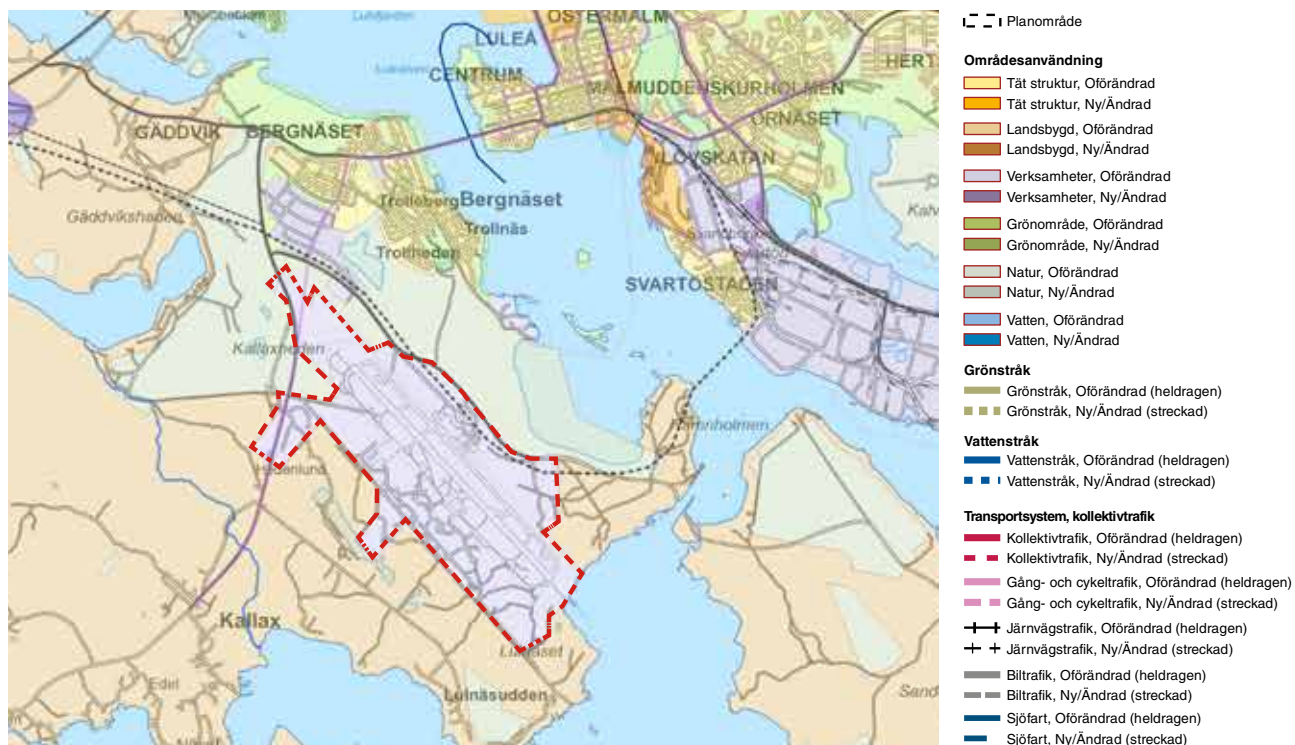
Utreda kompensationsåtgärder för intrånget i naturreservatet i form av tillskande av naturvärden och/eller utvidgning av reservatet.

Utreda påverkan på landskapsbilden, odlingslandskapet och kulturmiljön.

Utreda hur vägdragningen kan anpassas för att minimera påverkan på brukningsvärd jordbruksmark.

Samordning och dialog måste ske med berörd samby vid påverkan på riksintresse rennärning. Där rennäringens intressen riskerar att skadas påtagligt ska kompensationsåtgärder övervägas.

Samordning och dialog ska ske med Försvarsmakten vid byggnader och objekt högre än 20 meter.

6.17 Flygplatsen

Beskrivning

Föreslagen markanvändning i området vid flygplatsen är verksamheter, oförändrad användning. Området lämpar sig särskilt väl för logistikkrävande eller flygplatsanknutna verksamheter och kan kompletteras med sådana verksamheter.

Ett reservat för framtida järnväg, Norrbotniabanans östra alternativ föreslås i anslutning till flygplatsen och Lulviksvägen. Inom område för framtida järnväg ska ingen ny permanent bebyggelse eller anläggningar tillkomma. Byggnader eller anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas.

Se även Söderleden samt Norrbotniabanans östra alternativet.

Förutsättningar

Luleå Flygplats ligger cirka 4 kilometer söder om Centrum. Flygplatsområdet gränsar i norr mot Kallax företagsstad, i väster och i söder mot Kallaxhedens skogsområden och i öster mot Tjuvholmssundet.

Angränsande till flygplatsen i öster och söder finns områden med höga naturvärden där den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas.

Flygplatsens norra del ingår i skyddsområde för mark- och vattenområde av betydelse för grund- eller ytvattentäkt som nyttjas för dricksvattenförsörjning. Inom området gäller skyddsföreskrifter.

Flygplatsen ingår i ett område som är värdefullt för rennäringens funktionella samband. Hänsyn ska tas till rennäringens behov att röra sig mellan fastland och skärgård samt för vinterbete. Vid planering och byggande ska samråd ske med berörd sameby.

Allmänna intressen som berörs

- Kommunikationer, flyg, väg, järnväg, gång, cykel
- Rennäring
- Vattenförsörjning, vattenskyddsområde
- Vattenkvalitet (MKN Gråsjöfjärden, Germandöfjärden och Kallaxfjärden)

Riksintressen som berörs

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap. 2§), friluftsliv och turism
- Rennäring (MB 3 kap 5§)
- Kommunikationer, flygplats, väg, järnväg NBB östligt alternativ (MB 3 kap. 8§)

- Totaltförsvaret (MB 3 kap. 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Kommunikationer, sjöfart (MB 3 kap. 8§)

Avvägningar och ställningstaganden

Området kring flygplatsen berörs av flera riksintressen som kan komma i konflikt med varandra (rennäring, försvar, flyg, planerad järnväg). Om konflikter uppstår kommer riksintresse för kommunikationer med flyg och järnväg samt totalförsvar att prioriteras.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Som en del i det övergripande trafikssystemet där Söderleden och Norrbotniabanan ansluter till flygplatsen ges förutsättningar för flygplatsen att bli en transportnod och en starkt mötesplats. Det bedöms ge stora samhällsekonomiska vinster och leda till en positiv utveckling av nya etableringar och näringslivsutveckling, vilket bedöms ha en mycket positiv påverkan på ekonomisk tillväxt. Sammantaget bidrar planförslaget till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Genom att knyta samman flygplats och järnväg ges möjligheter till arbetsmarknadsförstoring, vilket är av stor regional betydelse.

Ökade barriäreffekter kan uppkomma i samband med ny järnväg eller ökad trafik (Söderleden) vilket kan innebära negativ påverkan för människors möjlighet till rekreation och för naturmiljön som helhet.

Planförslaget riskerar att påverka rennärningen negativt med försvårade förutsättningar att flytta renar mellan olika områden på fastlandet och i skärgården samt minskad åtkomst till vinterbete.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på naturvärden, djurliv, avrinning och jordbruksmark i området.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Planering och samordning med Norrbotniabana och Söderledens dragning är viktig. Åtgärder, planering och byggande inom järnvägsreservatet ska ske i dialog och samverkan med Trafikverket.

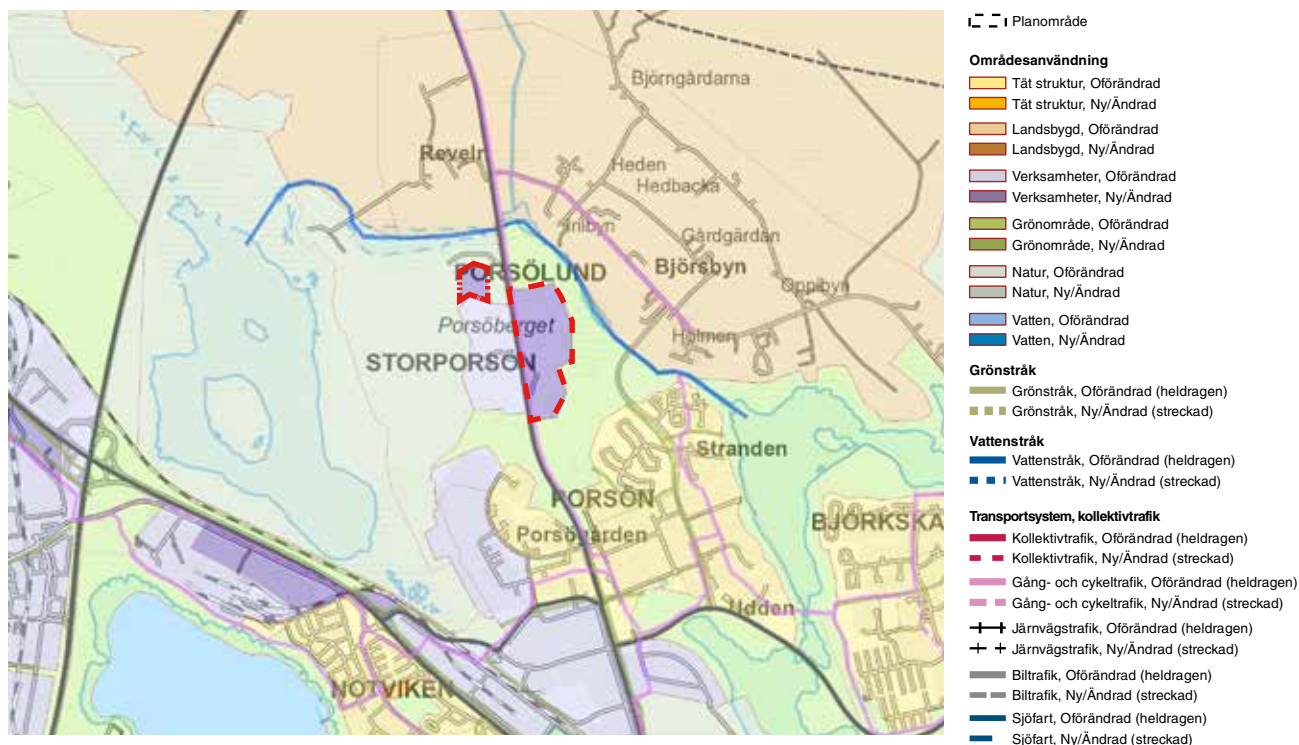
Där rennäringens intressen riskerar att skadas påtagligt ska samråd ske med berörd sameby och kompensationsåtgärder övervägas.

Vid planering, byggande och tillstånd för nya funktioner och verksamheter ska hänsyn tas till gällande skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde.

Vid planering och byggande ska omhändertagandet av dagvatten ske med hänsyn till recipienter.

Avrinning från området måste studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande.

Samordning och dialog ska ske med Försvarsmakten vid planering av området samt vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.18 Verksamhetsområden på Porsön

Beskrivning

Inom aktuellt område föreslås marken användas för verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande och generera tung trafik eller stor mängd övrig trafik.

Förutsättningar

Områdena ligger i anslutning till Haparandavägen, norr om stadsdelen Porsön. Området är delvis exploaterat för verksamheter. Här återfinns kommunens snöupplag samt verksamheter för energiproduktion. Området väster om Haparandavägen är detaljplanelagt för industri. I övrigt består marken av skogs- och jordbruksmark. Obrukad mark kan antas innefatta särskilda naturvärden, vilket inte är utrett.

Haparandavägen är huvudstråk för bil samt för gång- och cykeltrafik.

Avrinning sker mot Sellingsundet/Holmsundet med Björnsbyfjärden som recipient.

Området ingår inte i verksamhetsområde för vatten och avlopp. I området finns

mark reserverat för framtida va-ledningar, vilket innebär att området på sikt planeras anslutas till det kommunala va-nätet. Tillgången till el är begränsad i området.

Området ligger cirka 100 meter ifrån Sellingsundet/Holmsundet och föreslagen markanvändning kan innebära att området omfattas av eller tangerar strandskydd enligt miljöbalken (MB kap 7). Vid planläggning kan upphävande av strandskyddet krävas.

Allmänna intressen som berörs:

- Riskområde för översvämning
- Brukningsvärd jordbruksmark
- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden

Riksintressen inom området:

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet och som kan komma att beröras:

- Natura 2000, Gammelstadsviken
- Naturvård (MB 3 kap 6§), Gammelstadsviken
- Fornminnen

Avvägningar och ställningstaganden

Område utpekat för nytt verksamhetsområde ligger strategiskt lokaliserat med hänsyn till hantering av logistik i och med närheten till Haparandavägen och E4. Verksamhetsområdena ligger avskilt från befintliga bostäder för att inte vara störande.

Det nya området väster om Haparandavägen är en utökning av kommande verksamhetsområde. Området öster om vägen ansluter till befintliga verksamhetsområden, vilket innebär att nya verksamheter som kan dra nytta av intilliggande verksamheter med fördel kan placeras här.

Stora delar av Porsöberget (Storporsön) har övervägts för ett utökat framtida verksamhetsområde, men har avfärdats med hänsyn till Natura 2000-området längre västerut. Likaså gäller för grönområdet mellan de två befintliga verksamhetsområdena. Även detta har avfärdats för att spara sammanhängande naturstråk samt med hänsyn till Natura 2000.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Mark möjliggörs för verksamheter vilket innebär en positiv påverkan då det bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på identifierade och ej utredda naturvärden, djurliv, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk vilket kan innebära en negativ påverkan.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar att påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut vilket innebär ökade kostnader för kommunen.

El och övrig infrastruktur som kan komma att behövas innebär ökade kostnader för kommunen

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Eventuellt upphävande av strandskydd (i enlighet med MB kap 7).

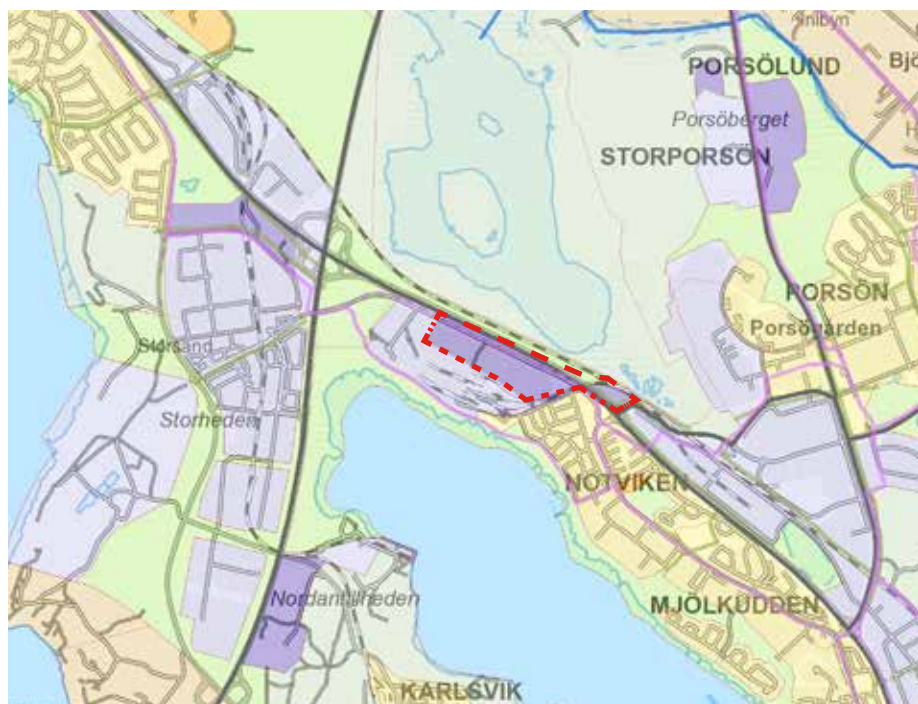
Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden.

Området kan behöva anpassas med hänsyn till översvämningsrisk.

Utredning om påverkan på landskapsbilden kan behövas, i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Avrinning från området måste studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande.

Samordning och dialog måste ske med Försvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.19 Notviken

Beskrivning

Området ligger intill Storhedsvägen, väster om stadsdelen Notviken. I anslutning till Notviksstallarna i Jernstan planeras utökning av verksamhetsområdet. Inom aktuellt område föreslås marken användas för verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande och generera tung trafik eller stor mängd övrig trafik.

Utpekade verksamhetsområden kan inte utvecklas innan Norrbottenplanans framtida dragning är beslutad. Korridoren för Norrbottenplanan är av stor betydelse och ligger beläget över stora delar av verksamhetsområdena. Byggnader och anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas.

Förutsättningar

Området är delvis exploaterat för verksamheter. I övrigt består marken av skogsmark. Obrukad mark kan antas innefatta särskilda naturvärden, vilket inte är utrett.

Norr om området finns Väg 97 och stambana för järnvägstrafik. Väg 97 är av särskild betydelse för regional och mel-

lanregional trafik. Igenom norra delen av området löper Storhedsvägen som är huvudstråk för bil-, samt gång- och cykeltrafik. Söder om området finns även ett huvudstråk för gång- och cykeltrafik.

Området omfattar skyddsavstånd (enligt riktlinjer från länsstyrelsen i Norrbotten) från rekommenderad väg för farligt gods till områden/byggnader som bedöms som känslig markanvändning.

Delar av området ingår inte i verksamhetsområde för vatten och avlopp. I området finns mark reserverat för framtida va-ledningar, vilket innebär att hela området på sikt planeras anslutas till det kommunala va-nätet.

Pågående verksamhet inom området ligger cirka 50–100 meter från Notviken och kan innebära att området omfattas av eller tangerar strandskydd enligt miljöbalken (MB kap 7). Vid planläggning av pågående verksamhetsområde kan upphävande av strandskyddet krävas. Ny föreslagen markanvändning i norra delen av området omfattas inte av strandskydd.

Avrinning sker mot Notvikens vattenområde med Notviken som recipient. Angränsar i söder till riskområde för översvämning vid höga vattenstånd.

Norr om området ansluter Gammelstads-vikens Natura 2000-område. En förutsättning för exploatering är att den kan ske utan att påverka viken.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/ skogsmark
- Naturvärden
- Vattenkvalitet (MKN Luleälven)
- Farligt godsled
- Angränsar till riskområde för översvämning

Riksintressen inom området:

- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)
- Kommunikationer -väg, järnväg Norrbotniabanan, västra alternativet (MB 3 kap 9§)
- Kulturmiljövård

Riksintressen som ligger i områdets närhet:

- Natura 2000, Gammelstadsviken
- Naturvård (MB 3 kap 6§), Gammelstadsviken

Avvägningar och ställningstaganden

Utökat verksamhetsområde bedöms vara en lämplig förlängning av redan befintligt verksamhetsområde. Marken som området omfattar bedöms inte innefatta sådana värden att de behövs sparas för natur, samt att omkringliggande bebyggelse- och infrastruktur skapar en begränsning i vilken användning som markområdet ska kunna användas till. Området ligger strategiskt vid större vägar med bra skyltläge.

När avvägning mellan bevarande och exploatering har gjorts för den aktuella platsen bedöms ändå möjlighet för fler verksamhetsområden bättre bidra till de övergripande målen.

Norrbotniabanans framtida dragning måste beslutas innan dessa områden kan bebyggas. Intresset Norrbotniabanan väger tyngre än föreslagna verksamhetsområden. Om förordad järnvägsdragning (östligt alternativ) inte är möjlig ska Norrbotniabanans västliga alternativ säkerställas. Byggnader och anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas i korridorerna i samråd med Trafikverket.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Mark möjliggörs för verksamheter vilket innebär en positiv påverkan då det bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Tillåtelse av bebyggelse eller anläggningar kan försvåra genomförande av Norrbotniabanan i ett västligt läge vilket kan innebära stora ekonomiska konsekvenser.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp måste byggas ut samt el och övrig infrastruktur som kan komma att behövas, beroende på verksamhet, innebär ökade kostnader för kommunen.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Områden av riksintresse för kulturmiljö ska bevaras. Vid detaljplaneläggning ska kulturmiljöns värden skyddas. Planering och byggnation i områden av riksintresse för kulturmiljön ska utföras så att det som tillkommer eller förändras samspelar med värdet.

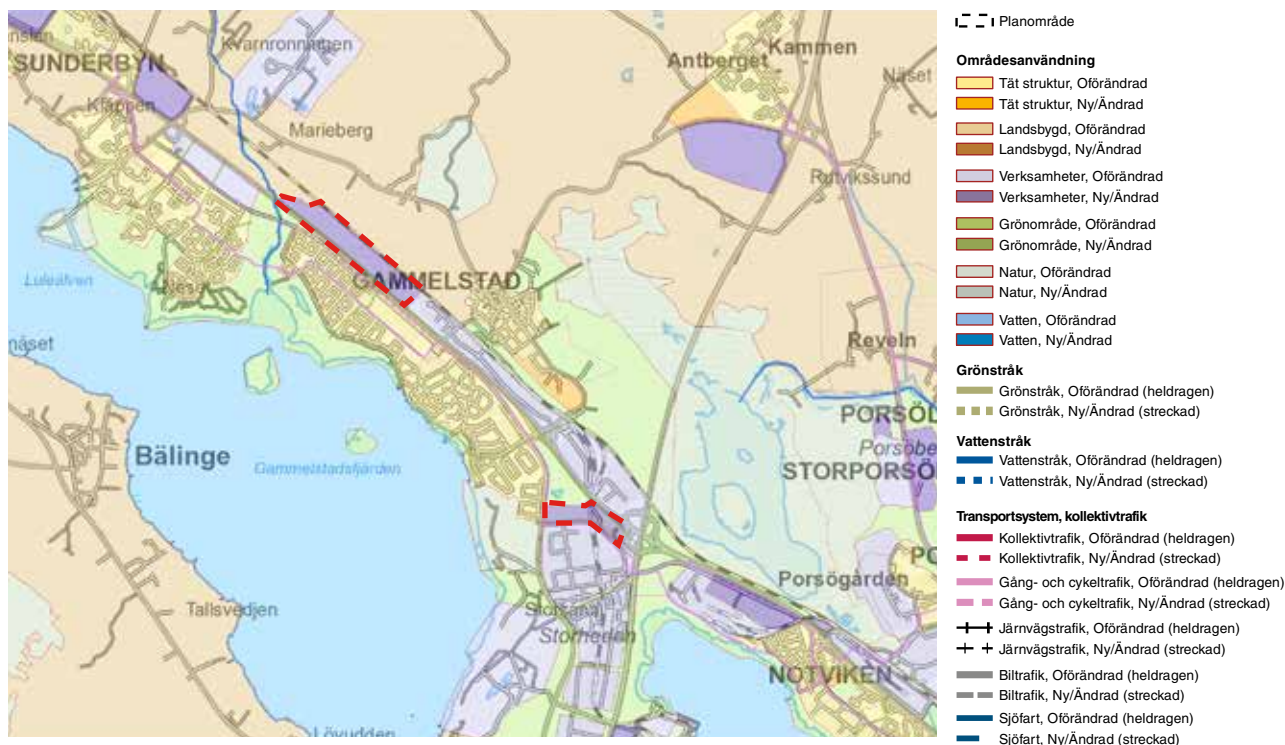
Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden.

Utreda om påverkan på landskapsbilden kan behövas, i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Avrinning från området måste studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande.

Dialog med Trafikverket ska ske inför planering och byggande inom områden som berörs av Norrbotniabanans järnvägsreservat.

Samordning och dialog måste ske med Försvarsmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

6.20 Verksamhetsområden längs väg 97

Beskrivning

I Gammelstad, som är beläget cirka 10 kilometer från Luleå centrum i nordvästlig riktning, finns verksamhetsområdet Kyrkåkra i anslutning till väg 97. Söder om Gammelstad ligger Storhedens verksamhetsområde, också i anslutning till väg 97. Nya verksamhetsområden föreslås i anslutning till Kyrkåkra och norra Storheden.

Förutsättningar

Föreslagna områden består till största delen av oexploaterad mark som angränsar till väg 97. Tuvåkra, som ligger i anslutning till Kyrkåkra och väg 97 samt norr om Storheden används för logistikkrävande verksamheter med koppling till kombiterminalen. Både Kyrkåkra och Storheden har blandade verksamheter.

Kyrkåkra gränsar till område av riksintresse för kulturmiljö samt väg och järnväg av riksintresse. Delar av området utgör område med risk för översvämning. Ny bebyggelse ska planeras och byggas med hänsyn till detta. En förutsättning för att området ska kunna exploateras i sin helhet är en ny trafikplats på väg 97.

Väg 97 (Bodenvägen) och järnvägen som

utgör primär transportled för farligt gods gränsar till området. Hänsyn måste tas till riskavstånd för farligt gods samt bullersituationen vilket kan påverka placering och utformning av ny bebyggelse.

Det föreslagna verksamhetsområdet på norra Storheden ligger nära befintliga bostäder och inom vattenförsörjningsområde (Luleå älv).

Områdena är oexploaterade i dagsläget och därför är det rimligt att anta att exploatering i området kommer ha viss påverkan på växt- och djurliv, dagvattenhantering mm.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/skogsmark
- Riskområde för översvämning
- Vattenförsörjning
- Farligt gods (väg och järnväg)

Riksintressen inom området:

- Riksintresse MB 3 kap 9§ - Försvar

Riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras:

- Kommunikationer - väg 97, järnväg, bangård (MB 3 kap 8§)
- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§)

Avvägningar och ställningstaganden

Nya verksamhetsområden bedöms vara lämplig förlängning/utökning av redan befintliga verksamhetsområden. Marken som området omfattar bedöms inte innefatta sådana värden att de behövs sparas för natur, samt att omkringliggande bebyggelse- och infrastruktur skapar en begränsning i vilken användning som markområdet ska kunna användas till.

Området ligger strategiskt vid större vägar med bra skyltläge.

Konsekvenser

Mark möjliggörs för verksamheter vilket innebär en positiv påverkan då det bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Verksamhetsområde vid bostäder på Storheden kan innebära ökad bullerstörning för närboende.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Siktlinjer som synliggör bärande delar av världsarvet i Gammelstads kyrkstad och gröna stråk ska säkerställas.

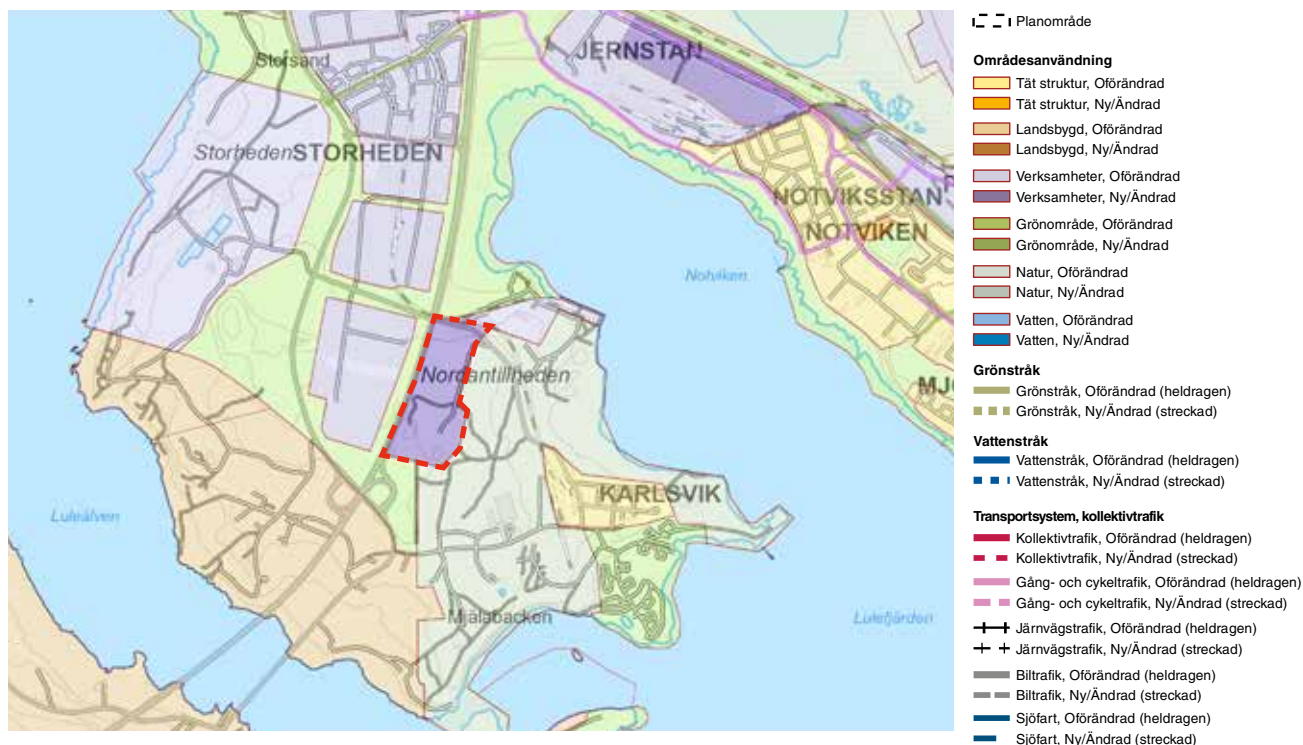
Utreda om påverkan på landskapsbilden kan behövas, i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Utreda risk för hälsa och säkerhet på grund av buller och transport av farligt gods på Bodenvägen/järnvägen. Vid planering av verksamheter på Storheden ska buller utredas särskilt.

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden.

Vid exploatering säkerställa funktionen av de gröna stråk som berörs av områdena.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

6.21 Karlshäll

Beskrivning

Verksamheter ny/ändrad användning :
Område för verksamheter som inte bör blandas med bostäder, exempelvis verksamheter som kan vara störande, miljöpåverkande, ytkrävande eller genererar tung trafik eller stor mängd övrig trafik. I verksamheter ingår även mark som reserveras för enbart företag.

Förutsättningar

Området är beläget i Karlsvik cirka 8 kilometer från Luleås centrum. På områdets västra sida ansluter E4:an men angöring till området sker via Storheden. På områdets norra sida finns en mindre bebyggelsegrupp bestående av byggnader avsedda för industriverksamhet. I övrig så omges området av barrskog med inslag av kultur- och naturvärden såsom tallar av ansevärd ålder och lämningar från Luleås industrihistoria.

Inom området finns förutom den oexploaterade naturmarken en avslutad sand- och grustäkt. Genom området löper även ett kommunalt industrispår.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/Skogsmark
- Naturvärden
- Kulturvärden
- Sand och grusförekomst (enligt viss)
- Friluftsliv och rekreation/Strövmråden
- Vattenförekomst (MKN Inre Lulefjärden)

Riksintressen inom området

- Rörligt friluftsliv (4 kap 1, 2 §§ MB)
- Kulturmiljövård (3 kap 6 § MB)
- Totalförsvaret (3 kap 9 § MB)
- Kommunikationer - flyg, väg och järnväg (3 kap 8 § MB)

Det finns inga övriga riksintressen i områdets närhet som kan komma att beröras.

Avvägningar och ställningstaganden

Verksamhetsområdet ligger strategiskt lokaliserat i anslutning till Storheden och till större kommunikationsled. Området är på sådant avstånd från befintliga bostäder att den verksamhet som placeras här inte kommer vara störande för dessa. Området ansluter till befintliga verksamhetsområden vilket kan ge samordningsfördelar mellan de befintliga och tillkommande företagen/verksamheterna.

Om föreslagen markanvändning kommer i konflikt med ett genomförande av Norrbotniabanans, västra alternativ, ska riksintresset för kommunikationer, Norrbotniabanans västra alternativ förordas. Det kan därmed innebära att utrymme för verksamhetsetableringar uteblir.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

kommunen kan långsiktig erbjuda mark till företagare vilket kan innebära positiv påverkan för näringslivets utveckling och tillväxt,

Samnyttjande av befintlig infrastruktur kan leda till en positiv konsekvens gällande effektiv resurshushållning.

Ovarsam bebyggelseutveckling i området kan innebära negativ påverkan på de kända höga natur- och kulturvärdena i anslutning till området.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, djurliv, dagvattenhantering, avrinning och recipient, samt landskapsbilden i området.

Tillåtelse till hög bebyggelse och höga anläggningar kan innebära negativ påverkan på riksintresse för totalförsvaret.

Tillåtelse till byggrätter före beslut om Norrbotniabanans dragning, kan innebära negativ påverkan på riksintresse för kommunikation.

Byggrätter inom otillräckligt avstånd från väg E4 kan innebära negativ påverkan på människors hälsa avseende transport av farligt gods.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda förekomsten av naturvärden i utredda områden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Utreda påverkan på befintliga natur- och kulturvärden samt på landskapsbilden inför den fortsatta bebyggelseutvecklingen.

Tag hänsyn till skyddsavstånd till transportleder för farligt gods.

Samråd och dialog med Trafikverket om beslut om Norrbotniabanans dragning.

Samråd med Försvarmakten vid byggande av höga byggnadsverk över 20 meter.

Utreda hur omhändertagandet av dagvatten behöver ske med hänsyn till närliggande recipients status och bevarande.

På mark- och vattenanvändningskartan redovisas också hänsyn, Infrastrukturella anläggningar, järnväg (korsprickar)

6.22 Norrbotniabanan till Luleå C

Beskrivning

Norrbotniabanan till Luleå C föreslås i ett östligt alternativ, från trafikplats E4/Gäddvik, förbi flygplatsen via Kallaxheden och passerar på bro över Sandögrundet vidare in till Luleå Centralstation/nytt resecentrum. Detta är den sträckning som kommunen förordar.

Norrbotniabanan är utpekad riksintresse för planerad järnväg, anläggning för person- och godstransporter.

Reservatet för Norrbotniabanans östra alternativ måste kunna kombineras med en framtida Söderled.

Inom område för framtida Norrbotniabanan ska ingen ny permanent bebyggelse eller anläggningar tillkomma innan beslut om järnvägsplan för Norrbotniabanan. Byggnader eller anläggningar av tillfällig karaktär samt ny infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas. Byggrätter i enlighet med gällande detaljplan inom området ska kunna nyttjas.

Förutsättningar

Det östra alternativet för Norrbotniabanan löper från trafikplats E4/Gäddvik, förbi flygplatsen via Kallaxheden och vidare in till Luleå Centralstation (befintlig bangård) över Hamnholmen till Svartöstad. Järnvägsbro över Hamnholmen måste anläggas.

Kallaxhedens naturreservat och planerat kommunalt naturreservatet Snasahögarna-Lulviken berörs av järnvägsreservatet och hänsyn ska tas till dessa intressen vid planering och byggande av järnvägen. Dock ska inte det nya planerade naturreservatet hindra järnvägens dragning.

Det planerade kommunala naturreservatet Snasahögarna-Lulviken är ett område med mycket höga naturvärden och rekreativa värden. Sanddynor med gammal sandtallskog, fuktigare gran- och lövskog och strandområde ger stor biologisk mångfald. Detta är även ett område för friluftsliv med anläggningar för besökare samt en välbesökt badplats (Lulviken). Naturreservatets föreskrifter utformas med undantag som medger byggande av banan.

Kallaxhedens naturreservats avgränsning och innehåll utreds och de delar som identifieras med höga naturvärden ska skyd-

das som ett eller flera nya reservat med föreskrifter som svarar emot värdena.

Östra alternativet berör befintlig markanvändning avseende verksamheter vid trafikplats Gäddvik, Kallax företagsstad, flygplatsen, Svartöns industriområde och Svartöberget. Områden med tät struktur, både oförändrad och ny/ändrad berörs längs hela järnvägssträckningen.

Hamnholmen är ett fritidshusområde där kommunen arrenderar ut mark för fritidshus.

Allmänna intressen som berörs:

- Obrukad mark/skogsmark
- Naturvärden
- Brukningsvärd jordbruksmark
- Vattenskyddsområde (Gäddvik/Kallaxheden)
- Vattenkvalitet (MKN Luleälven)
- Luftkvalitet (Luleå Centrumhalvö)
- Farligt godsled
- Riskområde för översvämning
- VA-kvalitet
- Stråk för social kvalitet

Riksintressen inom området:

- Rennäring (MB 3 kap 5§)
- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§), Svartöstaden.
- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)
- Naturvård (MB 3 kap 6§)
- Kommunikationer, flyg, sjöfart, bangård, väg E4, Söderleden samt befintliga vägar till flygplatsen (MB 3 kap 9§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet och som kan komma att beröras:

- Totalförsvaret, militär del (MB 3 kap 9§)
- Kulturmiljövård (MB 3 kap 6§), Gäddvik
- Naturvård (MB 3 kap 6§), Sandön

Avvägningar och ställningstaganden

Genomförandet av Norrbottniabanan är en av de viktigaste funktionerna för att knyta ihop Luleå med omvärlden. Den ger möjligheter till stora samhällsekonomiska vinster för regionen och Luleå med bland annat regionförstoring, effektivare godstransporter, lägre transportkostnader, minskning av CO₂-utsläpp samt förkortade restider.

För Norrbottniabanans sträckning till Luleå finns två alternativ utredda, en östlig och en västlig korridor.

Norrbottniabanans östra alternativ förordas, främst med tanke på den regionala nyttan där järnvägen och flygtrafiken kopplas samman mer effektivt. Flygplatsen får större förutsättningar att bli en transportnod och en starkt regional mötesplats. Det östra alternativet innebär också till skillnad från det västra alternativet att Luleå C får en genomgångslösning och inte en så kallad säckstationslösning.

Det västra alternativet säkerställs i hänsynskartan med ett järnvägsreservat med samma vägledande rekommendationer som för det östra järnvägsreservatet. Den västra korridoren angör från Södra Gäddvik via Storheden mot Luleå C med en säckstationslösning för persontrafiken. Korridoren ligger i anslutning till väg E4 och passerar på bro över Luleälven vid Gäddvik.

Vid tidigare utredning har det östra alternativet visat sig ge störst samhällsnytta jämfört med det västra förutsatt att sjöfarten till Luleå hamn kan accepteras och säkras. Luleå kommun avser att i samverkan med Trafikverket, Sjöfartsverket, Region Norrbotten, Länsstyrelsen, Luleå Hamn och andra kommuner och intressenter i regionen utreda eventuella kompensationsåtgärder som krävs för att sjöfarten och järnvägen i ett östligt alternativ ska kunna fungera tillsammans.

Se även avsnitten Söderleden och verksamhetsområde, Flygplatsen, Svartöberget samt Centrum för mer beskrivning avseende de områdena som Norrbottniabanan löper igenom.

Del av område av riksintresse för kulturmiljö som enligt kommunen saknar betydelse för riksintressets värden, bör utgå.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Järnväg och flygplats kopplas ihop som ett större transportnav, vilket innebär en mycket positiv påverkan ur ett lokalt-, regionalt-, och nationellt perspektiv avseende effektiv tågtrafik och hållbara transporter och bidrar därmed till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Det östliga alternativet för Norrbotten-banan innebär en positiv utveckling för Luleås verksamhetsområden, dels genom att verksamhetsområden inom det västra järnvägsreservatet frigörs, dels för de verksamhetsområden som kan dra nytta av en nära anslutning till järnvägen.

Genom att knyta samman flygplats och järnväg ges möjligheter till arbetsmarknadsförstoring, vilket är av stor regional betydelse.

En ny järnvägsbro över Sandögrundet kan innebära en mycket negativ påverkan på sjöfarten då en fast bro begränsar möjligheterna för större fartyg att passera Sandögrundet för att nå befintliga vändytor vintertid.

En stor del av befintligt fritidshusområde på Hamnholmen kommer att tas i anspråk för ny järnväg, vilket innebär en negativ påverkan för berörda fritidshusinnehavare.

Ett sammanhängande betesområde måste tas i anspråk och minskas vilket kan innebära en negativ påverkan på rennärningen.

Stora markytor för korridorerna måste reserveras vilket kan innebära en negativ påverkan på möjligheterna för fortsatt landsbygds- och stadsutveckling för en lång tid framöver.

Tillåtelse av bebyggelse eller anläggningar inom järnvägsreservatet kan försvåra genomförande av Norrbottenbanan, vilket kan innebära stora ekonomiska konsekvenser.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på naturvärden, djurliv, avrinning och recipient samt kulturmiljö i området.

Höga naturvärden riskerar att försvinna vilket kan innebära en negativ påverkan på riksintresse avseende friluftsliv och rör-

ligt friluftsliv.

Etablering av Norrbottenbanan kan innebära en negativ påverkan på vattenskyddsområdet genom eventuell intrång.

Höga byggnader och objekt (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Etablering av ny järnvägsbro kan komma att innebära en negativ påverkan på stadsbilden.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Planering och samordning med Norrbottenbanan och Söderledens dragning är viktig. Åtgärder, planering och byggande inom järnvägsreservatet ska ske i dialog och samverkan med Trafikverket.

Utreda kompensationsåtgärder för sjöfarten som innebär att sjöfarten inte försvåras med en ny järnvägsbro. Detta ska ske i nära samverkan med bland annat Trafikverket, Sjöfartsverket och Luleå hamn.

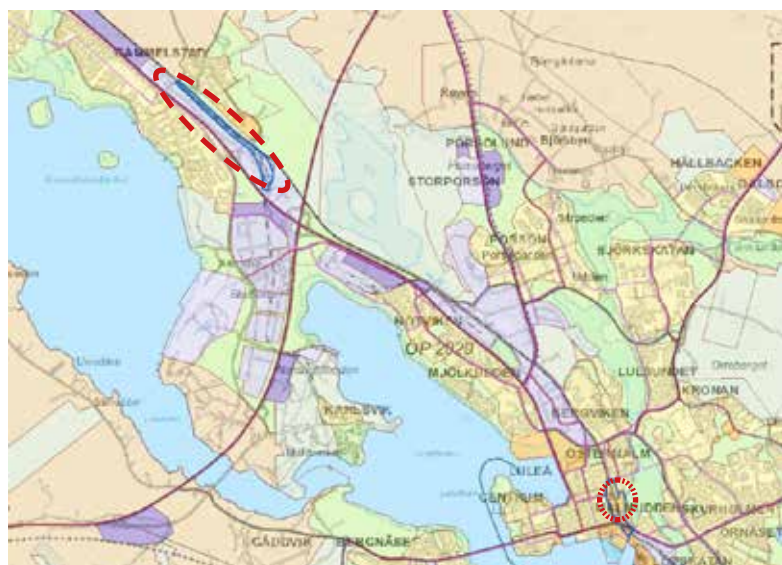
Kajplats för Sjöfartsverkets isbrytare, kryssningsfartyg och Cementas verksamhet måste säkerställas vid Luleå Hamn på Svartön.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid högre byggnader och objekt över 20 meter.

En omsorgsfull utformning av bron ska utredas så att den inte skadar stadsbilden/landskapsbilden.

Anpassningar görs för att minimera intrånget i det planerade naturreservatet Snasahögarna-Lulviken.

Utreda kompensationsåtgärder för intrånget i naturreservatet Kallaxheden i form av tillskapande av naturvärden och/eller utvidgning av reservatet.

6.23 Bangård och resecentrum

Beskrivning

Järnvägen är viktig för att kunna utveckla mer hållbara sätt att resa och transportera gods. Ett nytt resecentrum behövs i Luleå för att knyta ihop tågtrafik med busstrafik både regionalt och lokalt.

En ny lokalisering för personvagnsuppställning frigör mark vid Luleå C för ett nytt resecentrum och möjliggör även för tätning av centrum med bostäder och kontor, se vidare avsnitt Centrum.

Ett nytt resecentrum kan möta de behov som finns med utökad regional tågtrafik och fler resenärer. Nuvarande personvagnsuppställning är också i stort behov av upprustning samtidigt som placeringen ger för korta spår och en orationell hantering vid växling och tågbildning.

Ett nytt resecentrum i Luleå föreslås ligga i Storgatans förlängning österut. Rese-centrumet ska vara både en bekväm bytespunkt för resandet, men också en helt integrerad del av Luleå centrum och stadslivet. Stationsbyggnaden med sina funktioner ska utgöra navet i östra delen av Luleå centrum. En sådan byggnad utformas med högsta ambitionerna då det gäller miljöteknik, gestaltning, tillgänglighet och trivsel.

Förutsättningar

Föreslaget resecentrum med bangård ligger på östra delen av centrumhalvön. Området angränsar till centrumbebyggelse

i väster och Skurholmsfjärden i öster. Inom området (norr om Hertsövägen) finns personvagnsuppställning, stationsbyggnad, manskapsbyggnader och parkering för personbilar, arbetsfordon och bussar. En stor del av området mot Skurholmsfjärden är i dagsläget obebyggt.

En utveckling av området innebär att bebyggelse uppförs inom järnvägsreservat för en framtida järnväg, Norrbotniabanan som är av riksintresse.

Värdebeskrivning och område framförallt för bangårdar och kombiterminal är inte preciserade i beskrivningen av riksintresset. Kommunen har tolkat utbredningen och redovisat behovet av hänsynstagande i översiktsplanens hänsynskarta. Funktionen bangård ska säkerställas och om bostäder eller annan känslig markanvändning planeras ska hänsyn tas till funktionen genom placering eller tekniska åtgärder.

I samband med att Luleå C byggs om påverkas plankorsningen över Lulsundsgatan. Det kan innebära att plankorsningen behöver ersättas med en planskild korsning för att få högre tillgänglighet och motverka barriäreffekten.

Inom och i direkt anslutning till området finns grönytor som bedöms ha värden för

ekosystemtjänster. I området ska hänsyn tas så att funktionen finns kvar.

Ett av de mest populära rekreativstråken i centrala Luleå är promenadstråket runt Skurholmsfjärden, Hälsans stig, som går genom området.

Området omfattas av strandskydd 100 meter från strandlinjen på land och i vatten enligt miljöbalken 7 kap.

Inom och i direkt anslutning till området finns markområde som reserveras för nya ledningar för vatten och spillvatten. Nya byggnader och anläggningar får inte försvåra tillkomsten av ledningar för vatten och spillvatten.

Eventuellt förorenad mark ska saneras till nivå för känslig markanvändning där bostäder ska byggas.

Åtgärder ska göras för att klara hanteringen av farligt gods på järnvägen.

Allmänna intressen som berörs:

- Ekologi
- Vattenskyddsområde
- Riskområde för översvämning
- Luftkvalitet
- Vattenkvalitet
- Social kvalitet (Hälsans stig)
- Farligt gods (järnvägen)

Riksintressen inom området:

- Kommunikationer – järnväg och bangård (MB 3 kap 8§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Riksintressen som ligger i områdets närhet och som kan komma att beröras:

- Friluftsliv (MB 3 kap 6§)

Avvägningar och ställningstaganden

För bebyggelseutvecklingen av Östra stranden finns ett planprogram framtaget, vilket avgränsningen för det nya bebyggelseområdet följer. Se vidare avsnitt, Centrum.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär att:

Mark avsätts för nytt resecentrum, kontor, bostäder och verksamheter vilket innebär en positiv påverkan då det bidrar till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Strandområde tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, avrinning och recipient samt stadsbilden i området.

Förslaget innebär att vattenområde fylls ut vilket kan innebära negativ konsekvens för strand- och sjöbiotop.

Eventuell ombyggnation av korsning som kan komma att behövas innebär ökade kostnader för kommunen.

Hög bebyggelse (över 20 meter) riskerar påverka totalförsvaret riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Området är Luleå kommuns tolkning av riksintressets markanspråk för att säkerställa funktionen växlingsbangård. Inom riksintressets influensområde till följd av buller eller andra störningar ska tillkommande bostäder eller annan känslig markanvändning ta hänsyn till detta genom placering eller tekniska åtgärder.

Analys/inventering av befintliga naturvärden ska genomföras.

Utredning om påverkan på stadsbilden kan behövas, i de fall då stora utfyllnader krävs eller högre bebyggelse avses uppföras.

Avrinning från området måste studeras vidare och hanteras med hänsyn till recipientens status och bevarande.

Hänsyn ska tas så att funktionen för ekosystemtjänster finns kvar.

Nya byggnader och anläggningar får inte försvåra tillkomsten av ledningar för vatten och spillvatten.

Eventuellt förorenad mark ska saneras till nivå för känslig markanvändning där bostäder ska byggas. Ytterligare markprover ska tas för att kunna slå fast saneringsbehovet.

Utreda risk för hälsa och säkerhet på grund av buller och transport av farligt gods på järnvägen.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

Planering och genomförande av utvecklingen ska ske i samverkan med Trafikverket.

På mark- och vattenanvändningskartan redovisas också hänsyn, kommunikationer, järnväg (korsprickar)

6.24 Järnväg mot Kalix

Beskrivning

Förslaget innebär ny järnväg mellan Luleå och Kalix kommuner. Järnvägen ska ansluta befintligt spår mellan Luleå och Boden vid Sunderby sjukhus, gå längs med E4 och vidare ansluta befintlig Haparandabana i Kalix kommun. Längs med den nya järnvägen föreslås nya plattformar för i första hand persontrafik i Råneå i Luleå kommun och i Töre i Kalix kommun. Järnvägen är av regional betydelse och förbättrar resande med tåg mellan Haparanda, Kalix, Råneå och Sunderby sjukhus, universitetet, Luleå centrum samt, vid en östlig dragning av Norrbotniabanan, även flygplatsen.

Järnvägen föreslås löpa från Sunderby sjukhus genom skogslandskap och ansluta till E4 i höjd med Nickbyn. Järnvägen placeras till största del öster om E4 men korsar vägen i höjd med Råneå för att möjliggöra ett lämpligt plattformsläge. Därifrån fortsätter järnvägen väster och norr om E4 in i Kalix kommun.

Inom område för framtida kustjärnväg ska ingen ny permanent bebyggelse eller anläggningar tillkomma. Byggnader eller anläggningar av tillfällig karaktär samt ny

infrastruktur som är väsentlig för kommunens utveckling kan tillåtas.

Förutsättningar

Föreslagen järnväg berör till stor del oexploaterad mark eller mark i anslutning till E4 samt viss bostadsbebyggelse eller landsbygdsanknutna verksamheter. Marken ägs till största del av privata fastighetsägare. Järnvägen är inte planlagd sedan tidigare.

Järnvägen berör skog- och jordbruksmark, Råneälvens Natura 2000-område och gränisar till Persöfjärdens Natura-2000 område samt andra områden med höga naturvärden.

Järnvägen berör även områden med höga kulturmiljövärden och värdefull landskapsbild vid Persöfjärden samt kulturhistoriskt värdefulla vägar i höjd med Råneå.

Allmänna intressen som berörs:

- Mellankommunala och regionala intressen
- Friluftsliv rekreation- och strövområden
- Naturvärden/ekologi
- Kulturmiljö

- Obrukad mark/skogsmark
- Jordbruksmark
- Rennäring
- Energidistribution, ny kraftledning 400 kV till Finland och ny kraftledning 300 kV till Hertsöfältet
- Vattenförsörjning, vattentäkt
- Risk för översvämning
- Rekommenderad väg för farligt gods (E4)

Riksintressen som berörs:

- Natura 2000 (MB 4 kap 1§)
- Rörligt friluftsliv (MB 4 kap 2§)
- Rennäring (MB 3 kap 5§)
- Naturvård och friluftsliv (MB 3kap 6§)
- Kommunikationer, järnväg, väg E4 (MB 3 kap 8§)
- Totalförsvaret (MB 3 kap 9§)

Avvägningar och ställningstaganden

Järnvägen är av stort regionalt intresse och möjliggör studie- eller arbetspendling samt kollektivt resande längs med kusten från Haparanda och söderut. Fyra alternativa sträckningar för järnväg mellan Luleå och anslutning till väg E4 har utretts.

Utredningsalternativ 0 (UA0) sträcker sig från där befintlig järnväg korsar Haparandavägen vid Mjölksundsberget, genom Porsön och vidare norrut till trafikplats Rutvik längs Haparandavägen.

Utredningsalternativ 1 (UA1) innebär att järnvägskorridoren flyttas till en dragning öster om Gammelstadsviken. Korridoren skulle följa befintlig järnväg fram till Notvikens station, för att därefter vika av och gå på skrå längs Gammelstadsviken och sedan ansluta till befintligt utpekad järnvägskorridor (UA0) längs Haparandavägen i riktning mot trafikplats Rutvik.

Utredningsalternativ 2 (UA2) innebär att järnvägskorridoren flyttas till en dragning väster om Gammelstadsviken. Befintlig järnväg nyttjas fram till trafikplats Notviken, för att därefter vika av norrut och följa befintlig E4 norrut mot trafikplats Rutvik.

Utredningsalternativ 3 (UA3) innebär en dragning längst befintlig järnväg mot Boden, för att nordväst om Gammelstad vika av norrut och därefter vika tillbaka mot E4 och därefter följa samma dragning som UA2 vidare norrut mot trafikplats Rutvik.

Utredningsalternativ 4 (UA4) UA4 Innebär en dragning ännu längre mot nordväst, via stationen vid Sunderby sjukhus. Befintlig järnväg nyttjas fram till Sunderby sjukhus, för att därefter vika av norrut genom skogsområdet och ansluta mot E4 norrut mot Persön.

Alla alternativ har för- och nackdelar. Mot bakgrund av påverkan på bebyggelseutveckling på Porsön och i Rutvik, regionala intressen för arbets- och studiependling samt påverkan på Gammelstadsvikens naturreservat och Natura 2000 område bedöms UA4 vara det mest lämpliga alternativet.

Konsekvenser

Föreslagen markanvändning innebär:

Funktionen innebär att förutsättningar för kollektivt resande för arbets- och studiependling förbättras längs med kusten. Tillgängligheten till stora arbetsplatser, till universitet och till flygplatsen förbättras.

Som en del i det övergripande trafiksystemet där järnväg mellan Luleå och Kalix knyter ihop Haparanda, Kalix och Råneå med sjukhus, universitet, Luleå centrum, flygplats och Norrbotniabanan ger stora regionala fördelar med effektiva resor, närhet, tillgänglighet och framkomlighet. Det bedöms ge positiv effekt på ekonomin och bidra till arbetsmarknadsregionens attraktionskraft, näringslivsutveckling. Sammantaget bidrar planförslaget till måluppfyllelse för Luleå Vision 2050.

Järnvägen tar mark i anspråk som kan innebära en negativ påverkan på boendekvaliteter.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utredda naturvärden, rennäring, jordbruksmark och landskapsbilden.

Tågtrafik och därmed buller och farligt gods tillkommer längs järnvägen vilket kan innebära negativ påverkan för naturmiljön och/eller för människors hälsa och säkerhet.

Barriäreffekter uppkommer vilket kan innebära negativ påverkan för djurs och människors möjlighet att röra sig i landskapet, nyttja naturmiljön som helhet och till rekreation.

Oexploaterad mark tas i anspråk vilket kan innebära negativ påverkan på ej utreda naturvärden, djurliv samt landskapsbilden i området.

Järnvägen kan innebära negativ påverkan på Natura 2000 område.

Järnvägens anslutning till befintlig järnväg i Sunderbyn och passage över E4 kan innebära negativ påverkan på riksintresse för kommunikation.

Höga byggnader över 20 meter riskerar att påverka totalförsvarets riksintresse negativt.

Åtgärder

För att minska de negativa konsekvenserna föreslås följande åtgärder:

Utreda järnvägens barriärverkan och utforma attraktiva passager för att motverka barriäreffekter.

Utreda förekomsten av naturvärden i outredda områden inför byggande av järnvägen.

Utreda hur järnvägen kan anpassas för att minimera påverkan på brukningsvärd jordbruksmark, landskapsbilden och kulturmiljövärden.

Utreda tekniska lösningar för att undvika påverkan på Natura 2000 område.

Samordning och dialog måste ske med Försvarmakten vid byggnader och objekt över 20 meter.

7. Konsekvenser Övergripande mål till 2050

Avsnittets syfte är att besvara frågan: Leder genomförandet av översiktsplanen till att de nio övergripande målen kan nås till 2050?

Mål: Luleås invånare har en god och jämlik hälsa

Förslaget

Planen prioriterar barn och unga tydligt för att ge en bra uppväxt till alla. Den påverkar inriktningen för den kommunala servicen och visar en grundnivå med stadsdelar, Råneå, Persön och Antnäs i fokus.

Inriktningen för en blandning av upplåtelseformer och funktioner i den täta bebyggelsestrukturen ger ett ökat folkliv och bättre förutsättningar för jämlikhet och integration. Boende i den täta bebyggelsestrukturen ska enkelt kunna nå gröna områden med natur för att ha goda förutsättningar för rekreation och vila.

Planen innebär en prioritet av transporter av buss, gång och cykel som alla ger bättre förutsättningar för fysisk aktivitet. Även en utbyggnad av järnvägsförbindelser och två nya leder för vägtrafik kring stadsbyggen finns med.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter då ett bredare bostadsutbud passar fler.

Stora positiva effekter med en jämnare blandning av upplåtelseformer.

Positiva effekter på folkhälsan med ett fortsatt fokus på barns uppväxt.

Positiva effekter när förutsättningar för gång och cykel förbättras.

Negativ effekt om de gröna ytorna minskar eller slits för hårt vid förtätning.

Negativa effekter då bostäder planeras i bullerutsatta lägen och en tätare bebyggelse som kan ge sämre ljusförhållanden och luftkvalitet.

Åtgärder

Bevaka att gröna ytor i boendemiljöerna planeras och sköts så att de säkerställs.

Tydligt fokus för att lösa problem med buller, ljus och luft vid detaljplanering.

Mål: Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling

Genomförande

Planen prioriterar barn och ungas möjligheter att uttrycka sig och att delta i olika aktiviteter.

Genomförandet av planen ska ge utrymme för medborgarnas inflytande och delaktighet i Luleås utveckling. Dialoger ska genomföras och vi ska utforma dem så att alla kan delta.

Planen inriktas på att de allmänna platserna ska vara tillgängliga för alla och att det ska finnas mötesplatser.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter av en utvecklad dialog med medborgarna.

Positiva effekter med fler platser som är öppna för alla.

Åtgärder

Inga åtgärder

Mål: Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv

Förslaget

Planen ger goda förutsättningar för levande och attraktiva centra med både mötesplatser och folkliv. Den prioriterar stödet till barn och ungas deltagande i aktiviteter.

Näringslivet och föreningslivet ges förutsättningar till en positiv utveckling med lokaler, mötesplatser och stöd.

Planens inriktning på att stärka Luleå centrum med förtätning, allmänna platser och resecentrum bidrar till attraktivitet samt att den regionala funktionen stärks.

Planen innebär en prioritet av transporter av buss, gång och cykel som alla ger bättre förutsättningar för fysisk aktivitet. Planen pekar också ut betydelsen av att ha nära

till natur och vatten i sin boendemiljö, den värnar friluftslivets förutsättningar.

Planen har en inriktning som betonar och stärker skyddet av Gammelstads kyrkstad och skärgården som de två viktigaste värdena för både Luleåborna och besökare. Den pekar också ut vilka andra värdefulla kulturmiljöer som ska värnas.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter då principerna för ny bebyggelse ger bättre förutsättningar för levande gaturum, platser och stråk.

Stora positiva effekter med ett tydligare hänsynstagande till olika värden för natur och kultur.

Positiva effekter med ett bättre utbud av mötesplatser, aktivitetsytor och lekplatser.

Negativa effekter om skärgårdens värden inte skyddas från exploatering som är i konflikt med värdena.

Åtgärder

Öka kunskap och ta fram faktaunderlag om kulturvärden i skärgården.

Mål: Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Förslaget

Planen har en inriktning som innebär att höga naturvärden värnas, den pekar ut områden som ska få formella skydd som naturreservat.

Planen betonar skärgårdens och strändernas viktiga funktion för Luleåbor och besökare.

Planen pekar också ut betydelsen av att ha nära till natur i sin boendemiljö. Den värnar den gröna huvudstrukturen med gröna stråk.

Planen påverkar möjligheterna till framtida livsmedelsförsörjning genom att tydligt visa den hänsyn som ska tas till jordbruksmark.

Planen prioriterar exploatering i några områden med värdefull natur, för infrastrukturer och vissa utbyggnadsområden. Den ger också principer för kompensation av värden.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter med bevarad jordbruksmark.

Positiva effekter när förutsättningar för friluftsliv och skärgårdsidentiteten förstärks.

Positiva effekter med ett tydligare hänsynstagande till naturens värden.

Negativ effekt om de gröna ytorna minskar eller slits för hårt vid förtätning.

Stora negativa effekter vid exploatering av områden med höga naturvärden.

Åtgärder

Bevaka att gröna ytor i boendemiljöerna planeras och sköts så att de säkerställs.

Öka kunskap och ta fram faktaunderlag om berörda naturvärden vid genomförande av kompensationsåtgärder.

Mål: Luleå har ingen påverkan på klimatet

Förslaget

Huvudinriktningen är att öka kommunens befolkning genom att förtäta stadsbygden för att nå ett bättre nyttjande av teknisk infrastruktur. Planen ger utrymme för nya verksamheter i bra kommunikationslägen.

Planen betonar inriktningen att fortsätta arbetet med energieffektivisering och att byta till förnyelsebara energikällor. En lokal produktion av el ska utvecklas och fjärrvärmenätet ska byggas ut. Planen syftar till att minska energi- och resursanvändningen.

Planens principer innebär en prioritering av persontransporter med buss, gång och cykel. Även en utbyggnad av järnvägsförbindelser och nya leder för vägtrafik kring stadsbygden finns med. Både en norrled och söderled beskrivs som viktiga förbindelser.

Genomförandet av Norrbotniabanan har en mycket stor betydelse för planens utvecklingsinriktning.

Planen ger utvecklingsmöjligheter för Luleå-Kallax flygplats samt stöder utvecklingen av förnybara bränslen.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter när energianvändningen blir effektivare och en större andel förnyelsebar energi används.

Positiva effekter när en större andel av resandet sker med tåg, buss, gång och cykel.

Negativ effekt med en ökad befolkning som ökar användningen av energi och resurser.

Negativa effekter av nya verksamheter i form av ökad användning av energi och resurser.

Negativa effekter då platser för energiproduktion från sol inte har pekats ut.

Negativa effekter då bättre förutsättningar för väg- och flygtrafik riskerar att öka användningen av fossila bränslen.

Åtgärder

Ta fram en långsiktig omställningsplan för att minska klimatpåverkan.

Utreda lämpliga lokaliseringar för energiproduktion med solceller.

Satsningar på hållbart resande och förnybara bränslen. När nya leder för vägtrafik genomförs behövs åtgärder i befintligt vägnät för att dämpa ökning på andra ställen.

Mål: Luleås invånare bor i ett gott grannskap

Förslaget

Inriktningen för en blandning av upplåtelseformer och funktioner i den tätade bebyggelsestrukturen ger ett ökat folkliv och bättre förutsättningar för integration. Planen syftar till att tydligare samla bebyggelsen, vilket ger närhet till service och kommunikationer.

Planen ger principer för arbetet med trygghet, delaktighet med mera.

Planen ska göra det enkelt att nå gröna områden med natur för att ha goda förutsättningar för rekreation och vila.

Planen inriktas på att de allmänna platserna ska vara tillgängliga för alla och att det ska finnas mötesplatser.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter med ett fokus på förtätning och komplettering som ger fler närhet till service och kommunikationer.

Negativ effekt om befintlig service i mindre byar avvecklas.

Åtgärder

Planera för bra kommunikationer och digitala tjänster som överbryggar avstånd.

Mål: Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv

Förslaget

Planen påverkar lärandet i förskola och skola samt det livslånga lärandet. Den ger förutsättningar för en samverkan med andra aktörer och främjar fler i arbete.

Planen ger förutsättningar för lokal livsmedelsproduktion med bevarande av jordbruksmark samt olika former av stöd.

Åtgärder för återbruk och minskad resursanvändning ges stöd i planen.

Planen innebär en prioritet av transporter av buss, gång och cykel.

Påverkan och effekter

Positiva effekter med ökad kunskap om hållbar utveckling.

Positiv effekt med bättre förutsättningar för en ökad lokal livsmedelsproduktion.

Positiv effekt med ett mer hållbart resande.

Åtgärder

Inga åtgärder

Mål: Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovationer

Förslaget

Planen stärker utvecklingsprojekt och samverkan med andra aktörer.

Utvecklingsmöjligheterna för Sunderby sjukhus och Luleå tekniska universitet prioriteras.

Planen ger utrymme för nya verksamheter i bra kommunikationslägen. Inriktningen på funktionsblandning betonar att verk-

samheter även ska finnas blandat med bostäder i den täta strukturen.

Huvudinriktningen är att kommunens befolkning ska fortsätta att öka.

Planen ger förutsättningar och säkerställer de värden som behövs för att driva areella näringar som jordbruk, skogsbruk, fiske, rennäring och turism.

Planen har principer för att i samverkan ställa krav på en låg energi- och resursanvändning vid byggande.

Planen har en inriktning för spårbunden trafik som Norrböttniabana och kustjärnväg. Den ger också utvecklingsmöjligheter för hamn, kombiterminal, kollektivtrafik med flera kommunikationsmedel.

Påverkan och effekter

Stora positiva effekter med en prioritering av regionalt viktiga funktioner som sjukhus och universitet.

Positiva effekter med nya områden tillgängliga för nya verksamheter.

Positiva effekter när verksamheter ligger nära både arbetstagare och kund, integrerat i bostadsområdena.

Positiv effekt med ett ökat kundunderlag samt en ökad mångfald av människor.

Positiv effekt med en ökad möjlighet att driva areella näringar.

Positiv effekt med ett mer hållbart byggande.

Positiva effekter med en större arbetsmarknadsregion och bättre kommunikationer för både personer och gods.

Negativa effekter när värdefull mark skyddas mot exploatering.

Åtgärder

Genom markanvisning, rådgivning, planläggning och bygglov styra exploateringen till lämplig plats.

Mål: Luleås invånare har arbete

Förslaget

Planen ger utrymme för ett antal nya verksamhetsområden i bra kommunikationslägen.

Inriktningen på funktionsblandning betonar att verksamheter även ska finnas blandat med bostäder i den täta strukturen. Underlaget för kommersiella verksamheter kan öka med nya bostäder och större andel besökare.

Planens inriktning på spårbunden trafik som Norrbotniabana och kustjärnväg ger goda förutsättningar för en större arbetsmarknadsregion.

Planen påverkar lärandet i förskola och grundskola samt det livslånga lärandet. Den prioriterar universitetets utveckling och nyanländas möjligheter till arbete och studier.

Planen ger förutsättningar för en samverkan med andra aktörer.

Påverkan och effekter

Positiva effekter med fler områden tillgängliga för nya verksamheter.

Positiva effekter när verksamheter ligger nära både kund och arbetstagare, integrerat i bostadsområdena.

Positiva effekter vid utveckling av lokal service och verksamheter.

Åtgärder

Inga åtgärder

7.1 Samlad bild i förhållande till de övergripande målen

Sammantaget bidrar innehållet i översiktsplanen till att de övergripande målen kan nås och därmed till att Vision Luleå 2050 kan uppfyllas.

Det finns dock flera delar i genomförandet som kan äventyra måluppfyllelsen. Det handlar främst om den implementeringsprocess som måste genomföras för att kännedomen om innehållet ska hållas aktuellt för handläggare och andra aktörer. Det finns en tydlig risk att olika professioner väljer att utgå från olika delar i översiktsplanen och undviker att använda den som en helhet.

För att minska riskerna kommer översiktsplanen att utformas digitalt, den blir då ett verktyg som ger kopplingar mellan texter och kartor så att en del inte kan användas utan kännedom om den andra.

Det finns också ett behov av fler underlag och att förmedla kunskap om hållbar utveckling.

Det kommer att vara viktigt att följa utvecklingen kontinuerligt för de övergripande målen och att låta erfarenheterna av den påverka den mer kortsiktiga planeringen.

8. Konsekvenser för miljön

Syftet med beskrivningen av konsekvenser för miljön är att ge en samlad bild av programmets påverkan på främst de faktorer som valdes ut vid avgränsningen för miljökonsekvensbeskrivningen.

8.1 Jordbruksmark

Bevarandet av brukningsvärd jordbruksmark har stärkts med ett nytt faktaunderlag och med principer för hur den ska hanteras. En av principerna påtalar att regionala och statliga intressen kan gå före brukningsvärdet.

Enstaka undantag finns i planen, annars bidrar flera av de gjorda avvägningarna till att stärka jordbruksmarkens värde i förhållande till andra intressen.

8.2 Vattenmiljöer

Vattenområden som inte uppnår god status eller där kvaliteten riskerar att försämrans och där vi bedömer att kvaliteten går att förbättra med olika insatser redovisas i en hänsynskarta, vilket ger ett bättre underlag för fortsatt planering. Rekommendationen ges om vilka åtgärder som behövs för detta, den vanligaste åtgärden är bättre hantering av dagvatten. Hänsyn ska också tas vid planering och byggande i områden med sulfidleror och sura sulfatjordar.

Planerad utbyggnad av avloppsnätet kommer att ha positiva effekter när risken för bräddning kan minskas.

Skydd av dricksvattenförsörjningen har också tydligt lyfts in i hänsynskartan. Principer om att arbeta för att minska kemiska ämnen som påverkar vattenmiljöer, prioritera dricksvatten till invånarnas behov medverkar också till förbättrad vattenkvalitet. Enskilda avlopp i närheten av vattenverket kommer på sikt att tas bort.

8.3 Naturvärden

För områden med höga naturvärden har skyddet stärkts med tydligare information i hänsynskartan och med principer som visar hur värdena ska hanteras. Områden med mycket höga naturvärden skyddas genom att natur anges som områdesanvändning i mark- och vattenanvändnings-

kartan. Planen visar hur den gröna huvudstrukturen och den lokala grönstrukturen ska hanteras och hänga ihop med gröna stråk. Den gröna strukturen ska ge både ekologiska och sociala funktioner. En av principerna påtalar att regionala och statliga intressen kan gå före naturvärdet. Principerna stärker också behovet av kompensationsåtgärder när höga naturvärden påverkas negativt.

De avvägningar som har gjorts där naturvärden påverkas negativt är de flesta med hänsyn till olika regionala och nationella intressen som kommunikationer. Ett fåtal höga värden påverkas negativt av inriktningen att prioritera stadsbygdens förtätning, då ska kompensationsåtgärder användas. På andra platser har naturvärdena prioriterats och ett flertal nya naturreservat pekas ut.

8.4 Klimatförändring

Planen kommer att bidra till en förändrad användning och produktion av energi. Energieffektivisering och förnyelsebar energi är tydliga inriktningar för egen verksamhet, utveckling och i samverkan med andra aktörer. Egen produktion av både fordonsbränsle och el kommer att vara delar i en minskad klimatpåverkan. Förslaget ger inte mer konkreta åtgärder eller platser för energiproduktion, en klimatomställningsplan behövs för detta.

Planen prioriterar goda förutsättningar för resor med cykel, till fots och med kollektivtrafik. Denna prioritering blir en viktig del för att minska klimatpåverkan. En utbyggnad av Norrleden och Söderleden kan ge ökade transporter med bil och en expansion av verksamheten på Luleå-Kallax flygplats kan ge ökat flygande. Samtidigt kommer andra trafikleder att minska och åtgärder för ett mer hållbart resande att vidtas.

De nya hänsynsunderlagen för anpassning till klimatförändringen, som berör havsnivå, älv och regn kommer att ge en bättre planering och tydligare hänsynstagande till översvämningsrisker. Även en genomförd översvämningskartering bidrar till bättre hänsyn, den används för nästa planeringsskede.

8.5 Verksamhetsområden

För verksamheter finns två olika huvudprinciper. De verksamheter som av olika anledningar inte kan blandas med bostäder har utpekade områden nära olika kommunikationer. De verksamheter som kan blandas med bostäder ingår i kartans täta struktur. Det är viktigt att lokalisera verksamheter så nära bostäder som möjligt så att det möjliggör ett minskat totalt transportarbete.

Inriktningen påtalar även behovet av att förtäta befintliga verksamhetsområden och att utöka möjligheterna till lokal elproduktion. Kommunens rådighet för detta är svag, vilket medför att samverkan behövs.

Verksamheter kan påverka boendemiljöerna negativt med en ökad risk för bland annat buller. Principerna med utpekade områden för störande verksamheter och verksamheter inom transportnäringen minskar riskerna för detta. När det gäller blandningen med bostäder måste planering och i vissa fall tillsyn i nästa steg bevaka att de verksamheter som blandas med bostäder inte är störande.

8.6 Förtätning av stadsbygden

Översiktsplanen har två tydliga inriktningar, förtätningen av stadsbygden samt blandning av boendeformer och funktioner.

Stränderna påverkas i framförallt stadsbyggderna utpekade områden för ny bebyggelse. Generellt så är ett fåtal av dessa stränder utpekade med höga naturvärden. I översiktsplanen påtalas behovet av att stränderna ska vara tillgängliga för människor och att den förtätning som eftersträvas inte kan genomföras på annat sätt.

Riskerna med förtätning är att de boende påverkas negativt av buller, sämre luft, barriärer och sämre tillgång till grönområden. Flera principer kopplat till boendet finns för att minska riskerna för en negativ påverkan. Det finns bland annat principer som stärker behovet av gröna områden i närheten av bostäder.

8.7 Övrigt

En stark inriktning på förtätning av stads-

bygden kan leda till att landsbyggderna utveckling hämmas. De areella näringarna bedöms i förslaget få bättre förutsättningar.

8.8 Samlad bild konsekvenser för miljön

Översiktsplanens innehåll bedöms medverka till flera positiva konsekvenser för miljön.

Planen identifierar ett stort antal värden, kvaliteter samt funktioner och beskriver principer och rekommendationer för att hantera dessa värden.

Vissa risker finns dock med förtätning och funktionsblandning, framförallt risken för fler som kommer att ha problem med buller och dålig luft. I kommande planering behövs åtgärder som säkerställer en god boendemiljö och även tillgång till grönområden och allmänna platser.

Det är av största vikt att kommande planering och bygglovsprövning säkerställer att principer och rekommendationer tillämpas och ger ett faktiskt avtryck i utvecklingen av kommunen.

9. Konsekvenser för människor och olika befolkningsgrupper

Syftet med beskrivningen av konsekvenser för människor och olika målgrupper är att ge en samlad bild av planens påverkan på jämlikhet.

9.1 Demokrati och delaktighet

I planens principer för genomförande påtalas behovet av inflytande och delaktighet tidigt i arbetet. Syftet med utformningen av dialogerna ska vara att göra dem utformade för alla. Innehållet lyfter också mötesplatser, service och olika former av stöd som är riktat till alla.

9.2 Hälsa och fysisk aktivitet

Principerna i planen har inriktningen förtätning för bebyggelsen i stadsbygden, detta kan både främja en god hälsa och motverka det. Om förtätningen inte genomförs med god planering kan det leda till mer störningar i form av buller, dålig luft.

Planen stärker stöd till olika aktiviteter som ger ett varierat utbud och något för alla att kunna delta i. Det ges stöd för att prioritera barn och ungas möjligheter att delta i aktiviteter. Den pekar ut betydelsen av de platser som finns mellan husen och hur de ger förutsättningar för möten, rekreation och aktiviteter.

Planen har en särskild prioritering av grönstrukturen både i närheten av bostäderna och större reservat i närheten av stadsbygden. Den föreslår förstärkningar av de gröna områdena som ger bättre boendemiljöer och ökade möjligheter till fysisk aktivitet. Närhet till natur ger ett stort bidrag till en bättre hälsa. Både att bevara, bevaka och sköta gröna ytor får stöd av förslaget.

Planen har en tydlig inriktning på att nå ökad fysisk aktivitet genom att den prioriterar gång, cykel, gröna områden nära bostaden och breddidrott.

9.3 Barn och äldre

Planen inriktas på att inom befintlig bebyggelse, genom förtätning skapa underlag för service och kommunikationer. Den

betonar att allmänna miljöer ska utformas med speciellt fokus på att de ska vara tillgängliga för alla. Grönområden ska finnas bostadsnära vilket gynnar barn och äldre eftersom de har en begränsad räckvidd.

Den särskilda uppmärksamheten på barns uppväxt är nödvändigt för en långsiktig utveckling. Ökad täthet kan vara mycket positiv för barn och äldre men det är viktigt att risker och konsekvenser för dessa grupper kommer tidigt med i kommande planering.

9.4 Socioekonomiska grupper

Planen påverkar olika socioekonomiska grupper främst genom att öka tillgången till bostäder och möjligheten att nå sitt arbete. Flera principer syftar till att öka tillgången till bostäder och att blanda upplåtelseformer i alla stadsdelar. Boendekostnader i nybyggnation blir alltid dyrare jämfört med äldre bostadshus, detta är svårt att påverka. Blandningen av upplåtelseformer är den viktigaste åtgärden för att motverka segregation. Dessutom finns en inriktning att blanda arbetsplatser och bostäder så att avståndet till arbetet kan minska.

Planen prioriterar goda förutsättningar för kollektivtrafik, gång- och cykel vilket gör det möjligt till ett vardagsliv utan att vara beroende av en bil.

9.5 Jämställdhet

Planens principer innehåller formuleringar som bedöms ge styrning till ett mer jämställt samhälle bland annat prioriteras barn och unga. Den betonar att man planerar för "alla" och de likvärdiga möjligheter som ska finnas.

Planen har principer som syftar till att erbjuda ett brett utbud av service och boende, vilket gynnar jämställdheten generellt.

Den bebyggda miljön, det offentliga rummet, kommunikationerna till fots, med cykel och med kollektivtrafik ska vara tillgängliga, inkluderande och trygga.

9.6 Risk och säkerhet

Risker med översvämning minimeras med förslagets aktuella planeringsunderlag.

9.7 Samlad bedömning av konsekvenser för människor och olika målgrupper

Översiktsplanens innehåll bedöms medverka till flera positiva konsekvenser för Luleås invånare.

Vissa risker finns dock med förtätning och funktionsblandning, framförallt risken för fler som kommer att ha problem med buller och dålig luft. I kommande planering behövs åtgärder som säkerställer en god boendemiljö.

För att tydligare se behov och konsekvenser kan socioekonomiska analyser göras inför beslut, även analyser av vilka befolkningsgrupper som gynnas respektive missgynnas bör göras. Analyser som kan belysa jämställdhet, barn, funktionsnedsättning, äldre med flera befolkningsgrupper.

Utvecklingen av de gröna ytorna framförallt bostadsnära är viktig att följa och analysera.

Det är av största vikt att kommande planering och bygglovsprövning säkerställer att principer och rekommendationer tillämpas och ger ett faktiskt avtryck i utvecklingen av kommunen.

10. Konsekvenser för ekonomin

Syftet med beskrivningen av konsekvenser för ekonomin är att ge en samlad bild av planens påverkan på de faktorer som påverkar den ekonomiska utvecklingen.

10.1 Befolkningsutveckling

Den demografiska utvecklingen med en stor andel äldre kommer att vara kostnadsdrivande och innebär utmaningar för planeringen. Det kommer att vara viktigt att allmänna miljöer, kommunikationer, tillgången till service med mera utformas med hög tillgänglighet så att de passar för alla. Detta kan medföra större investeringskostnader vid planering och exploatering. Det är också viktigt att den fysiska utvecklingen sker efter förtätningsprincipen så att befintlig infrastruktur kan användas fullt ut.

Förtätningen och funktionsblandningen som övergripande principer kan möjliggöra en bättre hushållning när fler kan nyttja

samma strukturer som gator, grönytor, torg, parker, busstrafik med mera.

Det kommer att vara en utmaning att hantera befolkningstillväxt, behovet av investeringar och en rimlig kostnadsnivå.

10.2 Näringsliv

Planen ger möjligheter till flera verksamhetsområden för olika typer av verksamheter vilket gynnar näringslivets utveckling.

Principer finns som pekar på den skillnad som ska finnas mellan handelsområdena Centrum och Storheden. Storheden ska fortsätta ha ett fokus på sällanköpsvaror och inte förvandlas till ett handelscentrum med gågator, torg med mera.

Inriktningen prioriterar också en förtätning av befintliga verksamhetsområden för att använda ytorna mer effektivt.

10.3 Samhällsekonomi

Med en befolkningstillväxt kommer investeringar för förskola, skola, äldreomsorg, vatten och avlopp, vägar, parker mm att öka. Prioriteringen i kollektivtrafik, gång och cykel kommer också att medföra kostnader. Samtidigt är investeringarna nödvändiga för att öka attraktionskraften och därmed bidra till en befolkningstillväxt. Flera av principerna och de utpekade områdena syftar till att få hit fler investerare och företagare.

Översiktsplanens inriktning och principer om att bevara och utveckla grönområden, natur och ekosystemtjänster är gynnsam för folkhälsa och för ett attraktivt boende. Tillgång till nära och kvalitativ natur främjar inflyttning och är en drivande faktor för prisutveckling på bostadsmarknaden.

10.4 Samlad bedömning av konsekvenser för ekonomin

Översiktsplanens innehåll bedöms medverka till flera positiva konsekvenser för ekonomin. Men en befolkningstillväxt medför även ökade kostnader vilket kommer att bli en utmaning.

Det är av största vikt att kommande planering och bygglovsprövning säkerställer att principer och rekommendationer tillämpas och ger ett faktiskt avtryck i utvecklingen av kommunen.

11. Planens förhållande till riksintressen

I detta avsnitt redovisas berörda riksintressen och hur planförslaget tillgodoser riksintressena. Avsikten är också att tydliggöra hur avvägningar mellan oförenliga riksintressen ska kunna göras.

11.1 Riksintresse naturvård

Områden av riksintresse för naturvården skyddas enligt 3 kap 6§ miljöbalken.

Områden av riksintresse för naturvården belyser viktiga skeden av natur- och kulturlandskapets utveckling eller är ostört och inrymmer en stor mångfald av naturtyper.

Övärlden utanför Luleälvens mynning är ett framstående exempel på skärgårdsavsnitt som är uppbyggt av främst glacifluvi-alt material där öbildningen skett i en extrem landhöjningsmiljö. Persöfjärden och Gammelstadsviken är framstående exempel på avsnörda havsvikar i landhöjningsområde med rikt fågelliv och förekomst av sällsynta arter. Råneälven är en av Sveriges största skogsälvar. Dalgången med omgivande landskapsformer är mycket intressanta för den vetenskapliga naturvården ur geovetenskaplig synvinkel och det finns

en rik flora. Områdena Kallax, Bälungeberget och Hindersön, saknar specifika värdebeskrivningar.

Riksintresset omfattar Råneälven, Persöfjärden, Gammelstadsviken, Sandön, Junkön, Rödkallen, Bälungeberget, strandområdet nordöst om Kallax samt delar av Hindersön och Brändöskär.

Riksintresse naturvård tillgodoses genom att:

- Karaktären av oexploaterad skogsälvs värnas.
- Verka för att odlingslandskapet brukas. Brukningsvärd odlingsmark som redovisas i hänsynskartan ger underlag.
- Utpekade LIS-områden innehåller rekommendationer med hänsyn till bland annat naturvärden.
- Upprätta föreskrifter för öar i Skärgården som berörs av kommande naturreservat.
- Planering och byggande ska utföras så att det som tillkommer eller förändras samspelar med riksintressets värde.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse naturvård:

Inom merparten av de områden som berörs av riksintresset föreslås natur, oförändrad användning. I andra delar där ny bebyggelse tillkommer eller förändras ska det utföras på ett sätt som samspelar med riksintressets värden. Översiktsplanen föreslår i övrigt inga åtgärder som innebär risk för betydande påverkan på riksintresset.

11.2 Riksintresse Natura 2000

Områden av riksintresse för Natura 2000 skyddas enligt 4 kap 1§ miljöbalken.

Dessa områden innehåller arter, naturtyper eller miljöer som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. Områdena ska bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att upprätthålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för hela nätverket. I det enskilda Natura 2000-området är syftet lokalt bevara eller återskapa en gynnsam bevarandestatus för de arter och naturtyper som utpekats. Inom kommunen är det främst i kust- och skärgårdsmiljö samt fjärdar såsom Persöfjärden, Möröfjärden och Rånefjärden som är utpekade. Dessa är områden utgörs av höga naturvärden, ett rikt fågelliv och/eller förekomst av sällsynta arter, unika landskap och rikt fågelliv. Flera av Natura 2000-områdena är även naturreservat med särskilda föreskrifter.

Följande områden omfattas: Alterberget, Bergöfjärden, Bockön, Bådan, Båtöfjärden, Fognästjärn, Forshed, Furuholmen, Gammelstadviken, Harufjärden, Hästholmen, Kluntarna, Lappön, Likskäret, Marakallen, Möröfjärden, Norr-Åспен, Persöfjärden, Rånefjärden, Råneälven, Rävaberget. Röd-

kallen-Söräspen, Selets bruk, Skatabryggan, Skrakahällan, Skäret, Snöberget, Stenåkern och Timmerberget.

Gammelstadviken ligger som en avsnörd havsvik nordväst om Luleå. Med sitt nordliga läge har sjön blivit utpostlokal för ett flertal sydliga arter och påminner biologiskt om en sydsvensk slättsjö. Gammelstadviken omfattas av områden för friluftsliv med fasta anläggningar för besökare. Alterberget är naturreservat med syfte att bevara område av opåverkad karaktär med skog och andra naturtyper. Naturreservatets föreskrifter reglerar markanvändning och nyttjande. Fastställd bevarandeplan finns.

Riksintresse Natura 2000 tillgodoses genom att:

- Skyddet i miljöbalken ger underlag för rekommendationer. Områden som berörs av riksintresset anger användning natur, oförändrad.
- Områdenas användning och nyttjande styrs av fastställda bevarandeplaner och naturreservat där reservatens föreskrifter reglerar markanvändningen.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse Natura 2000:

Inom de områden som berörs av riksintresset föreslås natur, oförändrad användning. Översiktsplanen säkerställer riksintressets syften, vilket innebär en positiv påverkan på riksintresset.

11.3 Riksintresse friluftsliv

Områden av riksintresse för friluftsliv skyddas enligt 3 kap 6 § miljöbalken.

Området är världens nordligaste brackvatenskärgård och landhöjningsmiljö med ett unikt växt och djurliv. Det är möjligt att uppleva en unik natur samt unika kulturmiljöer. Sammantaget gör detta Norrbottens skärgård till ett känsligt område med höga natur- och kulturvärden. I hela skärgårdsområdet finns anläggningar för det rörliga friluftslivet såsom bryggor, farleder, uthyrningsstugor och uppmärkta skoterleder. Under sommaren finns turbåtstrafik och beställningstrafik. Norrbottens kust och hav kan dock i sin helhet ses som en relativt opåverkat av tunga industrier och utsläpp jämfört med övriga Östersjöområdet.

Hela skärgården omfattas av riksintresset.

Riksintresse friluftsliv tillgodoses genom att:

- Områdets upplevelsevärden i form av natur- och kulturmiljövärden ska bevaras.

- Åtgärder som ökar allmänhetens tillgänglighet till området ska bidra positivt till riksintressets värden.
- Muddring av befintliga eller nya farleder och hamnar som ökar tillgängligheten för allmänheten kan tillåtas. Vid exploatering som påverkar fartygsvrak ska åtgärder vidtas så att den negativa påverkan minimeras och kompenseras.
- Ny bebyggelse för areella näringar och andra landsbygdsanknutna verksamheter samt för bostadsbebyggelse i mindre omfattning får tillkomma i anslutning till befintliga bebyggelsestrukturer.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse friluftsliv:

Område av riksintresse för friluftsliv bedöms inte påverkas då de värden som riksintresset ger uttryck för till största del berör kust- och skärgårdsmiljöer. Översiktsplanen föreslår i övrigt inga åtgärder som innebär risk för betydande påverkan på riksintresset.

11.4 Riksintresse rörligt friluftsliv

Områden av riksintresse för rörligt friluftsliv skyddas enligt 4 kap 2 § miljöbalken.

Natur- och kulturvärden som i sin helhet

är av riksintresse och av betydelse för turism och friluftsliv. I kustområdet och skärgården i Norrbotten från Bondön i Piteå kommun till riksgränsen mot Finland ska enligt riksdagsbeslut turismen och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömning av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Riksintresse rörligt friluftsliv tillgodoses genom att:

- Områdets upplevelsevärden i form av natur- och kulturmiljövärden ska bevaras.
- Åtgärder som ökar allmänhetens tillgänglighet till området och som ska bidra positivt på riksintresset kan tillåtas.
- Etableringar som bidrar till en positiv tätortsutveckling eller gynnar det lokala näringslivet kan tillåtas. Utveckling av det lokala näringslivet kan t ex omfatta ny bebyggelse för areella näringar och andra landsbygdsanknutna verksamheter.
- Muddring av befintliga eller nya farleder och hamnar som ökar tillgängligheten för allmänheten samt anläggningar för turism kan tillåtas.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse rörligt friluftsliv:

Nya bebyggelseområden som föreslås i stadsbygden och som berör riksintresse för rörligt friluftsliv bedöms inte påverkas då intresset inte är avsett att hindra utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Risk för påtaglig skada på riksintresset ska bedömas från fall till fall.

11.5 Riksintresse kulturmiljövård

Områden av riksintresse för kulturmiljövård skyddas enligt 3 kap 6§ miljöbalken.

Inom områden av riksintresse för kulturmiljö är det möjligt att utläsa och förstå väsentliga delar av samhällets kulturhistoriska utveckling genom landskapets fysiska innehåll och egenskaper. Det finns ett antal olika områden av riksintresse för kulturmiljö med motiv och beskrivningar av områdets uttryck. Dessa områden karaktäriseras av bland annat bymiljö, odlingslandskap, kommunikationsmiljö, skärgårdsmiljö, fiskeläge, fornlämningsmiljö, kyrkstad, stadsmiljö, bruksmiljö och industrimiljö.

Riksintresset omfattar landskapen i Avan, Avafors, Melderstein, Selet, Karlsvik, Strömsund, Kyrkbyn, Svartösten, Gäddvik och på Hindersön, Småskär samt Röd-kallen.

Riksintresse kulturmiljövård tillgodoses genom att:

- Nybyggnation rekommenderas ske i anslutning till befintlig bebyggelse och vägnät.
- Vid bygglovsgivning och detaljplanering ta hänsyn till kulturhistoriska värden.

- Särskild utredning före bygglovsgivning och detaljplanering för områden i stadsbygden.
- Vidare utredning krävs för att definiera världsarvets bärande delar och vad som kan innebära negativ påverkan på dess värden. Hur området ska användas, utvecklas och bevaras bör beskrivas i en utvecklingsplan.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse kulturmiljövärd:

Område av riksintresse för kulturmiljö kan komma att påverkas negativt. Vidare utredning krävs för att minska den negativa påverkan.

11.6 Riksintresse rennärning

Områden av riksintresse för rennärning skyddas enligt 3 kap 5§ miljöbalken.

Områden för rennäringens riksintressen syftar till att bibehålla förutsättningarna för näringen genom att ge de viktigaste områdena i varje sameby ett särskilt skydd. Sådana områden kan omfatta till

exempel flyttleder, kalvningsland och områden med särskilt goda betesförhållanden. Vid bedömningen av vilka områden som ska utgöra riksintresse har näringens behov av sammanhängande betesområden och tillgång till alternativa betesområden samt alternativa flyttleder beaktats. Dessutom har vinterbetesmarkernas särskilda betydelse för renskötseln beaktats särskilt.

Jåhkågaska tillsammans med Udtja, Turpon och Sirges samebyar samt Gällivare och Kalix samebyar har områden av riksintresse.

Riksintresse rennärning tillgodoses genom att:

- Åtgärder som försvårar användningen av flyttleder och vinterbetesmarker ska inte tillåtas.
- Nya byggnader och anläggningar får endast tillkomma i anslutning till redan befintliga byggnader eller anläggningar för att minska påverkan på rennäringen.
- Vid planering och samråd i områden som berörs riksintresset ska samråd med berörda samebyar hållas. Där det krävs kompensationsåtgärder ska detta avvägas.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse rennärning:

I områden som berör riksintresset för rennäringen föreslås till största delen landsbygd, oförändrad markanvändning. Söderleden och Norrbotniabanan i ett östligt läge kan innebära en risk för negativ påverkan på rennäringen då ett sammanhängande betesområde måste tas i anspråk och minskas.

11.7 Riksintresse vattenbruk

Områden av riksintresse för vattenbruk skyddas enligt 3 kap 5 § miljöbalken.

Viktiga fångstplatser, lek- eller uppväxtområden samt vandringsstråk för kommersiellt viktiga arter och fiskehamnar är områden som är av betydelse för yrkesfisket och kan utgöra riksintresse. För Bottenviken utgör skyddet främst lek- och fångstplatser för siklöja, sik och lax.

Riksintresset omfattar Lovöskärs hamn och en stor del av havsområdena runt om skärgårdsöarna.

Riksintresse vattenbruk tillgodoses genom att:

- Åtgärder som försvårar för yrkesfisket ska inte tillåtas.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse vattenbruk:

Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset för vattenbruk då inga åtgärder som försvårar för yrkesfisket tillåts.

11.8 Riksintresse kommunikationer

Anläggningar av riksintresse för kommunikationer skyddas enligt 3 kap 8 § i miljöbalken.

Flyg

Flygplatsen tillhör det nationella basutbudet av flygplatser. Därmed är flygplatsen enligt riksdagens beslut en del av stommen i ett effektivt och långsiktigt hållbart flygtransportsystem som säkerställer en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet. Riksintresset utgörs av rullbana och flygplatsen. Höga byggnadsverk kan påtagligt försvåra utnyttjandet av flygplatsen.

Riksintresse flyg tillgodoses genom att:

- Åtgärder som försvårar tillkomsten eller nyttjandet av flygplatsen ska inte tillåtas.
- För höga byggnadsverk, se riksintresse totalförsvaret.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse flyg:

Område av riksintresse för flyg är i konflikt med flera andra riksintressen: Rörligt friluftsliv (MB 4 kap. 2§), Friluftsliv och turism, Rennäring (MB 3 kap 5§), Kommunikationer, flygplats, väg, järnväg NBB östligt alternativ (MB 3 kap. 8§) samt Totalförsvaret (MB 3 kap. 9§)

Planförslaget anger att riksintresset för flyg ska prioriteras tillsammans med riksintresse för totalförsvaret och riksintresset för planerad järnväg. En ny järnväg som ansluter till flygplatsen bedöms påverka riksintresset positivt eftersom nyttjandet av flygplatsen och flygplatsen som regional mötesplats stärks.

Järnväg

Riksintressena utgörs av stambanan genom Övre Norrland från Luleå till Bräcke samt två stationer (Luleå C och Sunderbyn). Järnvägen ingår i det utpekade TEN-T nätet, ett strategiskt godsnet av internationell betydelse. Banan är av mycket stor betydelse främst för godstrafiken men även för persontrafiken. Stationerna möjliggör resandeutbyte för internationell, nationell, regional och lokal trafik.

Området för Norrbotniabanan sträckan

Piteå – Södra Gäddvik och sträckan Södra Gäddvik Luleå utgör riksintresse för planerad ny järnväg. Riksintresset utgörs av två alternativ, ett västligt och ett östligt. Järnvägsutredningar har genomförts för att fastställa området av riksintresse.

Bangård, godsterminal

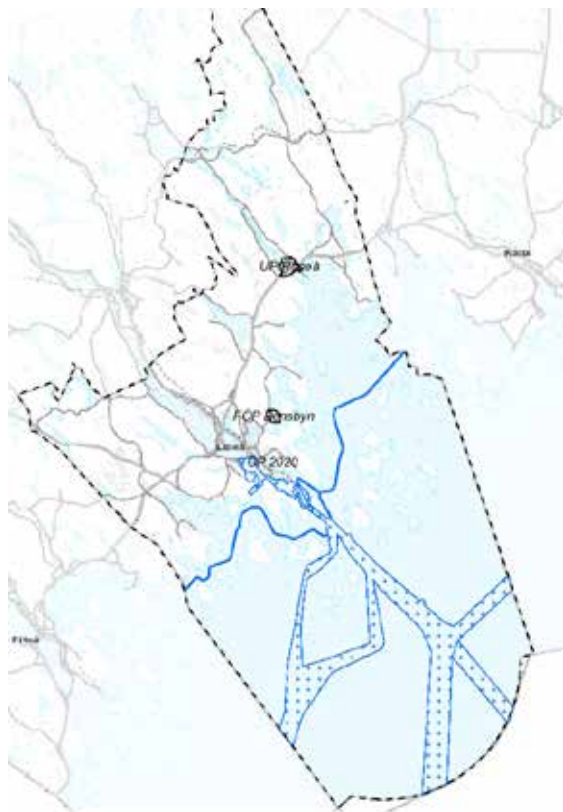
Riksintresseanspråken utgörs av växlingsbangård i anslutning till Luleå C samt kombiterminalen i Gammelstad. Växlingsbangård är betydelsefull med spåranslutning till Luleå hamn, Malmhamnen samt större industrier med stort transportbehov. Luleå hamn är utpekad som hamn av riksintresse. Spårområdet i Gammelstad är en viktig kombiterminal.

Riksintresse järnväg, bangård och godsterminal tillgodoses genom att:

- Markreservat för järnväg, framtida järnväg, bangård samt godsterminal pekas ut i planförslaget.
- Åtgärder som försvårar tillkomsten eller nyttjandet av funktionerna tillåts inte.
- Tillkommande bostäder eller annan känslig markanvändning ska ta hänsyn till riksintresset genom placering eller tekniska åtgärder.
- I samband med byggandet av Norrbotniabanan bör riksintesseområdet för sjöfart förändras och preciseras.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse järnväg, bangård och godsterminal:

Planförslaget berör riksintresset för bangård, järnväg och godsterminal då förtätning föreslås inom eller i direkt anslutning till områdena. Planförslaget medger ny järnväg och framtida resecentrum för att skapa förutsättningar för hållbara och effektiva transporter för både gods och människor.

Sjöfart

Luleå hamn är en allmän hamn som ingår i TEN-T-nätverket. Riksintresset för Luleå hamn är inte preciserat och avgränsas till området för allmän hamn till dess en precisering görs.

Två av tre farleder av riksintresse inom Luleå kommun är allmänna farleder men alla ingår i TEN-T-nätverket. Inom farleden finns skyddsområden (höjd 65 meter och djup mellan 11 och 14 meter).

Riksintresse sjöfart tillgodoses genom att:

- Reservat för hamn pekats ut i planförslaget.
- Åtgärder som försvårar tillkomsten

eller nyttjandet av hamn och farleder ska inte tillåtas.

- Utredningsbehov finns för att säkerställa farleden med vändytor vintertid.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse sjöfart:

Med den kunskap som hittills har samlats innebär planförslaget med Norrbotten-banan i ett östligt läge en mycket negativ påverkan på sjöfarten. Kompensationsåtgärder föreslås i samband med Malmporten för att säkerställa tillräckliga vändytor vintertid för sjöfarten. Behov av ytterligare utredning finns och som ska tas fram i samverkan med Trafikverket och berörda parter inom sjöfarten samt regionala myndigheter.

Väg

Väg 97 är av särskild betydelse för regional och mellanregional trafik. Sträckan mellan Luleå och Boden är särskild betydelsefull för regionen eftersom den förbinder två regioncentra.

E4 ingår i TEN-T-nätverket och är av särskild internationell betydelse. Vägen är viktig för långväga transporter för både gods och personer.

Vägarna till Luleå Airport och Luleå hamn

är av riksintresse eftersom de utgör anslutning till anläggningar av riksintresse.

Väg 94 mot Älvsbyn är av särskild betydelse för regional och mellanregional trafik.

Område för framtida väg, Söderleden och Grandenleden utgör riksintresse eftersom de kommer att ansluta flygplatsen.

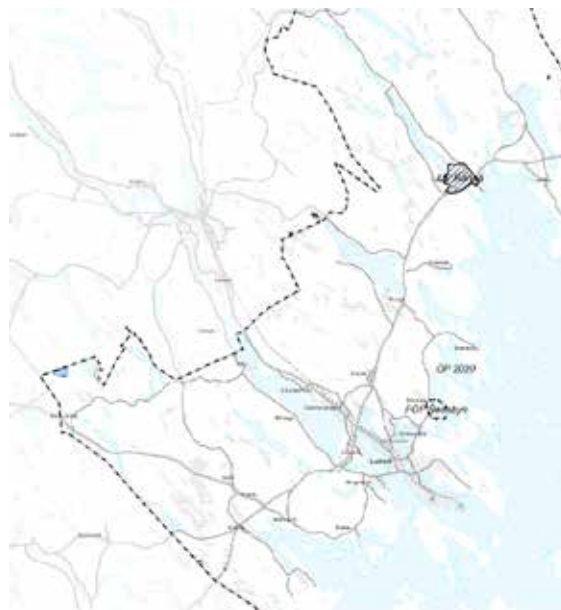
Riksintresse väg tillgodoses genom att:

- Markreservat för väg, framtida väg pekas ut i planförslaget.
- Åtgärder som försvårar tillkomsten eller nyttjandet av väg ska inte tillåtas.
- Tillkommande bostäder eller annan känslig markanvändning ska ta hänsyn till riksintresset genom placering eller tekniska åtgärder.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse väg:

Planförslaget berör riksintresset för väg då nya etableringar och förtätning föreslås inom eller i direkt anslutning till vägar av riksintresse. Närheten till regionala och mellanregionala stråk är viktigt för effektiva transporter. Tillkommande bebyggelseområden med bostäder och arbetsplatser motiverar behovet av ett vägnät som minskar trafik genom Centrum. En Söderled skapar förbättrade möjligheter för transporter till flygplatsen.

Översiktsplanen föreslår vidare att riksintresset för Grandenleden tas bort. Åtgärden bedöms inte innebära en risk för betydande negativ påverkan på riksintresset då det tillgodoses med en framtida Söderled.

11.9 Riksintresse energiproduktion

Områden av riksintresse för energiproduktion pekas ut med stöd av 3 kap 8 § miljöbalken. Det är Energimyndigheten som ansvarar för riksintresset vilket innebär att de bedömer och beslutar att ett område har särskilt gynnsamma förutsättningar för energiproduktion. När ett beslut tas som innebär ändrad mark- och vattenanvändning så ska riksintresset skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.

I Luleå kommun finns ett område av riksintresse för energiproduktion, vindbruk. Området ligger cirka 5 kilometer norr om Klöverträsk by och sträcker sig över kommungränsen mot Boden och Bodens södra skjutfält. Motivet till att området har pekats ut är att det bedömts ha gynnsamma förutsättningar för vindproduktion med hänsyn till goda vindförutsättningar, storleken på området och avståndet till bebyggelse.

Det finns inga föreslagna bebyggelseområden som behöver avvägas mot eller som berör det aktuella riksintresset. Däremot sammanfaller det utpekade riksintresset med försvarsmaktens riksintresseområden/påverkansområden. Luleå kommun prioriterar försvarsmaktens intressen men den slutliga avvägningen mellan de båda intressena sker i samband med att vindkraftverken ska prövas och det finns mer precisa uppgifter om verkens placering och utförande.

Riksintresse energiproduktion tillgodoses genom att:

- Reservat för energiproduktion pekas ut i planförslaget.
- Åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningar för energiproduktion tillåts inte.
- Bebyggelse som innehåller areella verksamheter och andra landsbygdsanknutna verksamheter kan anläggas inom riksintresseområdet så länge det är möjligt att åstadkomma säkra miljöer där vindkraftverken etableras.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse energiproduktion:

Inom det område som berörs av riksintresset föreslås landsbygd, oförändrad användning, område för areella näringar och andra landsbygdsanknutna verksamheter samt bostadsbebyggelse i mindre omfattning. Etablering av bostäder inom riksintresseområdet kan försvåra möjligheten till användandet eftersom ljud och den visuella påverkan från framtida verk kan påverka boendemiljön negativt. Området ligger inte nära någon befintlig bebyggelsestruktur eller bykärna. Ny bebyggelse i området ska därför inte tillföras med hänsyn till riksintresset, vilket innebär en positiv påverkan på riksintresset. Däremot prioriterar Luleå kommun riksintresse för försvaret om dessa två riksintressen ställs emot varandra vid en prövning.

11.10 Riksintresse vattenförsörjning

Områden av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning pekas ut av Havs- och vattenmyndigheten med stöd av 3 kap 8 § miljöbalken. Det innebär att de beslutar om och beskriver vilka anläggningsdelar som ingår i riksintresset, den geografiska omfattning som anläggningen upptar samt de värden som ligger till grund för utpekandet av anläggningen. När ett beslut tas som innebär ändrad mark- och vattenanvändning så ska den berörda anläggningen skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.

I Luleå kommun finns ett område av riksintresse för anläggning för vattenförsörjning och det är Gäddviks vattenverk dricksvattenanläggningar. Motiven till att anläggningen har pekats ut är att den har stor kapacitet, god kvalitet och den kan nyttjas av många människor. Den har även liten risk för att påverkas av klimatförändringar och den behövs som reserv eller för framtida användning.

Det finns inga föreslagna bebyggelseområden som behöver avvägas mot riksintresset eller som berör det aktuella riksintresset.

Riksintresse vattenförsörjning tillgodoses genom att:

- Upplåttna fritidshusarrenden som på sikt kan försvåra utnyttjandet av anläggningen ska avslutas när arrendatorn avser sälja sitt fritidshus.
- Reservat för vattenförsörjning pekas ut i planförslaget (hänsyn, övriga).
- Inom utpekade områden gäller skyddsföreskrifter som innebär olika restriktioner i förhållande till vilken typ av verksamhet som riskerar att förorena vattnet.
- Vid planering, byggande och tillstånd för nya funktioner och verksamheter ska hänsyn tas till gällande skyddsföreskrifter.

Vattenskyddsområden ger vattenförekomster ett långsiktigt skydd så att råvattentillgångar säkras för dricksvattenförsörjningen. Områdena omfattar både kommunala och privata yt- eller grundvattentäkter.

Hänsynsskikten visar också områden för framtida VA-ledningar i syfte att säkerställa distribution av dricksvatten och omhändertagande av spillvatten.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse vattenförsörjning:

Område för riksintresse är inte utpekade i planförslaget på grund av sekretess enligt 18 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen, däremot är området som berörs av riksintresset utpekade som reservat för vattenförsörjning vilket omfattar både kommunala och privata yt- eller grundvattentäkter. Översiktsplanen föreslår inga åtgärder som innebär risk för betydande negativ påverkan på riksintresset.

11.11 Riksintresse totalförsvaret

Områden av riksintresse för totalförsvaret skyddas enligt 3 kap 9 § i miljöbalken och täcker större delen av Luleå kommun.

Område av betydelse

Områden av riksintresse för försvaret utgörs av Junköns södra skjutfält, Luleå/Kallax flygflottiljplats och Boden södra skjutfält. Värdet för riksintressena består i första hand av att fortsatt kunna bedriva verksamhet där.

Påverkansområde buller

Påverkansområdet avser ett område utanför riksintresseområdet inom vilket en verksamhet eller åtgärd riskerar att påverka funktionen, tillträdet till eller möjligheten att nyttja riksintresset.

Påverkansområde luftrum

Ett område kring en militär flygplats där höga objekt kan påverka flygplatsens MSA (minimum Safe Altitude).

Påverkansområde övrigt

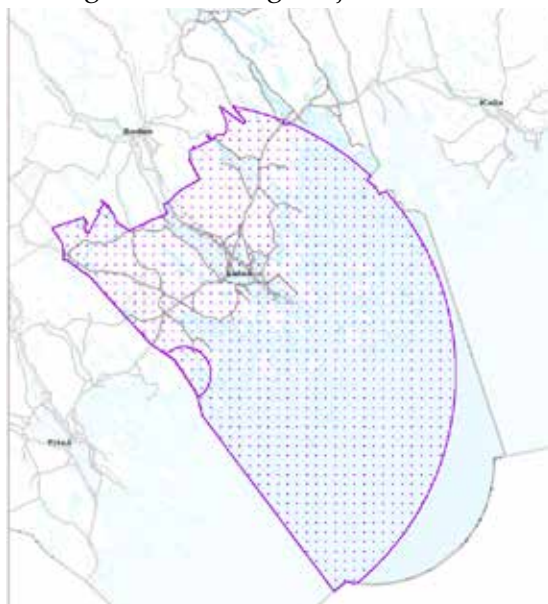
Ett påverkansområde utanför riksintresseområdet för ett riksintresse vilketets funk-

tion omfattas av sekretess inom vilket en verksamhet eller åtgärd riskerar att påverka funktionen, tillträdet till eller möjligheten att nyttja riksintresset.

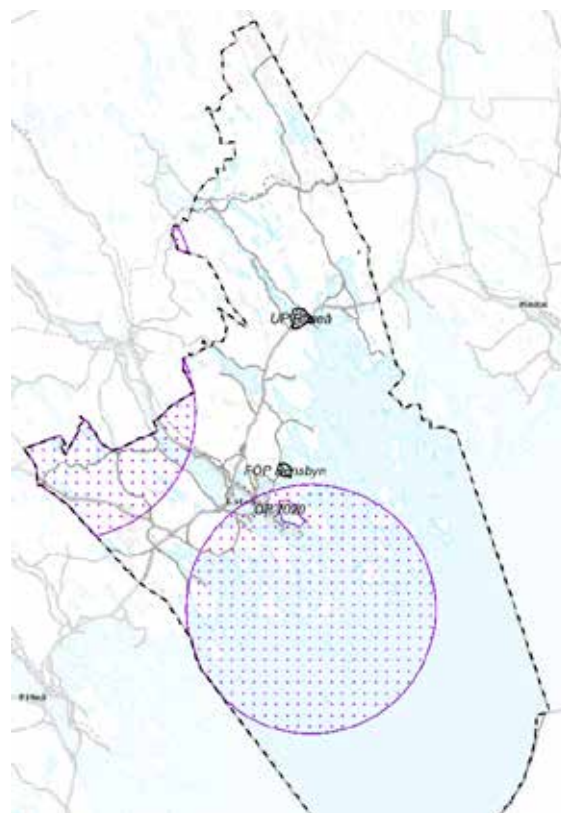
Stoppområde höga objekt

Ett definierat avgränsat område där Försvarsmakten inte tillstyrker uppförande av vindkraftverk och har en mycket restriktiv hållning till andra höga objekt.

Väderradar

Ett definierat avgränsat område kring väderradarstationer där vindkraftverk, och i viss mån master och höga objekt efter analys, inte tillstyrks.

Särskild hinderfrihet

Ett definierat avgränsat område utanför riksintresseområdet för ett öppet redovisat riksintresse inom vilket höga objekt riskerar att påverka funktionen eller möjligheten att nyttja riksintresset.

Riksintresse totalförsvaret tillgodoses genom att:

- Reservat för totalförsvaret pekas ut i planförslaget.
- Åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av funktionen tillåts inte.
- Hinderfrihet för flyg säkerställs. Alla ärenden som rör tillkomsten av höga byggnadsverk remitteras till Försvarsmakten.
- Samråd med Försvarsmakten för bygglovsgivning och detaljplanering inom alla olika områden av riksintresse.

Bedömning av hur planens genomförande kan påverka riksintresse totalförsvaret:

Vid exploatering för bostadsändamål tas hänsyn till den omgivningspåverkan i form av buller som försvarsmaktens verksamheter kan ge upphov till. Hinderfrihet för flyg säkerställs. Till Försvarsmakten remitteras alla plan- och lovärenden som rör höga byggnadsverk, dvs högre än 20 meter utanför tätort och 45 meter inom tätorter.

Nybyggnation i anslutning till befintlig bebyggelse ska ske med särskild prövning från fall till fall.

I områden där flera riksintressen sammanfaller har Luleå kommun valt att prioritera riksintresse för totalförsvaret. För Norrbottenabanan och flyget prioriteras dessa tillsammans med riksintresset för totalförsvaret. Den slutliga avvägningen mellan de olika intressena sker dock i samband med en prövning i ett genomförandeskede.

Översiktsplanen föreslår i övrigt inga åtgärder som innebär risk för betydande negativ påverkan på riksintresset.

12. Planens förhållande till miljökvalitetsnormer

12.1 Vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten är bestämmelser om vilken kvalitet miljön i en vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltningen kallas god status. En norm anger en lägstanivå. Vattenförekomsten får därmed inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten. Statusklassning och normer för ytvatten är uppdelade på kemisk respektive ekologisk status. För grundvatten gäller kemisk och kvantitativ status.

Statusklassningen för Luleås vattendrag är i många fall måttlig ekologisk status vilket innebär att miljökvalitetsnormen ännu inte uppfylls. Miljöproblemen handlar oftast om fysiska förändringar såsom vandringshinder, påverkan av vattenkraft eller gamla flottledsrensningar. Sjöarna har som regel hög eller god ekologisk status, med några undantag och även där handlar påverkan i de flesta fall om fysiska ingrepp som påverkar hydrologin eller konnektivitet.

När den kemiska statusen ska bedömas måste det bortses ifrån de överallt överstridande ämnena, bland annat kvicksilver som finns i för höga halter i alla vattenförekomster i Sverige. Med det undantaget bedöms Luleå kommuns sjöar och vattendrag hålla god ekologisk/kemisk potential. Kustvattenförekomsternas ekologiska status är i de flesta fall god. Några lokala miljöproblem finns i form av punktutsläpp från industrier eller övergödning i kustnära grunda fjärdar.

Miljökvalitetsnormer och status för Luleås vattenförekomster redovisas inte generellt i översiktsplanen eftersom uppgifterna

kan ändras under planeringsperioden. Aktuella uppgifter finns i webverktyget VISS (Vatteninformationssystem Sverige) som uppdateras löpande. I alla planerings-skeden arbetar kommunen utifrån VISS i form av GIS-baserat underlag. I plane-ringsunderlaget finns även jordartskarta, avrinningsområden, samt kartbaserade uppgifter om markavvattning, renings- verk, VA-ledningar med bräddpunkter och dagvattensystem.

Vattenförekomsterna berörs olika mycket av den planering och markanvändning som översiktsplanen redovisar. De vat- tenförekomster som ligger i anslutning till stadsbygden, där byggande och annan ändring av markanvändningen är som störst, beskrivs i planens mark- och vat- tenanvändningskarta. Utifrån de påver- kanskällor som finns identifierade för respektive förekomst ges vägledningar och rekommendationer för de åtgärder som planen har rådighet över och som kan bi- dra till att miljö kvalitetsnormerna uppnås. Övriga förekomster i kommunen behand- las inte specifikt.

De kustvatten (fjärdar) och sjöar vid stads- bygden som inte når upp till normerna har olika påverkansfaktorer. Det handlar om historiska föroreningar eller att den är recipient för en industriverksamhet. Över- gödning i förekomster med liten vatte- nomsättning eller försurningsepisoder på grund av sulfidleror i avrinningsområdet är andra faktorer. Störst och mest relevant påverkan beror på det urbana läget med bebyggelse, många hårdgjorda ytor och artificiellt uppbyggda strandområden i anslutning till vattenförekomsterna. Det sistnämnda är ett problem i sig utifrån ekologisk synvinkel, inte minst när de vik- tiga strandzonernas funktioner är skadade. Ur ett kommunalt planeringsperspektiv är dock den helt överskuggande faktorn hur dagvattnet från de urbana ytorna hanteras. Därför har det tagits fram en separat dag- vattenplan som beskriver hur frågorna ska omhändertas i kommunen, bland annat vid fysisk planering.

12.2 Luft

Luleå kommun har sedan 1995 utfört mätning av luftföroreningar i Centrum, på trettio meters höjd mellan Rådstugatan och Timmermansgatan. Mätningar utförs även på gatunivå. Mätningar på gatunivå har utförts vid Smedjegatan mellan åren 2007 till 2010 och numera utförs mätningar vid Sandviksgatan från år 2011. Vid gatunivån utförs mätningar på kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀).

Med anledning av att miljö kvalitetsnor- men för kvävedioxid (NO₂) hade över- skridits i Luleå år 2010 i Centrum tog Lu- leå kommun fram ett åtgärdsprogram för luft. Det utgjorde ett samlat aktivitetspaket med åtgärder som förväntades resultera i att miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid skulle klaras till år 2020. Miljö kvalitetsnor- merna för luft har inte överskridits sen år 2010 i Luleå centrum där mätningar utförs. Stadsbyggnadsnämnden har under våren 2021 beslutat att inte göra någon förläng- ning/revidering av åtgärdsprogrammet för luft i och med att miljö kvalitetsnormerna för luft inte har överskridits sedan 2010.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet har inte enskilt minskat kvävedioxidutsläppen så att normerna kla- ras, utan åtgärderna behöver och har genomförts tillsammans. Åtgärderna i programmet var indelade i sex olika huvudområden: beteendepåver- kan, plane- ring, kollektivtrafik, biltrafik, cykeltrafik och parkeringar. Trots att Luleå kommun inte avser att revidera åtgärds- programmet för luft, kommer man att fortsätta att arbeta med dessa områden för att fortsatt klara miljö kvalitetsnormerna för luft.

13. Planens förhållande till andra mål och intressen

13.1 Planens förhållande till målen i Agenda 2030

Mål 1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Start och uppväxt för alla: principer för en uppväxt som kan ge ett mer jämlikt samhälle.
Mål 2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Start och uppväxt för alla: principer för en uppväxt som kan ge ett mer jämlikt samhälle.
	Spara viktiga värden: principer för att spara brukningsvärd jordbruksmark och ekosystemtjänster.
	Liv mellan husen: principer för egen odling.
	Bästa boendet landsbygden: principer för utveckling och service.
Mål 3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Start och uppväxt för alla: principer för en uppväxt som kan ge ett mer jämlikt samhälle.
	Uppleva och utöva: principer för aktiviteter, kultur, idrott, friluftsliv
	Spara viktiga värden: principer för att spara natur
	Liv mellan husen: principer för nära och tillgänglig natur samt ytor för lek, rekreation.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
Mål 4. Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Allas väg till arbete: principer för lärande.
Mål 5. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Den enda befolkningsgrupp som tydligt utpekad är barn och unga i övrigt betonar innehållet allas jämlikhet. Uppföljningen av de övergripande målen ska visa om utvecklingen har varit ojämlig och ojämsälld.
Mål 6. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Rent vatten: principer för tillgång till rent dricksvatten och hantering av avlopp.
Mål 7. Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Hålla energin: principer för en effektivare och mer förnyelsebar energianvändning.

Mål 8. Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Plats för arbete: principer för områden för verksamheter.
	Allas väg till arbete: principer för lärande och entreprenörskap.
	Näring för näringar: principer för näringslivsutveckling och innovation.
Mål 9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Rent vatten: principer för vatten- och avlopssystemet
	Ett transportsystem på väg: Principer för vägnätet
	Närhet till omvärlden: principer för längre resor och transporter
Mål 10. Minska ojämlikheten inom och mellan länder	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Den enda befolkningsgrupp som tydligt utpekad är barn och unga i övrigt betonar innehållet allas jämlikhet. Uppföljningen av de övergripande målen ska visa om utvecklingen har varit ojämlig och ojämförbar.
Mål 11. Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostäder och byggnader.
	Hålla energin: principer för energi och avfall.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
Mål 12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Hålla energin: principer för energi och avfall.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
Mål 13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Hålla energin: principer för energi.
	Smarta resor: principer för hållbart resande.
Mål 14. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
	Kuststaden: principer för skydd av höga värden i skärgården.

Mål 15. Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
Mål 16. Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Principer för genomförande med samverkan, dialog med mera.
Mål 17. Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling	<i>ÖP förhindrar inte att målet kan nås</i>

13.2 Planens förhållande till nationella miljömål

Begränsad klimatpåverkan	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Hålla energin: principer för energi och avfall.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
Frisk luft	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Hålla energin: principer för energi och avfall.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
Bara naturlig försurning	<i>ÖP förhindrar inte att målet kan nås</i>
Giftfri miljö	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Rent vatten: principer för att minska användningen av ämnen
Skyddande ozonskikt	<i>ÖP förhindrar inte att målet kan nås</i>
Säker strålmiljö	<i>ÖP förhindrar inte att målet kan nås</i>
Ingen övergödning	<i>ÖP förhindrar inte att målet kan nås</i>
Levande sjöar och vattendrag	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Rent vatten: principer för att höja vattenkvaliteten
Grundvatten av god kvalitet	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Rent vatten: principer för att skydda tillgång till dricksvatten
Hav i balans samt levande kust och skärgård	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
	Kuststaden: principer för skydd av höga värden i skärgården.
Myllrande våtmarker	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
Levande skogar	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

God bebyggd miljö	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostäder och byggnader.
	Hålla energin: principer för energi och avfall.
	Planera för säkerhet: principer för att hantera risker.
	Smarta resor: principer för lokala resor med gång, cykel och buss
	Ett transportsystem på väg: principer för vägnätets utveckling.
Ett rikt växt- och djurliv	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Spara viktiga värden: principer för att bevara natur- och kulturvärden samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

13.3 Planens förhållande till nationella folkhälsomål

Att skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.	<i>ÖP bidrar till målet genom:</i>
	Start och uppväxt för alla: principer för barn och ungas uppväxt
	Alla tillsammans: principer för stöd och integration
	Uppleva och utöva: principer för aktiviteter, lek och rekreation
	Liv mellan husen: principer för lokalisering av platser för aktiviteter, lek och rekreation
	Planera för säkerhet: principer för att undvika olyckor och skador
	Allas väg till arbete: principer för livslångt lärande
	Bästa boendet: principer för blandning, olika boendeformer

13.4 Planens förhållande till allmänna intressen

Med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för hanteringen av kultur-, naturvärden samt jordbruksmark.
	Liv mellan husen: principer för bostadsområdets närnatur och grönområden.
	Bästa boendet: principer för utformning och lokalisering.
	Plats för arbete: principer för lokalisering.
	Smarta resor: principer för hållbara färdsätt
	Ett transportsystem på väg: principer för vägsystemet.
Med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för hanteringen av kultur-, naturvärden samt jordbruksmark.
	Liv mellan husen: principer för utomhusmiljöer.
	Uppleva och utöva: principer för olika aktiviteter
	Alla tillsammans: principer för allas deltagande och tillgänglighet.
Med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för hanteringen av kultur-, naturvärden samt jordbruksmark.
	Rent vatten: principer för tillgång till dricksvatten, avloppssystemet, energisystemet, och dagvatten.
	Hålla energin: principer om effektivisering, minskad klimatpåverkan och avfallshantering.
	Bästa boendet stadsbygden: principer om effektiv energi- och resursutformning samt utbyggnadsordning.
	Plats för arbete: principer för utbyggnadsordning.

Med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för hanteringen av kultur-, naturvärden samt jordbruksmark.
	Plats för arbete: principer för områden för verksamheter.
Med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för hanteringen av kultur-, naturvärden samt jordbruksmark.
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostadsbyggande, blandning och tillgänglighet.
Bostäder efter människors behov - Människors behov ska styra utbudet av bostäder och alla ska ha likvärdig tillgång till bostad och boendemiljö av god kvalitet.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostadsbyggande, blandning och tillgänglighet.
Attraktiva livsmiljöer - Alla inne- och utemiljöer ska utformas och gestaltas så att de främjar jämställdhet, trygghet, hälsa, tillgänglighet, kultur och social sammanhållning.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Liv mellan husen: principer för utomhusmiljön.
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostadsbyggande, blandning och tillgänglighet.
God tillgänglighet i vardagen - Lokalisering och nyttjande av bebyggelse och infrastruktur ska på ett miljö- och hälsofrämjande sätt bidra till god tillgänglighet i vardagen.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Bästa boendet stadsbygden: principer för bostadsbyggande, blandning och tillgänglighet
	Bästa boendet landsbygden: principer för utveckling.
	Smarta resor: principer för hållbart resande
	Ett transportsystem på väg: principer för vägtransportsystemet
Bättre resurshushållning - I ett livscykelperspektiv ska miljö-, hälso- och klimatpåverkan från byggnader, infrastruktur och energiproduktion samt uttaget av icke förnybara råvaror minska.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Bästa boendet stadsbygden: principer för att ställa krav på effektivitet.

Långsiktig livsmedelsförsörjning - Dricksvattenförsörjningen och jordbruksmarken ska långsiktigt tryggas.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Rent vatten: principer för att skydda dricksvatten.
	Spara viktiga värden: principer för att spara jordbruksmark
En funktionell grönstruktur - Gröna och blå strukturer ska i ökad grad prioriteras efter deras potential att bidra med värden och tjänster för människan och för ekosystemet som helhet.	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Spara viktiga värden: principer för att bevara naturvärden och strukturer samt ekosystemtjänster.
Färre olyckor - Lokalisering och utformning av bebyggelse, infrastruktur och allmänna platser ska förebygga att människor och egendom drabbas av olyckor	<i>ÖP tar hänsyn till allmänna intressen genom:</i>
	Ett utvecklat hänsynsunderlag.
	Planera för säkerhet: principer för att minska olyckor och skador samt göra analyser.

14. Planens genomförande och osäkerheter

14.1 Följande bedöms vara kritiskt för genomförandet till 2040:

Arbete med detaljplaner och bygglovsgivning och att alla förvaltningar och nämnder arbetar i enlighet med principer och rekommendationer. Ställer krav på intern samverkan och politiskt ledarskap som står bakom de gjorda avvägningarna.

Inriktning att förtäta, koncentrera och komplettera bebyggelse behöver förankring hos dem som bor och verkar här.

Partnerskap behövs för att nå en förståelse för principer och rekommendationer. Det är viktigt att förslag och initiativ redan från början ligger i linje med programmet.

Dialog med och i regionen behöver fortsätta och utvecklas med ambition att Luleå ses som ett naturligt centrum för regionen.

Utvecklat samarbete med lokala och regionala aktörer för att fortsätta att stärka arbetet med kommunikationerna och infrastrukturen.

Översiktsplanen är ett samlat paket som inte kan genomföras i delar utan måste hanteras som en helhet.

14.2 Följande bedöms vara kritiskt för genomförandet till 2050:

En stor del av den långsiktiga utvecklingen är beroende av större satsningar på kommunikationer finansieras och genomförs. Detta gäller framförallt för Norrbotten, resecentrum, Luleå hamn med farleder och Norrleden.

Förtätning och koncentration av bebyggelse är mer kostnadskrävande, komplicerat och tidskrävande än att bygga på helt oexploaterad mark. Kommunen måste klara av att "hålla emot" exploatering av billigare mark utanför de utpekade områdena.

Förtätning och annan exploatering kan stå i motsättning mot bevarande och utveckling av grönstruktur och värdefulla natur- och kulturområden. Kommunen måste klara att "hålla emot" önskemål från aktörer som vill ta sådan mark i anspråk.

Fokusering på samlande byar är en bärande idé i programmet. Attraktivitet för boende och kommersiella aktörer är svåra att påverka och kan bara till en del nås av kommunal verksamhet.

Översiktsplanen är ett samlat paket som inte kan genomföras i delar utan måste hanteras som en helhet.

LULEÅ KOMMUN